

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Közjóléti Bizottságának **2023. december 4-i** 13.30 órai kezdettel megtartott **nyilvános** üléséről.

Az ülés helye: Polgármesteri Hivatal
Komjáthy terem
Veszprém, Óváros tér 9. 2. emelet

Jelen vannak:

Halmay Gábor	a Bizottság elnöke,
Guzslován Gábor	a Bizottság alelnöke,
Bázsa Botond Lehel	a Bizottság tagja,
Gerstmár Ferenc	a Bizottság tagja,
Stigelmaier Józsefné	a Bizottság tagja,
Domonkos Zsolt	a Bizottság tagja,
Jakab Tamásné	a Bizottság tagja,
Nemsurné Tarr Viktória	a Bizottság tagja,
Szabó Károlyné	a Bizottság tagja.

A Bizottsági ülésen részt vesznek:

Dr. Benyovszky - Szűcs Zsombor	a VEB 2023 Zrt. képviselőjében,
Dr. Józsa Tamás	irodavezető,
Nagyné dr. Kerekes Zsófia	jogi referens,
Markó Róbert	a Kabóca Bábszínház igazgatója,
dr. Baranyai Tamás	az Eötvös Károly Megyei Könyvtár igazgatója,
Sipos Balázs	a Laczkó Dezső Múzeum gazdasági vezetője,
Égi Gabriella	a Veszprémi Kistérségi Többcélú Társulás Egyesített Szociális Intézménye vezetője,
Lehoczki Monika	irodavezető,
Takács Zoltán	irodavezető,
Csurgó Marcell	intézményüzemeltetési ügyintéző,
Melich Antal	közműkezelő ügyintéző,
Perlaki Claudia	csoportvezető,
dr. Lohonyai Bernadett	irodavezető,
Madarászné dr. Ifju Bernadett	csoportvezető,
Dolhainé Czinki Eszter	kitüntetési referens,
Lendvai – Frikkel Attila	VESZOL Nonprofit Kft. ügyvezetője,
Polgári István	a V-Busz Kft. ügyvezetője.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Köszönti a megjelenteket és megállapítja, hogy a Közjóléti Bizottság 9 tagjából 8 fő jelen van, tehát a Bizottság határozatképes.

Van-e észrevétel, kérdés a lejárt határidejű határozatokkal kapcsolatban?

Szóbeli észrevétel, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Tudomásul veszi-e a Bizottság a lejárt határidejű határozatokról szóló jelentést?

A Bizottság jelenlévő 8 tagja 8 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
191/2023. (XII.04.) határozata
a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága megtárgyalta a „*Jelentés a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról*” című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága a 187/2023.(XI.06) határozat végrehajtásáról szóló jelentést tudomásul veszi.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e észrevétel, kérdés a napirenddel kapcsolatban?

Szóbeli észrevétel, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Kéri, hogy szavazzanak a napirendi pontok elfogadásáról.

A Bizottság jelenlévő 8 tagja 8 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
192/2023. (XII.04.) határozata
a napirend elfogadásáról**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága a 2023. december 4-i ülésének napirendjét a következők szerint határozza meg:

NAPIRENDI PONTOK:

- 1. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Közjóléti Bizottsága 2024. I. félévi munkatervének meghatározásáról**

Előterjesztő: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

2. Döntés a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028 közötti időszakra vonatkozó stratégiai dokumentumainak jóváhagyásáról

Előterjesztő: Pétervári – Szanyi Brigitta igazgató

3. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az önkormányzat által alapított kitüntetésekéről szóló 37/2016. (X. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

4. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2014. (X. 31.) önkormányzati rendelet módosításáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

5. A) Döntés a Magyar Állam tulajdonában és a Veszprémi Törvényszék vagyonkezelésében lévő Veszprém 235 hrsz.-ú – természetben a Vár utca 19. szám alatt található – ingatlan egy részét érintő térítésmentes ingatlanhasználati szerződés módosításáról

B) Döntés a Várbörtön bemutatóhelyként történő működtetését érintő közfeladat-ellátási szerződés megkötéséről a Veszprém-Balaton 2023 Zrt.-vel

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

6. A) Döntés a V-Busz Kft.-vel a helyi menetrend szerinti közösségi közlekedés közfeladat ellátása tárgyában megkötött közszolgáltatási keretszerződés módosításáról

B) Döntés a V-Busz Kft. Javadalmazási Szabályzatának módosításáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

7. A) Döntés az Ukrajnából érkező személyek részére történő önkormányzati tulajdonú lakások kijelöléséről szóló 71/2022. (III. 4.) közgyűlési határozat végrehajtásához kapcsolódóan a "VESZOL" Veszprémi Községi Lakásügynökség Nonprofit Kft. beszámolójának elfogadásáról

B) Döntés az Ukrajnából érkező személyek részére önkormányzati tulajdonú lakások kijelöléséről szóló 71/2022. (III. 4.) közgyűlési határozat módosításáról és előzetes pénzügyi kötelezettségvállalásról

Előterjesztő: Lendvai-Frikkel Attila ügyvezető, "VESZOL" Kft. [A] rész]

Porga Gyula polgármester [B] rész]

8. Döntés az Energetikai Tanács megszüntetéséről és az Energetikai Tanács javaslata szerinti energia-megtakarítás célú intézkedésekről szóló 289/2022. (X. 27.) közgyűlési határozat egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

- 9. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2024. I. félévi munkatervének meghatározásáról**
Előterjesztő: Porga Gyula polgármester
- 10. Döntés a Veszprém Európa Kulturális Fővárosa 2023 Munkacsoport 2023. évi beszámolójának elfogadásáról**
Előterjesztő: Porga Gyula polgármester
- 11. Döntés a Veszprém Várostörténeti Monográfia Bizottság 2023. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról**
Előterjesztő: Porga Gyula polgármester
- 12. Döntés a Veszprémi Települési Értéktár Bizottság 2023. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról és a Veszprémi Települési Értéktár Bizottság felállításáról szóló 261/2013. (X. 31.) közgyűlési határozat módosításáról**
Előterjesztő: Brányi Mária alpolgármester, a veszprémi Települési Értéktár Bizottság elnöke
- 13. Tájékoztató a Székesfehérvár-Várpalota-Veszprém várostérségi modellprogram helyzetéről**
Előterjesztő: Brányi Mária alpolgármester
- 14. Tájékoztató a 2023. évi nemzetközi kapcsolatokról**
Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Az előterjesztések az alábbi portálon a Bizottság tagjai és a meghívottak rendelkezésére álltak:

<https://veszprem.hu/onkormanyzat/bizottsagok/kozjoleti-bizottsag/>

Napirendi pontok tárgyalása

1. **Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Közjóléti Bizottsága 2024. I. félévi munkatervének meghatározásáról**

Előterjesztő: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Jóváhagyja-e a Bizottság Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Közjóléti Bizottsága 2024. I. félévi munkatervét a határozat melléklete szerinti tartalommal?

A Bizottság jelenlévő 8 tagja 8 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
193/2023. (XII.04.) határozata
Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Közjóléti
Bizottsága 2024. I. félévi munkatervének meghatározásáról**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága megtárgyalta a „*Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Közjóléti Bizottsága 2024. I. félévi munkatervének meghatározásáról*” című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Közjóléti Bizottsága 2024. I. félévi munkatervét.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága felkéri a Bizottság elnökét, hogy a végleges munkatervet a Bizottság tagjainak, a napirendek előkészítéséért felelősöknek és a napirendek előadóinak küldje meg.

Határidő: 2. pont: 2023. december 10.

Felelős: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:

Vajda Judit bizottsági referens

Guzslován Gábor, a bizottság alelnöke 13:34 órakor megérkezik a terembe. A továbbiakban a Bizottság 9 tagjából 9 tag van jelen az ülésen.

2. **Döntés a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028 közötti időszakra vonatkozó stratégiai dokumentumainak jóváhagyásáról**

Előterjesztő: Pétervári – Szanyi Brigitta igazgató

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Guzslován Gábor, a Közjóléti Bizottság alelnöke:

Véleménye szerint a stratégiai munkaanyag a kockázatok mellett számos pozitívumot is felsorol, de kitér az alacsony jövedelem és munkabér problémájára is. Hiányolja viszont a stratégiai anyagokban az erre vonatkozó megoldási javaslatokat vagy az ehhez kapcsolódó intézkedéseket. Ennek okát kérdezi és azt, hogy mi lehet a lehetséges megoldás, valamint, hogy esetleg ez a kérdés nem is a múzeum vezetőségének hatáskörébe tartozik?

Sipos Balázs, a Laczkó Dezső Múzeum gazdasági igazgatója:

A kérdés őt érinti, mint gazdaságist. A 2022., 2023. évben és a 2024. évre vonatkozó tervekben is nominálisan ugyanakkora összeg szerepel a költségvetésben a bértömegre fordítható személyi jövedelmi keretet illetően. Emlékei szerint ez az összeg 242 millió forint, ami 51 főre visszaosztva 250.000 forint összegű nettó átlagbért jelent. Korábban jelezték már a problémát a pénzügy felé, ugyanis az erre vonatkozó döntés nem az intézmény vezetésének hatáskörébe tartozik, a béreket emelni nincs lehetőségük, de készséggel előkészítenek egy anyagot egy legalább inflációkövető béremelés végrehajtásáról. A pénzügytől kapott tájékoztatás szerint erre a Polgármester úrral történő egyeztetés és a Közgyűlés támogató döntése esetén van lehetőség. Éven belül némi segítséget tudnak adni a dolgozóiknak, az idei évben ez egyhavi munkabérnek megfelelő kiegészítést jelentett, de előreláthatólag a következő évben erre már nem lesz elegendő forrásuk, egyedül a saját bevételeikből tudnak erre fordítani, de ez sem jelent elegendő segítséget ígéret szinten. A fennálló helyzetet jól tükrözi az, hogy a garantált bérminimumot 17 dolgozó érte el úgy, hogy nem ritkán többdiplomás, több évtizednyi munkatapasztalattal bíró munkatársakról van szó. Fenti okból a stratégia nem tér ki a probléma megoldására, de bármikor szívesen összeállítják a korábban említett munkaanyagot.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

A választ köszöni, és kiegészíti azzal, hogy ez a probléma más intézményekben is fennáll és annak megoldása nem is az intézmény hatáskörébe tartozik, van fenntartója, az önkormányzat kezét megszabják az állami támogatások és a Munka Törvénykönyvében előírtak. Biztos abban, hogy a Polgármester úr és minden érintett döntéshozó arra törekszik, hogy minél előbb emelés történhessen a kulturális intézmények munkavállalóinak bérét illetően.

1. **Halmay Gábor**, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Jóváhagyja-e a Bizottság a Laczkó Dezső Múzeum stratégiai tervét a 2024-2028 közötti időszak vonatkozásában a határozat melléklete szerinti tartalommal?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
194/2023. (XII.04.) határozata
a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028. évi stratégiai tervének
jóváhagyásáról**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága megtárgyalta „*Döntés a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028 közötti időszakra vonatkozó stratégiai dokumentumainak jóváhagyásáról*” című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága jóváhagyja a Laczkó Dezső Múzeum stratégiai tervét a 2024-2028 közötti időszak vonatkozásában a határozat melléklete szerinti tartalommal.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága felkéri a Bizottság elnökét, hogy döntéséről értesítse a Laczkó Dezső Múzeum igazgatóját.

Határidő: 2. pont: 2023. december 12.

Felelős: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:
Perlaki Claudia csoportvezető

2. Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Jóváhagyja-e a Bizottság a Laczkó Dezső Múzeum állományvédelmi stratégiáját a 2023-2028 közötti időszak vonatkozásában a határozat melléklete szerinti tartalommal?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
195/2023. (XII.05.) határozata
a Laczkó Dezső Múzeum 2023-2028. évi állományvédelmi stratégiájának
jóváhagyásáról**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága megtárgyalta „*Döntés a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028 közötti időszakra vonatkozó stratégiai dokumentumainak jóváhagyásáról*” című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága jóváhagyja a Laczkó Dezső Múzeum állományvédelmi stratégiáját a 2023-2028 közötti időszak vonatkozásában a határozat melléklete szerinti tartalommal.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága felkéri a Bizottság elnökét, hogy döntéséről értesítse a Laczkó Dezső Múzeum igazgatóját.

Határidő: 2. pont: 2023. december 12.

Felelős: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:

Perlaki Claudia csoportvezető

3. *Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:*

Jóváhagyja-e a Bizottság a Laczkó Dezső Múzeum gyűjteménygyarapítási és revíziós stratégiáját 2024-2028 közötti időszak vonatkozásában a határozat melléklete szerinti tartalommal?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
196/2023. (XII.04.) határozata
a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028. évi gyűjteménygyarapítási és revíziós
stratégiájának jóváhagyásáról**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága megtárgyalta „*Döntés a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028 közötti időszakra vonatkozó stratégiai dokumentumainak jóváhagyásáról*” című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága jóváhagyja a Laczkó Dezső Múzeum gyűjteménygyarapítási és revíziós stratégiáját 2024-2028 közötti időszak vonatkozásában a határozat melléklete szerinti tartalommal.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága felkéri a Bizottság elnökét, hogy döntéséről értesítse a Laczkó Dezső Múzeum igazgatóját.

Határidő: 2. pont: 2023. december 12.

Felelős: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:

Perlaki Claudia csoportvezető

4. Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Jóváhagyja-e a Bizottság a Laczkó Dezső Múzeum digitalizálási stratégiáját 2024-2028 közötti időszak vonatkozásában a határozat melléklete szerinti tartalommal?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
197/2023. (XII.04.) határozata
a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028. évi digitalizálási stratégiájának
jóváhagyásáról**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága megtárgyalta „*Döntés a Laczkó Dezső Múzeum 2024-2028 közötti időszakra vonatkozó stratégiai dokumentumainak jóváhagyásáról*” című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága jóváhagyja a Laczkó Dezső Múzeum digitalizálási stratégiáját 2024-2028 közötti időszak vonatkozásában a határozat melléklete szerinti tartalommal.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága felkéri a Bizottság elnökét, hogy döntéséről értesítse a Laczkó Dezső Múzeum igazgatóját.

Határidő: 2. pont: 2023. december 12.

Felelős: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:

Perlaki Claudia csoportvezető

3. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az önkormányzat által alapított kitüntetésekéről szóló 37/2016. (X. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Gerstmár Ferenc, a Közjóléti Bizottság tagja:

Egyetért azzal, hogy az Európa Kulturális Fővárosa projekt kapcsán nagyon sokan kiérdemlik az elismerést, ugyanakkor nem biztos abban, hogy erre ez a legjobb módszer, hogy az évtizedek alatt kikristályosodott kitüntetési rendelet egy egyszeri alkalomra szóló döntés miatt megváltozik. Véleménye szerint lehetett volna más módját is találni az elismerés kifejezésének.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Attól tart, hogy ennek egy másik módja esetleg nem lett volna összhangban a rendeletben foglaltakkal, de miután a rendelet bármikor újra módosítható, így nem tartja aggályosnak annak megváltoztatását.

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztést megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 8 „igen”, 0 „nem”, 1 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
198/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az
önkormányzat által alapított kitüntetésekről szóló 37/2016. (X. 27.)
önkormányzati rendelet módosításáról”
című előterjesztésről

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága a „Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az önkormányzat által alapított kitüntetésekről szóló 37/2016. (X. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

4. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2014. (X. 31.) önkormányzati rendelet módosításáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztést megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 7 „igen”, 0 „nem”, 2 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
199/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az
Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2014. (X.
31.) önkormányzati rendelet módosításáról”
című előterjesztésről

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2014. (X. 31.) önkormányzati rendelet módosításáról” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

5. **A) Döntés a Magyar Állam tulajdonában és a Veszprémi Törvényszék vagyonkezelésében lévő Veszprém 235 hrsz.-ú – természetben a Vár utca 19. szám alatt található – ingatlan egy részét érintő térítésmentes ingatlanhasználati szerződés módosításáról**
B) Döntés a Várbörtön bemutatóhelyként történő működtetését érintő közfeladat-ellátási szerződés megkötéséről a Veszprém-Balaton 2023 Zrt.-vel

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztés A) részét megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
200/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés a Magyar Állam tulajdonában és a Veszprémi Törvényszék
vagyonkezelésében lévő Veszprém 235 hrsz.-ú – természetben a Vár utca
19. szám alatt található – ingatlan egy részét érintő térítésmentes
ingatlanhasználati szerződés módosításáról”
című előterjesztésről

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés a Magyar Állam tulajdonában és a Veszprémi Törvényszék vagyonkezelésében lévő Veszprém 235 hrsz.-ú – természetben a Vár utca 19. szám

alatt található – ingatlan egy részét érintő térítésmentes ingatlanhasználati szerződés módosításáról” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztés B) részét megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
201/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés a Várbörtön bemutatóhelyként történő működtetését érintő
közfeladat-ellátási szerződés megkötéséről a Veszprém-Balaton 2023 Zrt.-
vel”
című előterjesztésről**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés a Várbörtön bemutatóhelyként történő működtetését érintő közfeladat-ellátási szerződés megkötéséről a Veszprém-Balaton 2023 Zrt.-vel” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

6. A) Döntés a V-Busz Kft.-vel a helyi menetrend szerinti közösségi közlekedés közfeladat ellátása tárgyában megkötött közszolgáltatási keretszerződés módosításáról

B) Döntés a V-Busz Kft. Javadalmazási Szabályzatának módosításáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Gerstmár Ferenc, a Közjóléti Bizottság tagja:

Támogatja és nagyon jó ötletnek tartja az előterjesztésben foglaltakat, miszerint 2024 február 1-től a diákok 350 Ft-os áron vásárolhatnak helyijárat bérletet és vehetik igénybe vele a V-Busz szolgáltatását. Ennek kiegészítésére tesz javaslatot egy módosító indítvány formájában, amelyhez kéri a Közjóléti Bizottság támogatását. Javasolja, hogy a fenti időponttól a kedvezményes, 350 Ft-os havi bérlet megvásárlására legyenek jogosultak azok is, akik a települési támogatások keretében nyújtott szociális ellátásokról szóló Önkormányzati rendelet 16. § (1) bekezdésének a, b, c, és d pontja szerinti gyermekes bérlet kiváltására jogosultak. Véleménye

szerint ez a módosító javaslat illeszkedik az előterjesztés társadalompolitikai céljaihoz és hozzájárul a gyermekes családok anyagi terheinek enyhítéséhez, valamint a közösségi közlekedés nagyobb arányú használatának előmozdításához. A gyakorlatban ez a módosítás annyit jelent, hogy a közszolgáltatási szerződés díjszabásról szóló részében a 68. oldalon, a 9. számú melléklet A) pontjának e) alpontja – ami a kisgyermekes havi bérlet árát határozza meg – 3.500 Ft helyett 350 Ft-ra módosul.

Dr. Józsa Tamás irodavezető:

Köszöni a javaslatot, egyetért abban, hogy az elhangzottak összhangban állnak az előterjesztő szándékával, azonban az elhangzott javaslat alaposabb vizsgálatát tartja szükségesnek. A döntéshez szükséges előzetes vizsgálatokat el kell végezni, valamint a tapasztalatokat és a gyakorlati hatásokat mérlegelni. A javaslat indokoltságát mindenki jól érti, az ezzel kapcsolatos feladatokat az illetékes szakemberek el fogják végezni, de a módosító indítványt az előterjesztő nevében, ebben a pillanatban nem áll módjában befogadni.

Gerstmár Ferenc, a Közjóléti Bizottság tagja:

A közös gondolkodás jegyében szeretné kikérni Polgári István Ügyvezető úr véleményét az indítvánnyal kapcsolatban.

Polgári István, a V-Busz Kft ügyvezetője:

Szakmai és üzemeltetői oldalról nézve fontos, hogy ezt az ún. kisgyermekes bérletet jelenleg alapvetően néhány tucat ember veszi igénybe, nagyságrendileg nagyjából, havonta 60-80 bérletet váltanak ki a V-Busz ügyfélszolgálatán. A havonta 3500-4000 darab eladott tanulóberlet után a jogszabályban előírtak szerint szociálpolitikai menetdíj-támogatásra jogosult a cég. Amennyiben döntés születik a kisgyermekes bérlet 350 Ft-os vételáráról, úgy akkor számolni kell azzal, hogy erre nincsen szociálpolitikai menetdíj-támogatás, vagyis ez bevételkieséshez vezet.

Gerstmár Ferenc, a Közjóléti Bizottság tagja:

A választ köszöni és kérdezi, hogy az lenne-e a legcélravezetőbb, ha a Közgyűlési előterjesztéshez nyújtana be módosító indítványt? Biztos abban, hogy a Bizottság a felvetése elvi részével egyetért, de ha Kabinetfőnök úr előzetesen tájékozódni szeretne, úgy ő maga szeretné elkerülni azt, hogy a Bizottság az elvi egyetértés ellenére nem támogathatná a javaslatot. Fenntartaná tehát a továbbiakban is úgy, hogy a Közgyűlési előterjesztéshez terjesztené be a módosító indítványát. Egyúttal jelzi, hogy az általa fellelt adatok szerint ez év októberében 95 kisgyermekes bérletet váltottak ki az arra jogosultak. Reménye szerint akkor, ha ez a kedvezmény életbe lép, a kiváltott bérletek száma növekedni fog, ami azonban nem jelent majd túl nagy költségvetési terhet.

Dr. Józsa Tamás irodavezető:

Kéri Gerstmár Ferenc Képviselő urat, hogy amint módjában áll, nyújtsa be írásban a javaslatát, hogy legyen idő annak alapos vizsgálatára.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

A megoldási javaslattal egyetért, és kérdezi a Bizottságot, hogy javasolja-e, hogy a Közgyűlés az előterjesztés A) részét megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
202/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés a V-Busz Kft.-vel a helyi menetrend szerinti közösségi közlekedés
közfeladat ellátása tárgyában megkötött közszolgáltatási keretszerződés
módosításáról”
című előterjesztésről**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés a V-Busz Kft.-vel a helyi menetrend szerinti közösségi közlekedés közfeladat ellátása tárgyában megkötött közszolgáltatási keretszerződés módosításáról” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

7. A) Döntés az Ukrajnából érkező személyek részére történő önkormányzati tulajdonú lakások kijelöléséről szóló 71/2022. (III. 4.) közgyűlési határozat végrehajtásához kapcsolódóan a "VESZOL" Veszprémi Községi Lakásügynökség Nonprofit Kft. beszámolójának elfogadásáról

B) Döntés az Ukrajnából érkező személyek részére önkormányzati tulajdonú lakások kijelöléséről szóló 71/2022. (III. 4.) közgyűlési határozat módosításáról és előzetes pénzügyi kötelezettségvállalásról

Előterjesztő: Lendvai-Frikkel Attila ügyvezető, "VESZOL" Kft. [A] rész]

Porga Gyula polgármester [B] rész]

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztés A) részét megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
203/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés az Ukrajnából érkező személyek részére történő önkormányzati
tulajdonú lakások kijelöléséről szóló 71/2022. (III. 4.) közgyűlési**

határozat végrehajtásához kapcsolódóan a "VESZOL" Veszprémi Községi Lakásügynökség Nonprofit Kft. beszámolójának elfogadásáról" című előterjesztésről

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés az Ukrajnából érkező személyek részére történő önkormányzati tulajdonú lakások kijelöléséről szóló 71/2022. (III. 4.) közgyűlési határozat végrehajtásához kapcsolódóan a "VESZOL" Veszprémi Községi Lakásügynökség Nonprofit Kft. beszámolójának elfogadásáról" című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztés B) részét megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
204/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés az Ukrajnából érkező személyek részére önkormányzati tulajdonú lakások kijelöléséről szóló 71/2022. (III. 4.) közgyűlési határozat módosításáról és előzetes pénzügyi kötelezettségvállalásról” című előterjesztésről**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés az Ukrajnából érkező személyek részére önkormányzati tulajdonú lakások kijelöléséről szóló 71/2022. (III. 4.) közgyűlési határozat módosításáról és előzetes pénzügyi kötelezettségvállalásról” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

8. Döntés az Energetikai Tanács megszüntetéséről és az Energetikai Tanács javaslata szerinti energia-megtakarítás célú intézkedésekről szóló 289/2022. (X. 27.) közgyűlési határozat egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztést megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
205/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés az Energetikai Tanács megszüntetéséről és az Energetikai Tanács
javaslata szerinti energia-megtakarítás célú intézkedésekről szóló
289/2022. (X. 27.) közgyűlési határozat egyes rendelkezéseinek hatályon
kívül helyezéséről”
című előterjesztésről**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés az Energetikai Tanács megszüntetéséről és az Energetikai Tanács javaslata szerinti energia-megtakarítás célú intézkedésekről szóló 289/2022. (X. 27.) közgyűlési határozat egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

9. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2024. I. félévi munkatervének meghatározásáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztést megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 7 „igen”, 0 „nem”, 2 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
206/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2024. I. félévi
munkatervének meghatározásáról”
című előterjesztésről**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2024. I. félévi munkatervének meghatározásáról” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

10. Döntés a Veszprém Európa Kulturális Fővárosa 2023 Munkacsoport 2023. évi beszámolójának elfogadásáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztést megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 8 „igen”, 0 „nem”, 1 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
207/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés a Veszprém Európa Kulturális Fővárosa 2023 Munkacsoport 2023.
évi beszámolójának elfogadásáról”
című előterjesztésről**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés a Veszprém Európa Kulturális Fővárosa 2023 Munkacsoport 2023. évi beszámolójának elfogadásáról” című előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

11. Döntés a Veszprém Várostörténeti Monográfia Bizottság 2023. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztést megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának**

**208/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés a Veszprém Várostörténeti Monográfia Bizottság 2023. évi
tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról”
címmű előterjesztésről**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés a Veszprém Várostörténeti Monográfia Bizottság 2023. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról” címmű előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

12. Döntés a Veszprémi Települési Értéktár Bizottság 2023. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról és a Veszprémi Települési Értéktár Bizottság felállításáról szóló 261/2013. (X. 31.) közgyűlési határozat módosításáról

Előterjesztő: Brányi Mária alpolgármester, a veszprémi Települési Értéktár Bizottság elnöke

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Van-e szóbeli kiegészítés, a Bizottság tagjainak van-e kérdése, hozzászólása?

Szóbeli kiegészítés, kérdés, hozzászólás nem volt.

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:

Javasolja-e a Bizottság, hogy a Közgyűlés az előterjesztést megtárgyalja, és a határozati javaslatot elfogadja?

A Bizottság jelenlévő 9 tagja 9 „igen”, 0 „nem”, 0 „tartózkodás” szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Közjóléti Bizottságának
209/2023. (XII.04.) határozata a
„Döntés a Veszprémi Települési Értéktár Bizottság 2023. évi
tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról és a Veszprémi Települési
Értéktár Bizottság felállításáról szóló 261/2013. (X. 31.) közgyűlési
határozat módosításáról”
címmű előterjesztésről**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Közjóléti Bizottsága „Döntés a Veszprémi Települési Értéktár Bizottság 2023. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról és a Veszprémi Települési Értéktár Bizottság felállításáról szóló 261/2013. (X. 31.) közgyűlési határozat módosításáról” címmű előterjesztést megtárgyalta. A Bizottság javasolja a Közgyűlésnek az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását.

13. Tájékoztató a Székesfehérvár-Várpalota-Veszprém várostérségi modellprogram helyzetéről

Előterjesztő: Brányi Mária alpolgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:
Az előterjesztés tájékoztató, döntést nem igényel.

14. Tájékoztató a 2023. évi nemzetközi kapcsolatokról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke:
Az előterjesztés tájékoztató, döntést nem igényel.

Az elnök a Bizottság ülését 13:59 órakor bezárta.

K.m.f.

Halmay Gábor
a Kjb elnöke

Guzslován Gábor
a Kjb alelnöke

Melléklet a 193/2023. (XII.04.) határozathoz

VESZPRÉM MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
KÖZGYŰLÉSE
KÖZJÓLÉTI BIZOTTSÁGÁNAK
2024. I. FÉLÉVI
MUNKATERVE

JANUÁR 15.

- 1. Döntés a Laczkó Dezső Múzeum igazgatói munkakörének betöltésére pályázat kiírásáról és a Véleményező Bizottság tagjainak megválasztásáról**

Előterjesztő: dr. Hegedűs Barbara alpolgármester

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Kovács Judit csoportvezető

- 2. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény tagbölcsődéinek nyári nyitvatartási rendjéről**

Előterjesztő: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Lehoczki Monika irodavezető, Mészáros Éva csoportvezető

FEBRUÁR 19.

- 1. Döntés a „Kapcsolat '96' Mentálhigiénés Egyesület 2023. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadásáról**

Előterjesztő: dr. Payrich Mária elnök

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Lehoczki Monika irodavezető, Mészáros Éva csoportvezető

- 2. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Veszprémi Érseki Főiskola között 2023. évre kötött együttműködési megállapodás teljesítéséről szóló beszámoló elfogadásáról**

Előterjesztő: Kaszásné dr. Leveleki Magdolna tanszékvezető

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Lehoczki Monika irodavezető, Mészáros Éva csoportvezető

- 3. Döntés a Veszprémi Érseki Főiskolával 2024. évre kötendő megbízási szerződés tartalmáról**

Előterjesztő: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Lehoczki Monika irodavezető, Mészáros Éva csoportvezető

- 4. Döntés az Agóra Veszprém Kulturális Központ 2023. évi szakmai beszámolójának és a 2024. évi munkatervének jóváhagyásáról**

Előterjesztő: Nevada Amália igazgató, Agóra Veszprém Kulturális Központ Veszprém

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Nevada Amália igazgató, Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Imre-Krebsz Zsuzsanna kulturális ügyintéző

5. Döntés a Művészetek Háza 2023. évi szakmai beszámolójának és a 2023. évi munkatervének jóváhagyásáról

Előterjesztő: Grászli Bernadett igazgató, Művészetek Háza

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Grászli Bernadett igazgató, Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Imre-Krebsz Zsuzsanna kulturális ügyintéző

6. Döntés Veszprém Megyei Jogú Város kiemelt művészeti együtteseinek 2023. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról

Előterjesztő: Takács Zoltán irodavezető

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Bodor Barbara kulturális ügyintéző

MÁRCIUS 18.

1. Döntés „Az Év Veszprémi Mentőse” díj adományozásához vélemény kialakításáról (zárt ülés)

Előterjesztő: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Dolhainé Czinki Eszter kitüntetési és rendezvény referens

ÁPRILIS 15.

1. Döntés az Eötvös Károly Megyei Könyvtár 2023. évi szakmai beszámolójának és a 2024. évi munkatervének jóváhagyásáról

Előterjesztő: dr. Baranyai Tamás igazgató, Eötvös Károly Megyei Könyvtár

Előterjesztés elkészítéséért felelős: dr. Baranyai Tamás igazgató, Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Bodor Barbara kulturális ügyintéző

2. Döntés a Laczkó Dezső Múzeum 2023. évi szakmai beszámolójának és a 2024. évi munkatervének jóváhagyásáról

Előterjesztő: Péterváry-Szanyi Brigitta igazgató, Laczkó Dezső Múzeum

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Péterváry-Szanyi Brigitta igazgató, Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Bodor Barbara kulturális ügyintéző

3. Tájékoztató a Veszprémi Petőfi Színház 2024/2025-ös évadtervéről

Előterjesztő: Oberfrank Pál igazgató, Veszprémi Petőfi Színház

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Oberfrank Pál igazgató, Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Imre-Krebsz Zsuzsanna kulturális ügyintéző

4. Tájékoztató a Kabóca Bábszínház 2024/2025-ös évadtervéről

Előterjesztő: Markó Róbert igazgató, Kabóca Bábszínház

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Markó Róbert igazgató, Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Imre-Krebsz Zsuzsanna kulturális ügyintéző

MÁJUS 13.

- 1. Döntés a Göllész Viktor Fogytékos Személyek Nappali Intézménye szociális intézmény törvényességi ellenőrzéséről és szakmai munkájának eredményességéről szóló beszámoló elfogadásáról**

Előterjesztő: Lehoczki Monika irodavezető

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Mészáros Éva csoportvezető

- 2. Döntés Perlaky-díj adományozásához vélemény kialakításáról (zárt ülés)**

Előterjesztő: Halmay Gábor, a Közjóléti Bizottság elnöke

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Dolhainé Czinki Eszter kitüntetési és rendezvény referens

JÚNIUS 17.

- 1. Döntés az Eötvös Károly Megyei Könyvtár igazgatói munkakörének betöltésére pályázat kiírásáról és a Véleményező Bizottság tagjainak megválasztásáról**

Előterjesztő: dr. Hegedűs Barbara alpolgármester

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Kovács Judit csoportvezető

- 2. Döntés a Veszprémi Petőfi Színház igazgatói munkakörének betöltésére pályázat kiírásáról és a Véleményező Bizottság tagjainak megválasztásáról**

Előterjesztő: dr. Hegedűs Barbara alpolgármester

Előterjesztés elkészítéséért felelős: Takács Zoltán irodavezető, Perlaki Claudia csoportvezető, Kovács Judit csoportvezető

2023. SZEPTEMBER 1.

Melléklet Veszprém Megyei Jogú Város Közgyűlése Közjóléti Bizottságának 194/2023 (XII.04) számú határozatához.

LACZKÓ DEZSŐ MÚZEUM INTÉZMÉNYI STRATÉGIÁJA

2024 - 2028

Tartalom

Bevezetés.....	2
A veszprémi Laczkó Dezső Múzeum küldetésnyilatkozata	4
Stakeholder analízis.....	5
Fenntartó.....	5
Látogatók.....	5
Kutatók	5
Oktatási intézmények.....	6
Média.....	6
Kulturális és Innovációs Minisztérium.....	6
Turisztikai partnerek.....	6
Munkatársak.....	6
Beruházók.....	6
Civil szervezetek	7
Adományozók.....	7
Beszállítók.....	7
Környezet elemzése	7
Turizmus	7
Technológiai környezet	7
Látogatói adatok.....	8
Versenytársak.....	9
Versenystratégia.....	9
SWOT mátrix és elemzése.....	10
Célok.....	11
Stratégiai programjavaslatok.....	12
Szervezetfejlesztés	13
Program- és kiállítás kínálat fejlesztése.....	14
Látogatóbarát fejlesztések	14
Kommunikációs fejlesztések.....	15
Gyűjteményi fejlesztések	15
Infrastrukturális fejlesztések	16
Kapcsolatrendszer fejlesztése	16
Új forráslehetőségek	17
Összegzés.....	17
Intézkedési terv	18

Bevezetés

A múzeumok legfőbb szakmai szervezete, az ICOM definíciója értelmében „A múzeum a társadalom szolgálatában álló nem profitorientált, állandó intézmény, amely kutatja, gyűjti, megőrzi, értelmezi és kiállítja a tárgyi és szellemi örökséget. A múzeum a nyilvánosság számára nyitott, hozzáférhető és befogadó, elősegíti a sokszínűséget és a fenntarthatóságot. Etikusan, szakszerűen és a közösségek részvételével működik és kommunikál, változatos tapasztalatot nyújtva az oktatás, a szórakozás, a reflektív gondolkodás és a tudásmegosztás terén.” Tehát a múzeumok hagyományosan vett fő feladatai mellé erősebb hangsúllyal besorolta a szórakozást és a reflektív gondolkodást, a közösségi részvételt. Ezzel egy merőben új, a látogatói igényekhez jobban alkalmazkodó, a társadalomba jobban beágyazódó múzeum igényét teremtette meg. Magyarországon a múzeumi rendszernek különböző szintjei vannak. A rendszerben az országos múzeumok alatt helyezkednek el mind nagyságban, mind gyűjtőterületük és gyűjteményeik mértékében, mind pedig feladataik sokszínűségében a vármegyei hatókörű városi múzeumok. A vármegyei múzeumok gyűjtőterületüknél és helyzetüknél fogva kiemelt feladatokkal rendelkeznek a helyi és nemzeti identitás megőrzésében, illetve a gyűjtőterületükön található nemzetiségi kultúrákhoz kapcsolódó gyűjtésben és a szellemi örökség megőrzésében.

A múzeumok esetében 3-5 éves ciklusokban érdemes sort keríteni a források felülvizsgálatára, illetve a kulcsfontosságú területekre vonatkozóan stratégia összeállítására. A megvalósításhoz szükséges személyi, tárgyi és költségvetési feltételrendszer vizsgálata mellett a végrehajtáshoz szükséges stratégiai programpontok kidolgozása is elengedhetetlen. Az 1997. évi CXL törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 42.§ (4) b) pontja írja elő a közéleti intézményi stratégia meglétét.

A vármegyei múzeumok alapja a tudományos munkára alapuló működés, a hálózatosodás, az együttműködések kialakítása, megfelelő minőségbiztosítási rendszerek használata, vállalati működési struktúra valamint a projektalapú működés.

A Laczkó Dezső Múzeum 1903-ba alakult Veszprém Vármegyei Múzeum néven. A múzeumot a vármegye és a város közönsége alapította. Az akkor még épület nélküli intézmény első igazgatója Laczkó Dezső, piarista tanár és geológus volt. Az első kiállítások a Megyeháza első emeletén kerültek berendezésre, saját épület híján. 1925-ben avatták fel a múzeum Medgyasszay István által tervezett, Csomay Kálmán építőmester által kivitelezett múzeumépületet, majd 1935-ben épült meg mellette a Bakonyi ház.

Az 1960-as években kialakult a megyei múzeumi szervezet, sok kisebb nagyobb múzeummal, kiállítóhellyel, melynek a veszprémi, akkor Bakonyi Múzeum volt a központja. 2013-tól a muzeális intézmények önkormányzati fenntartásba kerültek, az önkormányzat által át nem vettek a Magyar Nemzeti Múzeumhoz csatolták.

A Laczkó Dezső Múzeumnak jelenleg hat telephelye van:

Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém, Erzsébet sétány 1.

A múzeum állandó kiállításának, időszakos kiállításainak tere, konferencia teremmel és múzeumpedagógiai teremmel.

Bakonyi ház, Veszprém, Erzsébet sétány 2.

A múzeum városi környezetben álló tájháza, a református kismesesi éltet bemutató állandó kiállítással. Hátsó szobája megújulás alatt van, jelenleg hagyományőrző foglalkozások helyszínül szolgál.

Igazgatóság és Műtárgyvédelmi Központ, Veszprém Török Ignác utca 7.

A szakemberek irodái, segédgyűjtemények raktárai, régészeti raktár egy része és a restaurátorok műhelyei kaptak helyet ebben az épületben.

Tanulmányi raktár, Veszprém, Török Ignác utca 5.

A múzeum textilgyűjteménye, illetve modern üvegművészeti gyűjteménye tekinthető meg szakmai és bejelentkezett csoportoknak. Ebben az épületben található a történeti gyűjtemény és a képzőművészeti, valamint az iparművészeti gyűjtemény raktára, és a néprajzi gyűjtemény nagy része. Múzeumpedagógiai foglalkoztató/kutatószoza és átmeneti raktár is található az épületben.

Raktár, Felsőörs, Szabadság tér 14.

A múzeum raktárai 3 épületben Felsőörsön helyezkednek el. Itt található a régészeti raktár, a nagyméretű néprajzi tárgyak, illetve az antropológiai anyag. Nagy helyet foglalnak el az elsősorban középkori kövek, bár mind a római kori mind a középkori kőanyag nagy része külső helyeken van kiállítva illetve ideiglenesen elhelyezve.

Kályhásmeister háza, Veszprém, Szent István utca 7.

A korábbi Építőipari Múzeum épülete. Jelenleg egy rendkívül súlyos penészfertőzés miatt nem használható. A fertőtlenítés után kerülhet sor további fejlesztésekre.

Tűztorony, Veszprém, Vár utca 9.

A város ismert jelképe. A vár egyik leglátogatottabb attrakciója.

Hősök kapuja, Veszprém, Vár utca 2.

A Laczkó Dezső Múzeum Veszprém történetéhez kapcsolódó kisebbik állandó kiállítása Hősök Kincsei címmel.

Várkapu Bolt, Veszprém, Vár utca 4.

A múzeum egyik boltja, mely elsősorban a turisták igényeit igyekszik kielégíteni.

Infopult és nyilvános WC, Veszprém, Vár utca 2.

A múzeum üzemelteti a Vár elején található infópultot és a nyilvános WC-t.

A Laczkó Dezső Múzeum a következő gyűjteményekkel rendelkezik:

- Képzőművészeti gyűjtemény
- Történeti Gyűjtemény
- Iparművészeti gyűjtemény (lezárt)
- Numizmatikai gyűjtemény
- Irodalomtörténeti gyűjtemény
- Néprajzi gyűjtemény
- Régészeti gyűjtemény

Az intézménynek 53 fő státusz engedélyezett, melyből 12 fő muzeológus, 10 fő restaurátor, 31 fő technikai és frontszemélyzet illetve közönségkapcsolat.

A múzeum két állandó kiállítással rendelkezik. A Hősök kapujában Veszprém város Árpád-kori és török kori történetébe pillanthat bele a látogató, elsősorban egyháztörténeti emlékeken keresztül. A Bakonyi ház állandó kiállítása a falusi református kishatalmú élet jellegzetes környezetét mutatja be. A múzeum legnagyobb állandó programjai az év során természetesen a Múzeumok Éjszakája, illetve két helyi program, a Honvédelmi Nap mely hagyományőrökkel és a Honvédséggel együttműködésben valósul meg, elsősorban a város északnyugati részén elhelyezkedő Haszkovó és Jutasi úti lakótelep lakosságát megszólítva, valamint szélesebb régióban a modern kori hadi hagyományörzés iránt érdeklődőket. Emellett újabb kezdeményezés a Veszprémi Középkori Nap, mely a Magyar Buhurt Szövetséggel partnerségben kerül megszervezésre és elsősorban Veszprém középkori múltját illetve a középkori hagyományörzést állítja előtérbe. Ezek mellett természetesen a múzeum csatlakozik az országos programsorozatokhoz, mint a Múzeumok Őszi Fesztiválja illetve az Ars Sacra programsorozat. Emellett a múzeum rendszeresen szervez programokat a kiállításokhoz kapcsolódóan (kiállítás-megnyitó, családi napok, művészeti foglalkozások, tematikus tárlatvezetések) illetve részt vesz a több intézmény közös programjait egyesítő városi programokon (március 15. október 23., augusztus 20., adventi időszak, Gizella Napok). Igen gyakran csatlakozunk kísérő programokkal a hagyományos veszprémi fesztiválokhoz, pl. Tánc Fesztiválja, Auer Fesztivál, nem csak városi, hanem megyei szinten is eg. Kőfesz.

Gazdag a múzeumpedagógiai kínálatunk, csaknem 20 állandó program szerepel köztük, melyek elsősorban néprajzi illetve történeti témájúak és bőrrönd múzeum keretben kivihetők az iskolákba. Ki kell emelni a német nemzetiségi hagyományokhoz kapcsolódó programokat. A múzeumban több régészethez kapcsolódó múzeumpedagógiai program is választható a kínálatból. Emellett minden időszaki kiállításhoz készül foglalkozás illetve a többséghez múzeumpedagógiai foglalkoztató füzet is. Kommunikációnkban hagyományosan a helyi sajtó és televízió illetve a közösségi oldalak közül a Facebook platformja játszik szerepet. Utóbbi időben hoztuk létre saját Instagram fiókunkat és igyekszünk az online médiát illetve az országos sajtót is tájékoztatni programjainkról, eredményeinkről előre megírt sajtóközlemények formájában.

Az elmúlt időszakban több eredményt is elértünk, előrelépést tettünk a modern, közönségközpontú, tudományos és egyben fenntartható múzeum eléréséért.

Gyűjteményeink jobb elérhetősége, kutathatósága és bemutatása érdekében online kiállítást is lehetővé tevő platformmal rendelkező új nyilvántartási rendszer bevezetése van folyamatban. Az elmúlt időszakban megkezdett munkát folytatva a gazdasági folyamatok után kidolgoztuk a szakmai folyamatokat, mely első lépésként szolgál a minőségbiztosítási rendszer felé. A teljes infrastruktúra megújult, minden kiállítóhelyünk legalább részleges felújításon esett át, főépületünk a pincétől a padlásig megújult. Az újrainvitást sikeres időszaki kiállítás kísérte, mely megalapozta országosan is a múzeum hírnevét. Gazdálkodásunk átgondolt és hatékony volt, hiszen megtakarításokat sikerült tennünk az energiaválság alatt is. A későbbi programok s kutatások sikeressége érdekében erős intézményi kapcsolatrendszert alakítottunk ki, tudományos együttműködések építettünk ki kutatóintézetekkel, múzeumokkal, egyetemekkel. Felvázoltuk konkrét tudományos és kiállítási tervekkel középtávú működésüket. A személyi motiváció és képzések segítségével erős, kreatív csapat épült ki.

[A veszprémi Laczkó Dezső Múzeum küldetésnyilatkozata](#)

A Laczkó Dezső Múzeum fő célja a város és a vármegye értékeinek feltárása, megőrzése és megismertetése. Figyelmet fordít a hadtörténet, Veszprém város múltja, a szabadtéri néprajzi kiállítóhelyek és gyűjtemények, a nemzetiségi hagyományok és a táj kutatás témáira és gyűjti a jelenkor

emlékeit. Mindemellett konstruktívan együttműködik kortárs üvegművészekkel és az üvegművészeti alkotásokat országosan gyűjti.

Olyan intézmény, mely folyamatos párbeszédben van a helyi közösségekkel, bevonásukkal tárja fel értékeit és velük konzultálva mutatja be azokat, az egyszerű bemutató szerepen túl a fenntartható megőrzésre és használatra törekedve.

Kutatásaiban és kiállításában az aktuális társadalmi kérdésekre reagál és elgondolkodásra készítet.

A kulturális alapfeladaton kívül aktívan bekapcsolódik az élményszerű tudásátadásba és műtárgyállományára alapozva a kreatív ipari ágazatokba, versenyképes termék- (és szolgáltatás) kínálatot fejlesztve. Folyamatosan új, élvezetes, lebilincselő és kreatív megoldásokat keres, innovatív.

Olyan intézmény, mely alapvető és legfontosabb feladatának tekinti, hogy a rábízott javakat gyarapítsa, mint kulturális örökséget megőrizze és az utókor számára is korlátok nélkül elérhetővé tegye, így lesz a Laczkó Dezső Múzeum maga is közös örökségünk.

Stakeholder analízis

Fenntartó (Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata)

A város kötelező feladatai tartozik a múzeum fenntartása, melyre célzott állami támogatást is kap. A fenntartó önkormányzat ezt jelentős összeggel egészíti ki. A város és a régió kulturális örökségének ápolásban és turisztikai kínálatának gazdagításában jelentős szerepe van a múzeumnak. A városi Kulturális Stratégia értelmében az élhető város kialakításában az itt választható programok, közösségi élmények fontos szerepet játszanak, melyek a város fiatalokat megtartó erejében is szerepet kapnak. Nem elhanyagolható a múzeum és programjainak szerepe a nemzeti és helyi identitás megőrzésében, mely szintén előre mozdíthatja a helyiek megtartását a régióban. A múzeum színvonalas kiállításával és újonnan felújított reprezentatív műemléki tereivel, melyek Veszprém polgári korszakát idézik, nagyszerű helyszín a városba látogató magas rangú vendégek fogadására is, és a helyi kultúra bemutatására. Az önkormányzatok azonban szűkös forrásból tartanak fenn nagyszámú intézményt. Az elsődleges cél minden időben a szociális intézmények működésének biztosítása, így ez forráshiányos időszakban jelentős csökkentéseket eredményezhet a kulturális intézményeknél.

Látogatók

Bár sokszor hajlamosak vagyunk egy tömegként kezelni, de a látogatók csoportja igen összetett. A különböző látogatói csoportok különböző tematikájú és felépítésű kiállításokat, programokat igényelnek. Többségük a szabadidejük minőségi, szórakoztató eltöltésére törekszik. A látogatásban szerepet játszhat a tanulás, de többségében érdekességet, különlegességet szeretnének látni, amire máshol nincs lehetőségük. A látogatók száma nagyon fontos a múzeumok szempontjából, hiszen mind a szakmai fenntartó minisztérium, mind a pályázatok esetén a látogatószámmal igazolja a múzeum létjogosultságát és programjai sikerességét.

Kutatók

Mind az amatőr helytörténeti kutatók, mind a tudományos intézmények kutatói gyakran használják a múzeumok különböző gyűjteményeit. Mint jelentős amatőr helytörténeti kutatásokkal rendelkező megyének, a veszprémi múzeumnak rendkívül forgalmas a kutatószolgálat. Ez nagyon sokat segít a helyi közösségekkel, lelkes helyiekkel való kapcsolatok kialakításában. A tudományos intézetek kutatói, az anyagfeldolgozást és kutatást végző hallgatók is fontos szerepet töltenek be az intézményekkel közös projektek kialakításában, illetve kutatói együttműködések létrejöttben.

Oktatási intézmények

Az iskolások rendkívül fontos szerepet játszanak a múzeumok életében. Egyrészt a szervezett iskolai csoportok, pályázatok miatt a látogatók legnagyobb hányadát teszik ki. Másrészt a múzeum a tanmenetbe illeszkedő múzeumpedagógiai foglalkozások kínálatával jelentős szerepet vállal az oktatásban. Ilyenkor a tárgyak, a kiállítások segítségével a gyerekek nagyobb élmény hatására jobban közel kerülhetnek a múltbeli élethez, a művészetekhez és esélyük van jobban elsajátítani is a tananyagot. Harmadrészt pedig a pozitív élmények, hasznos időtöltés emlékével a jövő múzeumlátogatóit neveljük ki. város, illetve megye általános iskolái, középiskolái illetve óvodák. Kiemelt hangsúlyt kapnak a művészeti szakiskolák, mint a restaurátor utánpótlás potenciális terei, ezek közül a megyén kívüli, a székesfehérvári is megszólításra kerül. Az osztálykirándulási időszakra koncentrálna elektronikusan országosan megküldésre kerül kínálatunk, illetve elsősorban pályázati forrásból a szomszédos, például székesfehérvári tankerületek is bevonásra kerülnek. Pannon Egyetem elsősorban fiatalok körében végzett felmérésekre nyújt lehetőséget, közös kutatások, projektek is vannak. Az új fejlesztések következtében összenyíltak az egyetemi campus és a múzeum előtti park terei, jobb lehetőséget teremtve a diákok múzeumba való becsalogatására, elsősorban oktatási óráik közötti szünetekben.

Média

A média rengeteg hír közül válogathat, és emiatt a különleges, minél nagyobb közönség által érdeklődésre számot tartó hírek érdeklik. Rendkívül fontos a jó kapcsolat mind az írott sajtóval, mind az online felületek kezelőivel illetve a különböző rádió és TV adókkal.

Kulturális és Innovációs Minisztérium

A múzeumok szakmai felügyeleti szerve a minisztérium, szorosabban véve a Múzeumi Főosztály. A múzeum stratégiáinak, programjának kialakításakor meg kell felelnie a minisztérium által meghatározott fejlesztési koncepciónak, mely a pályázati források elnyerésénél is fontos szerepet játszik.

Turisztikai partnerek

Mint minden városban levő múzeumban, a látogatók számát nagyban befolyásolja a városba látogató turisták száma. Nincs ez másképpen Veszprémben sem. Így a múzeumnak elemi érdeke, hogy a többi turisztikai attrakciót, szolgáltatást nyújtó intézménnyel, szervezettel, szolgáltatóval összefogva, olyan komplex program- illetve szolgáltatáscsomagot legyen képes nyújtani, mely hosszabb időre a városban tartja az ide érkezőket és mind idejük, mind pénzük helyben való eltöltésére bírja. Ebben a viszonylatban partnerek lehetnek az egyéb kiállítással rendelkező intézmények, az Állatkert, szállásadók és vendéglátóhelyek illetve Tourinform iroda.

Munkatársak

A múzeum eredményei és fenntarthatósága a munkatársakon alapul. Céljuk a megfelelő munkakörülmények és kreatív feladatokkal szolgáló, motiváltságot fenntartó munkahely megléte. Amennyiben céljaik és igényeik nem kerülnek figyelembe vételre, az jelentősen csökkentheti teljesítményüket.

Beruházók

A beruházók leginkább a régészeti projektek kapcsán kerülnek kapcsolatba a múzeummal, melynek a törvény előírja a régészeti érintett, illetve a nagyberuházásként meghatározott projekteken a feladatellátást. A beruházók érdeke, hogy a projekt elindulásakor minél kevesebb régészeti jelenség maradjon, illetve a beruházás megkezdése után előkerülő jelenségek minél hamarabb feltárára

kerüljenek, és ne akadályozzák a beruházás haladását. Nagyon fontos ennek a csoportnak az elégedettsége, hiszen a kötelező feladatellátáshoz kapcsolódó szerződéseken kívül elsősorban ők jöhetnek szóba szponzoráció esetén is.

Civil szervezetek

Mindegyik civil szervezet egy-egy speciális céllal alakult, és ennek az érvényesülését tartják szem előtt. Sokan helyi illetékességűek, kimondottan helyi célt tűztek a zászlajukra. Nekik a helyi kapcsolatok, értékmegőrző projektek alakítása kapcsán lehet fontos szerepük a múzeum életében. A jó ügyeket támogató civil szervezetekkel kapcsolatban a társadalmi felelősségvállalást tudja teljesíteni a múzeum, illetve képének formálásában is szerepet játszhatnak. Elsősorban a nyugdíjasokat tömörítő szervezetek a múzeumi önkéntesség kapcsán is szerephez juthatnak.

Adományozók

Ebbe a csoportba azon emberek, szervezetek tartoznak, akik a múzeum gyűjteményébe műtárgyakat adományoznak. Ez a gyarapodási mód elsősorban a néprajzi gyűjtemény esetén játszik jelentős szerepet, de országos gyűjtőkörű modern üvegművészeti gyűjteményi egységünk is gyakran gazdagodik ezen a módon.

Beszállítók

A múzeum, mint rendkívül széles spektrumú tevékenységgel rendelkező intézmény igen sok beszállítót igénybe vesz. A megbízható, minőségi szolgáltatást nyújtókat igyekszik megtartani és szorosabb kapcsolatot kialakítani velük, hiszen ez saját szolgáltatásainak minőségét és sikerességét is növeli. A kölcsönös reklám hatása sem elhanyagolható. A múzeum ahol lehet, igyekszik a helyi termelőket és szolgáltatókat előnyben részesíteni.

Környezet elemzése

Turizmus

Veszprém esetében nem csak a város turizmusa, hanem az egész Bakony-Balaton régió forgalma számításba vonandó. Veszprém megye már csak a Balaton, illetve a borvidék miatt is Magyarország egyik legforgalmasabb turisztikai övezete. 2020 folyamán, megyei szinten a vendégéjszakák száma 1.349.251 volt¹. Meglepő módon azonban Veszprém városa kevésbé részesül ebből a látogatottságból. 2022 folyamán az itt töltött vendégéjszakák száma 170 ezer volt, mely 55 ezer ide látogató turista között oszlott meg.² Ez alapján is azonban a turisták egy igen számos látogatói célcsoportot alkotnak, elérésük fontos a múzeum számára. A városban töltött idő alatt a többi turisztikai attrakcióval együtt komplex csomagok keretében tudja bevonni a múzeum a látogatókat. Fontos célcsoport a turisták között a balatoni strandokat látogatók, akiket esős napokon tud megszólítani a múzeum.

Technológiai környezet

Modern világunkban elengedhetetlen a különböző technikai lehetőségek használata, mind a múzeumi munkában, mind a látogatók felé való kommunikációban és bemutatásban. Az online adatbázisok alkalmazásával lehetővé vált a műtárgyállomány elektronikus nyilvántartása, és nemcsak a műtárgyak adatainak, hanem a hozzájuk kapcsolódó folyamatoknak (restaurálás, kölcsönzés, revízió) a tárolása, műtárgyfotókkal illetve csatolt tanulmányokkal is. A Laczkó Dezső Múzeumban a munkatársak részére elengedhetetlen a számítógépek megléte, illetve az irodán kívül dolgozóknál a megfelelő interneteléréssel és applikációkkal ellátott okostelefon használata. A Google alapú levelezőrendszer és a hozzá csatolt drive lehetővé teszi a digitális munkaanyagok megosztását,

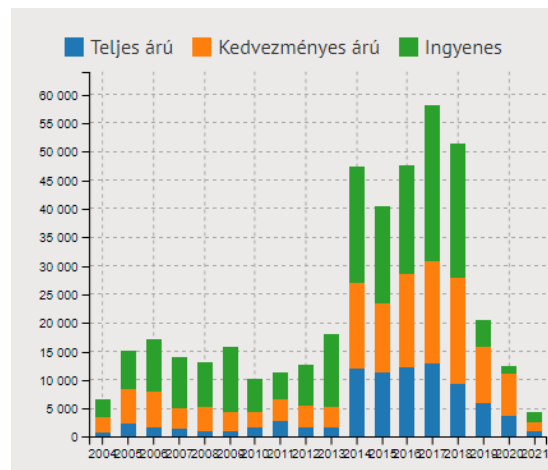
¹ https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_oga011b.html

² <https://igyutazunk.hu/cikkek/veszprem-50-kal-tobb-belfoldi-vendeget-vonzott-2022-első-11-honapjában>

különböző jogosultságú hozzáférhetőségét illetve egyes munkaanyagokon a több munkatárs által való párhuzamos munkavégzést. A régészeti osztály külön technikai eszközökkel felszerelve teszi hatékonyabbá munkáját, kézi GPS, GNSS, drón segítségével. A kutatásokat egy talajradar megléte tenné teljessé. A technikai hardware eszközök mellett fontos lenne a jogtisztaszoftverek megléte, elsősorban a grafikai munkákhoz, mivel jelenleg az ingyenesen felhasználható verziók vannak alkalmazásban, melyek nem mindig megfelelő minőséget hoznak létre.

Látogatói adatok

A múzeum kiállításainak és programjainak, kommunikációjának fejlesztéséhez elengedhetetlen, hogy

1. ábra LDM látogatói adatok³

ismerjük az adatokat, eddig milyen látogatói csoportokat sikerült bevezetni az intézménynek. A korábbi évek adatait vizsgálva látszik, hogy a vári kiállítóhely megnyitásával ugrásszerűen megnőtt az összlátogatószám, mely a turistáknak köszönhető, akik a veszprémi várat mindenképpen megtekintik. A látogatók közt legnagyobb számmal az ingyenes látogatók szerepelnek, mely bár magában foglalja a 6 év alatti gyerekeket, de döntő többségében 70 év felettieket, illetve ingyenes belépésre jogosító igazolvánnyal (pedagógusok, szakmai társaságok tagjai) rendelkezőket takar. Nagy számban szerepelnek a kedvezményes árú belépőt váltó látogatók is, diákok illetve nyugdíjasok. Ez elsősorban a szervezett diákcsoportoknak, illetve nyugdíjas csoportoknak köszönhető, de a magányos múzeumlátogatók többsége is nyugdíjas. 2019-től erősen visszaesett a látogatószám, ekkortól nem számoljuk a látogatók közt az általunk üzemeltetett nyilvános WC használóit, illetve ekkor zárt be felújítás miatt a főépület és került lebontásra az állandó kiállítás.

A látogatók többsége belföldi, a nyári időszakban fordul elő több külföldi látogatócsoport, akik a főépület kiállításait illetve a Bakonyi házat nem tekintik meg, csupán a Tűztoronyba mennek fel. A belföldi látogatók térbeli megoszlásáról ez idáig nem készült felmérés.

Rendezvények közül általában a bejáratott, nagyobb eseményekhez köthető, ingyenes családi napok a legnépszerűbbek. Újabban kerültek bevezetésre a művészeti foglalkozásokat, élményfestéseket tartó vállalkozásokkal közösen szervezett programok, melyek azonban csak pályázati támogatással

³

<https://muzeumstat.hu/hu/summary?id=956&state%5BmemberSummary%5D=true&state%5Bdatagroup%5D=visitors>

hozhatóak ki gazdaságosan, a szolgáltató díja miatt e nélkül túl magas díja lenne a programnak vagy veszteséges lenne.

Versenyársak

Versenyársak közé sorolhatóak olyan intézmények, szolgáltatások, akik az emberek szabadidejének eltöltéséért versenyeznek. Ez Veszprémben és a régióban az elmúlt időszakban a VEB2023 fejlesztéseinek köszönhetően jelentősen megnövekedett. A régi intézmények jelentős fejlesztéseken estek át, javítva és szélesítve szolgáltatásaikat, míg mind a városban, mind a régióban nagyszámú új, a szabadidő eltöltésére alkalmas intézmény és szolgáltatás jött létre.

A turisták tekintetében a múzeum önmagában nem jelent elegendő vonzerőt. Így a versenyársak egyben partnerként is számításba jöhetnek, hiszen közösen tudnak kialakítani olyan ajánlatcsomagokat, melyek hosszabb időre Veszprémbe illetve a régióba vonzzák a látogatókat.

Veszprém városában a szóba jöhető versenyársak főleg az elmúlt évek új intézménynyitásai nyomán:

- Veszprémi Agóra
- Állatkert
- Boldog Gizella Gyűjtemény (jelenleg átmenetileg zárva)
- érsekségi kiállítóhelyek
- Eötvös Károly Megyei Könyvtár
- Művészetek Háza Veszprém
- Cinema City Balaton
- Petőfi Színház
- Kabóca Bábszínház
- FOTON

Megyei szinten további versenyársak:

- balatoni strandok
- megyei galériák
- Sobri Kalandpark
- Tapolcai Tavasbarlang
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park

Versenyársaként fogható fel a megyében mindazon kulturális intézmény vagy szervezet, melyek a múzeum számára is nyitott pályázatokon indulhat, illetve a nagyobb cégektől szponzorációban részesül. Az önkormányzati intézmények is versengenek a központi forrásokért.

Versenystratégia

A különböző felméréseken alapuló, valós igényeket kielégítő programok, kiállítások és online megjelenések kialakítása. Az intézményekkel, versenyszféra szereplőivel kialakított együttműködések keresztül komplex szolgáltatáscsomagok összeállítása, melyek hosszabb időre lekötik a látogatót és kedvezményeikkel optimalizálják a pénzének elköltését.

A kiállítóhelyeken a látogatói igényeknek megfelelő fejlesztések és ezekről folyamatos visszajelzések kérése.

A kommunikációban a megfelelő célcsoportokra kialakított specifikus csatornákon keresztül célzott a célcsoporthoz illeszkedő tartalmakkal való megszólítás.

Lényeges, hogy hatékonyabbá és rugalmasabbá váljunk, mint versenyársaink, ezt segíti elő a belső szervezeti működés átalakítása, a projekt alapú működés és a vállalatirányítási rendszer bevezetése a minőség-ellenőrzés és teljesítményértékelés rendszeres meglétével.

Az elmúlt időszakban jelentős változások következtek be a környezetben és a múzeumi rendszerben. 2013 után a muzeális intézmények önkormányzati fenntartásba kerültek. Az elmúlt 10 évben kialakultak ennek a fenntartói rendszernek a mechanizmusai, a városok már magukénak tekintik a múzeumokat és jó gazdaként bánnak velük. Azonban a gazdasági és látogatói stabilitást alapjaiban rázta meg a Covid, háborús válság és infláció. Új látogatói és fenntartói igények is megjelentek, melyeket erősen tükröz az ICOM új múzeumi definíciója. Látogatói oldalról erős vizuális élményt, több szórakozást, új értékek felvállalását, komplexebb szolgáltatásokat várnak el a múzeumtól, míg a fenntartó részéről erősebb szerepvállalás a turizmusban, városi fenntartású megyei hatókörű múzeumok esetében a városi kutatások felé való eltolódás illetve a reprezentációban, kreatív iparban való részvétel igénye jelent meg.

Átalakultak a pályázati rendszerek és lehetőségek. Az NKA pályázatainak szüneteltetése erős próba elé állította a múzeumokat szakmai programjaik megvalósítása terén.

Veszprém esetében ugródeszkát jelentett az Európa Kulturális Fővárosa 2023 cím elnyerése minden tekintetben.

A VEB2023 támogatásával végig vitt turisztikai audit és a célok megvalósítására nyújtott támogatás nagyban befolyásolta, hogy új irányvonalba indult el az intézmény: szolgáltatói szemlélet erősítésével mely szerit szolgáltatást nyújt, de egyben oktat, megerősít az identitásban és elgondolkodtatásra készítet. Folyamatosan szem előtt tartva, hogy az élmény mellett mélyebb értékeket nyújt. Részt vesz a közösségfejlesztésben. Mint szolgáltatást nyújtó versenybe száll az emberek figyelmének megszerzéséért, a „termék” eladásáért, de mindig is szem előtt tartva a hitelességet és fő funkcióit.

Az elmúlt évek nagyon megviselték a múzeumokat, fennmaradásuk is sokszor kérdésessé vált. A vidéki múzeumi rendszer jelenlegi formájában, a régészeti bevételek gyengülésével, az életszínvonal és így a fizető látogatók csökkenésével nehezen fenntartható. A súlyos problémákra hosszú távon megoldásokat kínáló válaszokat kell keresnünk.

Ez a stratégia a törvényi keretek és a hosszú távú célok figyelembe vételével sorra veszi a múzeum jelenlegi erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és a körülötte levő veszélyeket, és ezekre választ keresve határozza meg középtávú működési lépéseit.

SWOT mátrix és elemzése

<u>erősségek</u>	<u>gyengeségek</u>
gazdag gyűjtemények	munkatársi motiváció gyengülése
Vár bejáratánál kiállítóhely	visszajelzések hiánya
szakmailag támogató fenntartó	érdektelen kiállítások
tapasztalt munkatársak	közösségi részvétel hiánya
erős restaurátor osztály	alacsony bérek
erős közösségi régészeti program	arctalan intézmény
felújított épület	kevés raktár hely
kiterjedt tudományos kapcsolatrendszer	átláthatatlan külső raktár
	kortárs gyűjtés hiánya
	digitalizált műtárgyak alacsony száma
	határidők be nem tartása
	elavult szervezeti struktúra
	bürokratikus szervezet
	államháztartáson belüli szervezet iránta piaci elvárásokkal

<u>lehetőségek</u>	<u>veszélyek</u>
Pannon Egyetem a szomszédságban sokszínű kulturális intézmények a városban játszótér a múzeum előtt telephely a Haszkovón Balaton közelsége erős turizmussal	alacsony elérés közösségi médiában beruházások drasztikus csökkenése régészeti bevételek drasztikus csökkenése közösségek nehezen elérhetőek energiaválság csökkenő vásárlóképes közönség szakképzett munkaerő hiánya

Célok

- erős kötődés a helyi közösségekhez,
- kreatív, motivált kollégák
- hatékony csapatmunka
- trend setting intézmény a múzeumi szerepben
- a közösségi régészet meghatározó intézménye
- közösségi bevonás meghatározó intézménye
- magas látogatószám, elsősorban visszatérő látogatókból
- aktuális társadalmi problémákra, témákra reagáló intézmény
- élményt nyújtó múzeum

Felfogásunk szerint a területi „múzeum egy identitást gondoz” és ezzel a közösséggel folyamatos kapcsolatot kell fenntartania. Rendkívül fontos az intézmény szerepe az identitás formálásában és megtartásában.

Hosszú távú cél tömören megfogalmazva, hogy a múzeumot a vármegye tekintetében hiteles információval bíró intézményként, meghatározó közösségszervező erőként és a városi és vármegyei identitás hordozójaként határozzák meg, ahol élmény időt eltölteni. Nélkülözhetetlen és megkerülhetetlen legyen mind a helyiek mind az ide látogató turisták számára.

Középtávon ehhez vezető céljaink a belső szervezet megfelelő átalakítás mely jobban igazodik a szolgáltatói szemlélethez; megfelelői szolgáltatáscsomagok kialakítása legyenek azok kiállítások, rendezvények, vagy bolti termékek; a gyűjtőterület identitásához kapcsolódó folyamatos tudományos kutatás biztosítása és ennek publikálása illetve népszerűsítő közzététele. A folyamatosság megtartása érdekében utánpótlási programok kidolgozása illetve a megfelelő források megszerzése.

Gazdag gyűjtemények – Ezt azt erősséget minden irányban érdemes kihasználni. A feldolgozatlan anyag szemináriumai dolgozatoknak, szakdolgozatoknak való felajánlásával az utánpótlást lehet bevonni, valamint a látogatói igényekre alapuló tematikájú kiállítások jó alapját szolgáltatják. A régióból származó tárgyak, gyűjteményi egységek jó alapját képezhetik a közösségek megszólításának, bevonásának.

Kiállítóhely a Vár bejáratánál – A legturisztikusabb ponton elhelyezkedő kiállítóhely lehetőséget teremt, hogy megfelelő látványelemekkel és hívószavakkal a turistákat bevonza és csatolt szolgáltatások megvásárlására is rávegye. A további látogatóirányítás pontjaként is nagyszerű lehetőséget rejt magában a pozíció, hogy komplex turisztikai csomagokat lehessen értékesíteni ezen a ponton.

Szakmailag támogató fenntartó – A fenntartó támogatása, hogy a koncepció, a stratégiák és a munkaterv mentén tudjon üzemelni a múzeum, a megfelelő források biztosításával alapozza meg az intézmény stabilitását.

Tapasztalt munkatársak – A gyűjteményt ismerő, a múzeumi folyamatokkal és lehetőségekkel tisztában levő, kapcsolatokkal rendelkező munkatársak a hatékony tudományos, kiállítási és közművelődési tevékenységhez adják meg az alapokat.

Erős restaurátor osztály – A nagy létszámú, minden szakterületet lefedő restaurátor osztály különlegesség a megyei múzeumok között. Ez nemcsak lehetőséget teremt a gyűjtemény folyamatos állagmegóvására, illetve a bekerülő régészeti anyag házon belüli konzerválására-restaurálására, hanem korlátozott mértékben külső munkák elvállalását is lehetővé teszi múzeumi szolgáltatásként, illetve a saját utánpótlás kinevelésében is nagy szerepük van. A múzeum gyakorlati képzési helyként is működik a középfokú restaurátor képzés során. Hosszútávon lehetőség van saját képzés akkreditálására.

Erős közösségi régészeti program – Az önkéntesek nagyfokú bevonása a szakmai munkába jelentősen növeli az intézmény közösségekbe való beágyazódását illetve a pozitív imázs kialakításában sem elhanyagolható szerepe van. Emellett hosszútávon, az önkéntesek megfelelő képzését követően a hatékonyságot is növelheti. A közösségi régészeti program kiemelkedő az országban és nagy területű topográfiai kutatások alapját képezheti, melyekből tudományos eredmények, közművelődési programok, kiadványok és kiállítások nőhetnek ki.

Felújított épület – Az infrastrukturális fejlesztések lehetőséget biztosítanak a megfelelő műtárgykörnyezet biztosítására, így mind a saját műtárgyaink védelme biztosított, mind a nagyobb és nemzetközi intézmények műtárgyvédelmi követelményeinek eleget tudunk tenni. Ez lehetőséget teremt külföldi, illetve érzékenyebb tárgyakat felvonultató belföldi vendégkiállítások fogadására, illetve évszaktól függetlenül minden műtárgytípus kiállítására.

Kiterjedt tudományos kapcsolatrendszer – Az intézmény kutatói különböző kutató és felsőfokú oktatási intézményekkel vannak kapcsolatban. Folyamatosan szélesítjük kapcsolatrendszerünket és együttműködéseinket. Ez lehetőséget biztosít folyamatos, széles spektrumú kutatómunkára, ennek forrásainak megalapozottabb előteremtésére. A tudományos munka pedig a kiállítások és programok alapjait képezi, az intézmény pozicionálását is pozitívan befolyásolja.

Stratégiai programjavaslatok

A stratégia és az intézkedési lépések megfogalmazásakor szem előtt kell tartani, hogy a múzeum működése gyűjtemény alapú. Mindig vissza kell térni a következőkérdésekhez: Mik a legfontosabb tárgyai a múzeumnak? Mik a legfontosabb értékei a múzeumnak?

A közönséget megszólító programok és kommunikáció alapja a gyűjtemény és az általunk közvetíteni kívánt értékek.

A múzeum előtt álló legfontosabb lépések, feladatok közt az első az igényfelmérés: célzott véleménykutatás korosztályonként, célcsoportonként, hogy megfelelően tudjuk alakítani kutatási irányainkat, szolgáltatásainkat.

Fontos az összetartó, motivált csapat, aki tisztában van a célokkal, azonosul velük és tudja a helyét a végrehajtásért vezető úton, folyamatos visszajelzéseket kap a munkájáról. Ennek egyik elengedhetetlen eszköze a csapatépítés informális programokkal, közös tanulmányi kirándulásokkal, közös képzésekkel, helyi társadalmi felelősségvállalással, kreatív műhelyekkel, kommunikációs tréningekkel.

A múzeumi rendszerben fontos a folyamatos párbeszéd, kapcsolattartás a muzeális intézményekkel, tanulmányutak, workshopok, erős hálózatosodás.

A középtávú terveket nyolc fő területre osztottuk, ahol a siker érdekében erőteljesebben szükséges a stratégiai alapú fejlesztés. Ezekben belül határoztuk meg a folyamatokat és lépéseket, melyek segítségével a szervezet kitűzött céljait elérhetjük.

A jelenlegi célkitűzések között három emelkedik ki: szervezetfejlesztés, új forráslehetőségek bevonása, program- és kiállítás kínálat fejlesztése.

Az intézményi stratégiához kapcsolódóan elkészült a digitalizációs stratégia és a gyűjteményi- és revíziós stratégia. 2024 folyamán sor kerül a kommunikációs- és a tudományos és kiállítási stratégia kidolgozására is. Az egyes stratégiákhoz kapcsolódó részletes intézkedések felelősökkel és határidőkkel az éves munkatervben kidolgozva jelennek meg.

Szervezetfejlesztés

A múzeum szervezet még mindig az osztályokra tagozódó szerveződést követi, az osztályok közötti kommunikáció akadályozott. Egy határidőre elvégzendő, több szervezeti egységet megmozgató feladat hatékony végrehajtása nehézkes. Ennek felülírására került bevezetésre a projektalapú működés. Az elkövetkezendő időszakban ennek erősítésére van szükség, világos felelősségi körökkel, határidőkkel és ütemtervekkel. A projektek folyamata alatt hatékonyabb teljesítményértékelési rendszerrel. Fontos a határidők és projekt-előrehaladás követése, melynek ellenőrzésére vállalatirányítási rendszer bevezetését tervezzük rendszeres, heti visszajelzésekkel és beszámolókkal, mely biztosítja a folyamatos nyomon követést mind a gazdasági mind szakmai vonalon.

A belső kommunikáció javítására rendszeres belső hírlevél bevezetése, illetve negyedéves összmunkatársi értekezletek. A munkatársi bevonás elérése a tervezési fázisokban brain-storming megbeszélésekkel, különböző összetételű kreatív műhelybeszélgetésekkel. Fontos a motiváltság növelése, melyet rendszeres szóbeli és írásbeli visszajelzéssel, teljesítményértékeléssel, jutalmakkal és továbbképzésekkel lehet elérni, valamint a megfelelő munkakörnyezet megteremtésével. Ennek része a hosszabb-rövidebb szakmai továbbképzések, csapatépítő tréningek, illetve a családbarát munkahely kialakítása.

Nagy gondot jelent a megfelelő szakmai tudással és hozzáállással rendelkező utánpótlás hiánya. Ennek kiküszöbölésére terveztük meg utánpótlási projektünket, melyet az elkövetkezendő évben szeretnénk indítani rendszeres jelleggel. Célja elsősorban a művészeti iskolákban tanulók megszólítása, helybe menő szakmai bemutatók illetve nyári diákmunka, közösségi szolgálat segítségével a restaurátor szakma népszerűsítésére, pályaorientációs napok középiskolákban, nyitott műhelye iskoláknak.

Monitoring

A nyomonkövetési-rendszer mind versenyszférában létező vállalatoknál, mind állami intézményeknél rendkívül fontos. A belső kontrollrendszereket folyamatosan nyomon kell követni. Fel kell mérni az egyes rendszerek eredményességét és teljesítményét. A monitoring egy dinamikus folyamat, amely figyelmeztet és értékeli a szervezet céljait, adottságait, a belső kontrollrendszer elemeit és a külső, valamint belső változásokat.

A monitoring a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a releváns eseményekről és tevékenységekről rendszeresen, strukturált, döntéstámogató információkhoz juthat a vezetőség.

A Pénzügyminisztérium ajánlása szerint a monitoring-rendszernek ki kell terjedni az egész szervezetre, kockázat alapon kell működnie és a változó körülményekhez igazodva folyamatosan meg kell újulnia.

A monitoringrendszer egyrészt a belső teljesítményt értékeli másrészt a belső kontrollrendszert. Ez minden esetben folyamat alapú, figyelembe kell venni az azonosított kockázatokat és válaszlépéseket

is. Fontos, hogy a monitoring figyelje a kontrollkörnyezet keretében kialakított indikátorok megvalósulását illetve változásait.

A múzeumon belül az elmúlt időszakban megtörtént a szakmai folyamatok leírása. Ezek eddig hiányoztak a monitoring szabályzatunkból. Ezután kerülhet sor az osztályszinteket meghaladó folyamatok leírására és az intézményi szintű nyomvonalak véglegesítésére, az ellenőrzési pontok beillesztésére. Ezután kerülhet sor a folyamatokba épített monitoring kiépítésére, mely eddig csak részlegesen működött.

Az egyedi értékelések rendszere elsősorban az osztályvezetőkre alapulva eddig is megvalósult. Az indikátorok és eredményesség figyelembevételével a belső kontrollrendszer kapcsolódik.

A szervezet monitoringja teljesítményértékelés szempontjából az éves minisztériumi teljesítményértékelő adatlaphoz kapcsolódóan valósul meg, melyhez az intézmény negyedévente összesíti az adatokat és a munkatervben megjelölt indikátorokhoz veti össze a valós adatokat.

A részletes monitoring elvárásokat és tevékenységeket a szervezet monitoring szabályzata tartalmazza.

Program- és kiállítás kínálat fejlesztése

A megfelelő, hatékony kínálat kialakítására kerül kidolgozásra kiállítási stratégiánk, mely a gyűjteményi és tudományos stratégiához hangolódik. Felmérésen alapuló témaválasztás, tudományos kutatások eredményei, látogatói igényeknek megfelelő vendégkiállítások, megyei időszaki kiállítások, kétévente vándorkiállítás létrehozása általános tematikával mely akár külföldre is vándoroltatható szerepel az alapelvek között. Ennek értelmében az érdeklődésre számot tartó témák erősebb kutatására kell helyoznünk a hangsúlyt, illetve bemutatásukra pl. hadtörténet, hadikutatás.

Látogatóbarát fejlesztések

Az elmúlt év turisztikai auditja keretében több javaslat is született látogatóbarát intézkedések végrehajtása érdekében. Ennek anyagi fedezetét pályázati forrásból támogatta a VEB2023 Zrt. A folyamatot a következő időszakban szeretnénk tovább vinni. Megtörtént a boltkínálat fejlesztése grafikai tervezéssel, egy alap ajándéktárgy-együttes megtervezése. A továbbiakban félévente tervezzük újabb 2-3 tárgytypussal bővíteni a kínálatot. Fő követendő irányvonalak:

- fiatalos, de hagyományos múzeum
- „közös örökségünk”
- egyedi termékínálat, ami csak a múzeumra jellemző = gyűjteményre alapozott
- fenntartható(ság) fontossága és hangsúlyozása
- különböző árkategóriájú kínálat kialakítása

Termékcsoportok:

1. *Grafikával ellátott tárgyak, klasszikus ajándéktárgyakon fiatalos, trendi. kezdőkészlet, majd félévente fejlesztés, bővítés – új termékek*
2. *Klasszik logós tárgyak: toll, ceruza, notesz, mappa. Boltban is kapható, de ezt használjuk konferenciákra is.*
3. *Műtárgyak ajándéktárgyakon, minőségi fotó. Hűtőmágnes, kézitükör, etc. KDS fotók felhasználása.*
4. *Műtárgymásolatok, kisebb méretűek.*
5. *Kiadványok*
6. *Egyéb: veszprémi és gyűjteményhez kapcsolódó kiadványok*

További lehetőségek: helyi designerek, kézművesek által gyűjteményi tárgyak által ihletett alkotások legyártatása és forgalmazása.

Saját molinókból táskák, tolltartók etc. forgalmazása jelenleg is folyik már a boltban egy folyamatos megállapodás keretében, bizományosi szerződéssel.

Hosszú távon szükséges merchandise tervezése és berendelése az időszaki kiállításokhoz is, melyek később is megvásárolhatóak.

Jelenleg kicsi, olcsó termékeket keresnek a vásárlók, illetve Veszprémről szóló kisebb kiadványra lenne igény. Az első csomagban hűtőmágnes, naptár, vászontáska, termosz, esernyő forgalmazását indítjuk.

Szükséges az egységes arculat kialakítása, meghatározó műtárgyak kiválasztása, keresett termékek felmérése igényfelmérés alapján. Ezt követően igényeken alapuló termékkínálat fejlesztése stratégiai terv alapján, folyamatos vásárlói visszajelzésekkel és elégedettségi felmérésekkel, esetleges javaslatokkal.

Folyamatban van a családbarát elemek kialakítása (baba-mama szoba, interaktív gyerekszigetek a kiállításokban, gyerekbarát tablók a kiállításokban, kavicsfogó álteknős figura, mint gyerekbarát kommunikáció megszemélyesítője), a fogyatékkal élők számára is a megfelelő látogatói élmény biztosítása (tapintható műtárgymásolatok kihelyezése, audioguide), a fenntarthatósági elemek kialakítása nemcsak a múzeumépületen belül, hanem annak környezetében is a VKSz Zrt.-vel partnerségben.

Kommunikációs fejlesztések

Az intézményben külön kommunikációs stratégia kialakítására van szükség. Ennek alapjait már letette az intézmény, de egy részletesebb, külön látogatói célcsoportokra és programtípusokra is lebontott stratégiára van szükség.

A kommunikációban szem előtt kell tartani a fő céloknak megfelelő tudományos és szórakoztató online kommunikációt, projektek folyamatos kommunikálását, grafikai tematikusságot (saját grafikai elemekkel bíró rovatok), új látogatói célcsoportok megszólítását, különös tekintettel a balatoni nyaralókra.

Nagyon fontos az eredmények bemutatása széles helyi közönségnek: nyomtatott formában egy-egy projekt színes bemutatása leporelló alakban jelenhet meg a kormányhivatalokban, könyvtárakban, ingyenes éves kiadványként, hátsó oldalán a kiállítóhely elérhetőségeivel.

Fejlesztéseink elismerése és ennek bemutatása is nagyon sokat ad az intézmény imázsának kialakításához. Az éves illetve azon túlnyúló díjak és minősítések megpályázása és az elnyert elismerésekről híradás, illetve azok honlapon való megjelenítése az elkövetkezendő időszak feladata.

Gyűjteményi fejlesztések

A gyűjtemények elhelyezése folyamatos fejlesztés alatt áll. A Tanulmányi tár épületében levő gyűjteményi anyagok elhelyezése jó, itt a folyamatos állományvédelem a fő feladat. A könyvtári gyűjtemény ideiglenes helyen van, nem túl ideális körülmények között, nem a saját telephelyünkön. A múzeum ezen az épületen kicserélte az ablakokat, polcszerkezetet épített be. A fenntartó a költözés előtt újrafestette a helyiségeket és kijavította a padlót. Egyes gyűjteményi részekben nem zajlott revízió, például a régészeti gyűjteményben, ennek szűrőpróbaszerű revízióját el kell végezni. A felsőörsi raktárbázison zajlik a raktárrendezés, itt a be nem leltározott régészeti anyag rendezésére és feldolgozásának elindítására van szükség, illetve nagy részen átcsomagolására.

Az új nyilvántartási rendszer használatba vételével szükséges a leltári adatok felülvizsgálata, illetve a műtárgyállomány stratégia menté való digitalizálása.

Infrastrukturális fejlesztések

A VEB2023 Zrt. támogatásainak köszönhetően, illetve városi pályázatok és a Népi Építészeti Program keretében elnyert támogatásnak köszönhetően az összes kiállítóhely megújult az elmúlt évben. Óriási előny, hogy ezekkel párhuzamosan környezetük is megújult, közösségi terekkel gazdagodott.

Folyamatosan zajlik a raktárépületeink fejlesztése illetve irodaépületünk fejlesztése a minél gazdaságosabb működés jegyében.

Az elmúlt években a bekerülő tárgyak elkülönített elhelyezésére a felsőörsi raktár területére konténereket vásároltunk, ahol megfelelő rendszerben tudjuk elhelyezni a gyűjteményt. Elkészült egy a meglévő épületek közötti területre épülő raktár/táboroztatásra alkalmas szint terve. Amint pályázati forrás adódik, a fenntartóval illetve a felsőörsi önkormányzattal egyeztetve ebben az irányban szeretnénk pályázni, hiszen az itteni programok, táboroztatás illetve gyakornokok fogadása plusz bevételt jelent az intézménynek hosszú távon. Pályázati forrásból tervezzük az első épület tetejének felújítását, majd saját forrásból a szigetelést, elektronikai hálózat megújítását, festést, illetve már beszerzett polcrendszerek beépítését és színes tablókkal, rekonstrukciókkal egy bejelentkezés alapján látogatható látványkötár kialakítását. Emellett a helyi közösséggel és önkéntesekkel a korábban az épületek körül létező parkosított felületet tervezzük helyreállítani és rendszeresen karban tartani. A múzeum telephelyei közé tartozik a Szent István utca 7. szám alatti épület, a korábbi Építőipari Múzeum helye, ismertebb nevén Kályhásmester háza. Ennek komplex fejlesztését indítjuk el ezen év végén. A penészfertőzés megszüntetése után lehet a fenntartóval együttműködésben, részletekben pályázni mind az NKA mind a NÉP pályázataira, illetve egyéb forrásokra. Első lépésként a tervezetetésre és előkészítő dokumentumokra, majd a fűtési rendszer cseréjére. Ezt követheti a szintenkénti felújítás, végül a kert megújítása és parkolóhelyek kialakítása. Az épületben vendégszobákat, közösségi tereket, illetve a táborok alatt alkalmas étkeztető helyek kívánunk kialakítani a magánszféra bevonásával.

Egy nagyon fontos gyűjteményi egységünk, a hadtörténeti emlékek bemutatását és hasznosítását tervezzük régebb óta. A hadtörténeti emlékek a közösségi régészeti kutatások, a Hadtörténeti Intézettel közösen folytatott hadi kutatások és a tervezett roncskutató program keretében rohamosa bővülnek. Ezek számára a Honvédséggel és Hadtörténeti Intézettel valamint a szolnoki Reptárral és a Roncskutató Egyesülettel együttműködésben kívánunk kialakítani egy állandó kiállítást. Reményeink szerint erre a Török Ignác utca 9. szám alatt lesz lehetőség, melynek részletes fejlesztési tervét szintén az elkövetkező két évben készítjük el.

Kapcsolatrendszer fejlesztése

Elsősorban tudományos téren a tudományos alapok, kutatások folyamatos fenntartására és ebből kinövő programok publikációk biztosítására fontos a szerteágazó kapcsolatrendszer kiépítése. Tudományos téren ennek kialakítása és fenntartása a tudományos titkár feladata. Azonban minden muzeológus a saját szakterületén belül szakmai hálózati rendszert alakít ki. Ezeknek közös tudományos projektek elindításakor, szakmai műhelyek szervezésekor, közös anyagfeldolgozások esetén fontos szerepe van.

Kiemelt jelentőséggel bír a külföldi kapcsolatrendszer kialakítása. Több szakember kiemelte, hogy nagyon is reális a magyar múzeumok elszigetelődése a nemzetközi tudományos világban. Ezt kívánjuk mi is ellensúlyozni gyakori angol nyelvű publikációkkal, cserekiadványok nemzetközi szinten való fenntartásával, egy-egy külföldi partnerrel tudományos projektek indításával (jelenleg is a marburgi egyetemmel közösen kezdünk egy több éves kutatásba), valamint külföldi tárlatok, kölcsönzések, programok cseréjével, vendégszereplésével. Jelenleg az erdélyi kapcsolatok megerősítése folyik, de németországi intézetekkel, egyetemekkel és múzeumokkal is felvesszük a kapcsolatot. Középtávú terveink közt szerepel ezt tovább terjeszteni Nagy-Britannia, Szlovénia, Írország illetve Spanyolország

felé. Néhány kisebb vendégszerepléssel elkezdjük a Liszt Intézeteken keresztül is a kapcsolatok kiépítését.

Mindeközben folytatjuk a már megkezdett rendszeres párbeszédet, közös projekteket a városi, megyei intézményekkel. Az elkövetkező években különös hangsúlyt fektetünk együttműködések kidolgozására az Agórával a Haszkovót érintő gyűjtések terén, a Művészetek Házával tematikus programok sorában, a Petőfi Színházzal irodalmi programokhoz kapcsolódóan, az Állatkerttel gyerekprogramok terén. Hagyományosan szorosak és rendszeresek a kapcsolataink a Megyei Levéltárral, Eötvös Károly Megyei Könyvtárral, Érsekségi Levéltárral valamint a Boldog Gizella Gyűjteménnyel. Ezt továbbra is erősítjük és fejlesztjük. A következő öt évben kiemelt kapcsolatok a M4 (Szent István Király Múzeum, Kecskeméti Katona József Múzeum, Wosinszky Mór Múzeum), Hadtörténeti Intézet, Liszt Intézetek.

Együttműködési megállapodásokat kötünk civil szervezetekkel is. Elsősorban a nyugdíjas egyesületeket, majd a fogyatékkal élőköt tömörítő szervezeteket keressük meg. Célunk egyrészt a hagyományok, tudás átadásba való bevonás, önkéntesség, másrészt a speciális látogatói csoportok számára optimális látogatói élmény nyújtása.

Eddig is voltak közös tudományos projektjeink kutatóintézetekkel. Rendszeres megbeszélésbe, közös tervezésbe kezdünk az ELKH-val, közös pontok és lehetőségek keresésében. Egyetemekkel is szorosabbra vonjuk a kapcsolatokat. Természetesen kiemelt helyen áll a Pannon Egyetem, akikkel egy átfogó együttműködési megállapodást készítünk elő, mely magába foglalja a közösségi régészeti programunkat népszerűsítő vitrin elhelyezését az Egyetem épületében, tudományos együttműködések a turizmus, kommunikáció, gazdaságtudomány és a mérnöki kar projektjei terén.

A régészeti képzéssel rendelkező egyetemekkel közösen terezzük tervásatásaink megvalósítását, erre mindegyikkel együttműködési megállapodást kötünk. A régészeti anyagok feldolgozásába is rendszeresen bevonjuk a jövőben is a régészhallgatókat. A programot eddig az ELTE keretein indítottuk el, de szeretnénk a többi egyetemre is kiterjeszteni, a későbbiekben külföldi egyetemeket is bevonva. Emellett rendszeresen ajánlunk fel gyakorlati helyeket a múzeumi gyakorlatot igénylő képzéseknek.

Új forráslehetőségek

A következő időszakban folytatjuk a már elkezdett szponzorációs stratégia kidolgozását és végrehajtását. Ennek keretében kifelé bővülő rendszerben helyi cégeket keresünk meg személyre szabott ajánlatokkal mind rendezvényeink, mind gyűjteményi darabjaink támogatására („fogadj örökbe egy tárgyat”).

Természetesen sor kerül kiegészítő múzeumi szolgáltatáscsomag kidolgozására, melynek egyik célja a kieső régészeti bevételek helyét átvevő bevételnövelés.

Összegzés

A Laczkó Dezső Múzeum Intézményi Stratégiája felméri a veszprémi múzeum környezetét, adottságait és eredményeit 2023. évig, sorra veszi az akadályokat, problémákat. Több alterületre bontva fejlesztési programokat fejt ki, melyek konkrét lépésekké az elkövetkezendő évek munkaterveiben alakulnak. Az intézményi stratégia a gyűjteményi és revíziós, az állományvédelmi valamint a digitalizációs stratégiával együtt kijelöli az intézmény fejlődési irányát az elkövetkezendő 5 évre.

Intézkedési terv

Feladat	Határidő	Felelős	Forrás
Szervezetfejlesztés			
projektkövető szoftver beszerzése	2024 nyár	gazdasági csoportvezető	saját költségvetés
szakmai folyamatok véglegesítése	2024 április	osztályvezetők, igazgató	-
belső hírlevél	2023 december	kommunikációs munkatárs	-
összmunkatársi értekezletek rendszeresítése	folyamatos	igazgató	-
családbarát munkahely feltételek és minősítés	2024 november	közönségszolgálati főosztályvezető	pályázat
művészeti iskolákkal kapcsolat és utánpótlási program	2024 tavasz	műtárgyvédelmi osztályvezető	-, gyakorlati hely díja
Program- és kiállítás kínálat fejlesztése			
kiállítási stratégia	2024 augusztus	tudományos titkár és közönségszolgálati főosztályvezető	-
látogatói igényfelmérés	2024 januártól folyamatos	közönségszolgálati osztályvezető	-
vándorkiállítások felmérése	2024 tavasz	tudományos titkár	-
nemzetközi kiállítások kapcsolatfelvétel	2024 május	tudományos titkár	
kiemelt témák kutatási terve	2024 január	tudományos titkár és témafelelősök	
Látogatóbarát fejlesztések			
boltkínálat fejlesztése	negyedévente	közönségszolgálati főosztályvezető	saját forrás
időszaki kiállítások merchandise tervezése	folyamatos	grafikus	saját forrás, kiállítás bevétele
bolt vásárlói visszajelzés	folyamatos	boltvezető	
Kommunikációs fejlesztések			
kommunikációs stratégia	2024 augusztus	kommunikációs munkatárs	
projekt bemutató kiadványsorozat	2025 március	közönségszolgálati főosztályvezető	NKA illetve egyéb pályázat
Gyűjteményi fejlesztések			
régészeti revízió	2026 tavasz	régészeti osztály	

raktár polcok előkészítése	2024 december	gyűjteménykezelő	
leltározatlan régészeti anyag rendezése	2026 december	régészeti osztály	NKA pályázat
leltározatlan régészeti anyag beleltározása	2028 ősz	régészeti osztály, tudományos titkár	
új nyilvántartási rendszer használatba állítása	2024 nyár	igazgatóhelyettes	
új nyilvántartórendszer adatolása	2026 február	igazgatóhelyettes, osztályvezetők	
digitális stratégia mentén műtárgyak digitalizálása	folyamatos	igazgatóhelyettes	saját forrás/ pályázat
Infrastrukturális fejlesztések			
Szent István utca műemléki dokumentációja	2024 december	igazgatóhelyettes	NÉP
Szent István utca tervdokumentáció	2025 december	igazgatóhelyettes	NÉP
Szent István utca fűtési rendszer cseréje	2026 december	gondnok	pályázat
Szent István utca tetőtér átalakítása	2027 december	igazgatóhelyettes	pályázat
Szent István utca alsó szintek átalakítása	2028 december	igazgatóhelyettes	pályázat
raktárbázis bővítése elkészült tervek alapján	2028 december	igazgatóhelyettes	pályázat fenntartóval és felsőörsi önkormányzattal
felsőörsi tetőjavítás	2026 december	műtárgyvédelmi osztályvezető	pályázat
felsőörsi raktár festése	2027 tavasz	gondnok	saját forrás
felsőörsi kő látványraktár kialakítása	2028 tavasz	műtárgyvédelmi osztályvezető	pályázati illetve saját forrás
parkosítás helyreállítása	2028 nyár	önkéntes koordinátor	
hadtörténeti kiállítóhely fejlesztési terve	2024 tavasz	igazgató	
Kapcsolatrendszer fejlesztése			
meglevő külföldi kapcsolatok folyamatos tartása	folyamatos	tudományos titkár	
Liszt Intézeteknek programajánlatok kiküldése	2024 június	tudományos titkár és közönségszolgálati főosztályvezető	

Célzott külföldi múzeumokkal kapcsolatfelvétel	2024 tavasz	tudományos titkár	
Célzott külföldi egyetemekkel kapcsolatfelvétel	2024 nyár	tudományos titkár	
Agórával Haszkovó projekt kidolgozása	2025 január	történész	
textúra projekt kidolgozása Kabóca Bábszínházzal	2024 tavasz	művészettörténész	
civil szervezetekkel megállapodások megújítása	2026 december	közönségkapcsolati főosztályvezető	
tudományos együttműködési projektterv HU-REN-nel közösen	2024 november	tudományos titkár	
részvétel a Pannon Egyetem kurzusainak előadásaiban	2025 december	tudományos titkár	
régészeti képzéssel rendelkező egyetemekkel keretmegállapodás	2024 szeptember	tudományos titkár	
Új forráslehetőségek			
szponzorációs stratégia	2024 március	közönségszolgálati főosztályvezető	
fotóhelyszín ajánlatok összeállítása és kiajánlása	2024 május	közönségszolgálati főosztályvezető	
terembérleti ajánlatok kiajánlása	2024 február	közönségszolgálati főosztályvezető	
nagyvállalatok megkeresése	folyamatban		
középvállalatok megkeresése	2024 december	közönségszolgálati főosztályvezető	
kisvállalkozó felé együttműködési csomagok kiajánlása	2025 december	közönségszolgálati főosztályvezető	

A LACZKÓ DEZSŐ MÚZEUM
ÁLLOMÁNYVÉDELMI STRATÉGIÁJA
2023-2028

Az állományvédelem célja a műtárgyak, épületek állapotromlását megakadályozó, megelőző műtárgyvédelmi tevékenység a raktárakban, kiállítóhelyeken, azaz az állományvédelmi előírásoknak megfelelő állandó környezet biztosítása, figyelemmel kísérése. Nem megfelelő körülmények esetén intézkedés. Laczkó Dezső Múzeum állományvédelmi stratégiája a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 2017. évi LXVII. törvény Kultv. 1. számú mellékletének g) pontjához igazodva készült.

RAKTÁRAK:

TÖRÖK IGNÁC UTCAI RAKTÁRKÖZPONT

FELSŐŐRSI RAKTÁRKÖZPONT

KIÁLLÍTÓHELYEK:

LACZKÓ DEZSŐ MÚZEUM FŐÉPÜLETE ERZSÉBET LIGET 1.

BAKONYI HÁZ

TŰZTORONY

VÁRKAPU

VÁRBÖRTÖN

SZENT ISTVÁN U. 10. UN. NEVEZETT KÁLYHÁS HÁZ

I. TÖRÖK IGNÁC UTCAI RAKTÁRKÖZPONT ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

Intézményünknek két 1166 m² alapterületű ingatlana van a veszprémi Török Ignác utcában. Az 5-ös és 7-es szám alatt található kétszintes épületek, illetve a 9-es számú épület egy részébe került elhelyezésre múzeumunk könyvtára. Ezek a létesítmények eredetileg szovjet katonai raktárként működtek. Felújításukkor a lapostető nyeregtetőt, az alatta lévő födém szerkezetek pedig betonos megerősítést kaptak. A külső kőfalazat hőszigetelése expandált polisztirolhabos módszerrel történt. Az ablakok és belső ajtók fából, az épületek két végében található dupla ajtók közül a külsők, pedig fémből készültek, az ablakokon is belső fém spalettákkal. Az 5-ös épület ablakainak nagy részét megszüntették, befalazták, mivel ez az intézményünk fő műtárgyraktára, így csak annyi ablak maradt, ami a szellőztetéshez szükséges. A vaslemez spalettával ellátott ablakok csak a szellőztetést szolgálják, egyébként csukott állapotban kizárják a természetes napfényt, így az UV és IR sugárzást is. A régi, elhasználódott szúnyoghálókat helyett sűrű szövésű üvegszál hálóbetétek akadályozzák meg a rovarok bejutását szellőztetéskor. A kis fényerőjű mesterséges megvilágítás csak látogatás, kutatás idején üzemel, egyébként minden terem műtárgyállománya sötétben van. Az ELSEC mérőműszerrel mért adatok szerint a szabványos mennyezeti fénycsöves világítás 35 UV mikrowolt/lumen fényterhelést jelent. A fényerő- mennyiség mintegy 90 lux. Természetes fényvel járó szellőztetés, takarítás alkalmával direkt fényterhelés a vitrinekben lévő tárgyakat nem éri közvetlenül. A mért relatív páratartalom átlag 50- 55% között mozog. A hőmérséklet évszaktól függően 16-22 °C között ingadozik. A termekben a Magyar állományvédelmi Bizottságtól tartós letétbe helyezett mérőműszerek segítségével folyamatos a monitorozás.

I. 1. A 2011-ES 5-ÖS RAKTÁRÉPÜLETET ÉRINTŐ FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA

A raktárat TIOP pályázat keretében (a fejlesztés egyetlen lehetséges alternatívájaként) tanulmányi és látványraktárrá alakították át, amelynek keretében 710 m² területen alakult át. Ekkor a homlokzat egy részének bővítésével a raktárépülethez hozzátoldott, de azzal mindkét szinten egybenyitott épületrészben oktatóterem és kutatószoba is létesült. A hozzáépített építmény lapos tetővel, hőszigetelt homlokzattal, nagy üvegfelületekkel, ezeken olcsó fóliázással, műgyantás padozattal készült. A bejárat előtt fedett, nyitott tér került kialakításra, mely közlekedési, műtárgyszállítási szempontból ideális, a bejárat szállítójárművel könnyen megközelíthető. A három szintet lift köti össze egymással, alkalmas műtárgyak mozgatására. Az emeleti oktatóterem alapterülete 44 m². A

helyiség egyik falán zárható üveges, MDF lapokból készült vitrinek kerültek, amelybe főként textil műtárgyakat helyeztünk. A tetőtérben egy iroda (15,62 m³) és egy kutatószoba (27,06 m³) található.

Az emelet jobb oldali 128,3 m² alapterületű raktárhelyiség lévő **textilgyűjtemény** számára káros anyagok kipárolgásától mentes fóliázott MDF lapokból készített szekrénysorok készültek, amelyek alul fiókos, felül polcos beosztásúak. A korszerű bútorzat biztosítja, hogy a tárgyak megfelelő méretű fiókokban fektetve, vagy hengerre tekerve, viseletek esetében lazán kitömve, egymástól fátýolfóliával elválasztva legyenek tárolva. Néhány szekrényben látványfiókok lettek kialakítva polikarbonát lemezzel nyitható módon lefedve. A födémet tartó oszlopok között biztonsági üvegből készült, zárható vitrineket helyeztek el a nagyobb érdeklődést kiváltó műtárgyak bemutatására. A zászlók elhelyezésére nagyméretű, fiókos tároló lett beállítva. A zászlók rudjai a falon kialakított tároló állványokon, vízszintesen, egymástól izolálva láthatók.

Szintén az emelet jobb oldali 162,7 m² (a textil raktártól ajtóval elválasztott) másik helyiségében, azaz a **képzőművészeti gyűjteményben** is történtek fejlesztések. A belső tartóoszlopok közötti válaszfalak áttörésével tágasabb tanulmányi raktártér alakult ki. A helyiség egyik felében festmények tárolására rácsos tartószerkezetek kerültek beépítésre. Elsősorban a tömör raktározás felszámolása volt a cél, ám a grafikai gyűjtemény tömör raktározása megmaradt, de a régi szekrények helyére korszerű, nagyobb méretű és könnyebben nyíló fiókokkal ellátott térképszekrények lettek beállítva. A **történeti - és iparművészeti gyűjtemény** hadtörténeti része a tartóoszlopok között kialakított vitrinekbe kerültek. Azonban a gyűjtemény továbbra is rendkívül zsúfoltan a terem másik felében maradt.

Az emelet és földszint előtereibe a látványelemként is hasznosítható műtárgyak kerültek, azaz a szoborgyűjtemény kis- és nagyobb méretű darabjai, illetve az **üveggyűjtemény**. Ezeknek a műtárgyaknak zárható üvegvitrinrendszer készült, illetve a nagyméretű álló szobrok egy részének installáció (posztamens). A balesetek megelőzése és a tárgyak fizikai védelme érdekében csak biztonsági üveggel fedett, zárt szekrények építése jöhetett szóba, kivéve az emeleten a felsőbb polcokon, ahol nincs üvegezés. Tárgyi adottságoktól függően egyes instabil formájú, kényesebb műtárgynak a vitrinen belül is egyedi, talpszerű plexi vagy habosított poliészter foglalat készült. A vitrinekben a világítás LED lámpákkal megoldott, sorosan kötött, a bútorra ragasztható szalagokkal, melyek hő- és káros IR-, UV-sugárzást nem bocsátanak ki. A bútorok alapanyaga szintén fóliázott MDF lap. A többi nagyobb szobor a padlástér folyosóján dexion-polcokon egymástól buborék- és fátýolfóliával elkülönítve került ideiglenes elhelyezésre.

A földszinti, bal oldali 291 m² alapterületű raktárhelyiségben a **néprajzi gyűjtemény** dobozban nem tárolható nagyméretű tárgyai a látványraktárrá alakítás előtt is kétszintes Welser

állványrendszeren voltak elhelyezve, illetve a kisebb méretű tárgyak az emelet jobb oldali szintén 291 m² területű termében dexion polcokon. A bútorok és egyéb nagyobb eszközök pl. kovácsfűjtató mozgatását, egyedi méretű, kerek lapok (zsámolyok) könnyítik meg. A fejlesztés során a már meglévő fémállványzat felső szintje kiegészült installációs elemekkel a székek és ládák kiemelésére tanulmányozás, illetve látványelem céljából. Az ágydeszkáknak rekeszes állványzat épült. A földszint jobb oldali 291 m² területű termében lévő **néprajzi és történeti bútorraktárban**, ahol szintén Welser állványrendszerek segítik a tárolást, nem történt fejlesztés, a raktárhelyiség zsúfolt.

I. 2. A 7-ES ÉPÜLETBEN LÉVŐ RÉGÉSZETI RAKTÁR

Intézményünk Török Ignác utcába költözésekor a régészeti anyag egy része a 7-es épület emeltnél kialakított raktárba került. A másik része azonban Felsőörsön maradt, mivel időközben az akkori fenntartói szándék megváltozott. A földszinti régészeti raktár helyett igazgatói, gazdasági, muzeológusi irodákat, valamint adattárat alakítottak ki. A Török Ignác utcai régészeti raktár mára teljesen megtelt. Ezért is sürgető a régészeti gyűjteményi raktár körülményeinek rendezése.

II. A 2018-2023 ÉVI ÁLLOMÁNYVÉDELMI STRATÉGIÁNKBAN KÍTÓZÓTT CÉLOK MEGVALÓSULÁSA A TÖRÖK IGNÁC UTCAI RAKTÁRAKBAN

Az épületek szerkezeti és kivitelezési hibáiból adódó problémák megszüntetése jelentős anyagi ráfordítást igényelne a múzeumtól, illetve a fenntartótól, ezek javítása csak fokozatos ütemezéssel hajthatók végre. A 2018-23 évi állományvédelmi stratégiában felvázolt tervek közül a következők valósultak meg:

1. Az oktatóteremben hatalmas méretű fém ablakai nem megfelelő fény-, és hővédelemmel voltak ellátva, melynek következtében a nyári melegben 40 C is előfordult. A fal mellett felépített üvegvitrinekben a foglalkozásokra előkészített tárgyak jelentős UV sugárzásnak lettek volna kitéve. Az ablakok ideiglenes megoldásként függöny takarást kaptak. 2019-ben Lumar fényvédő fólia, UV-stabil lamellájú szalagfüggöny, valamint rovarhálós védelem valósult meg, így csökkentve a bejutó napfény és a rovarkártevők káros hatását.

2. Az egyik rövid távú célunk volt a két épület két végén található dupla szerkezetű ajtók belső faajtói cseréje. 2019-ben korszerű műanyag nyílászárók kerültek beépítésre. Az 5-ös szám alatt mindkét szinten, a 7-es épületben azonban csak egy ajtó cseréjére került sor, abban a helyiségben, amelyben a régészeti raktár kapott helyet. Nem csak a légköri szennyező anyagok és rovarok bejutásának lehetősége csökkent így, hanem a temperáló fűtés költsége is. Szintén cserére került még a földszinti néprajzi raktár egyik ablaka is.
3. Az 5-ös épületben két darab energia hatékony fal kondenzációs gázkazán fal kivezetéssel került beépítésre. Előnye még, hogy nem kell levegőztető berendezés, és nagy kémény, azaz nincs szükség kéményseprésre, valamint szellőztetés beépítésére sem.
4. A padlástér padlózata üvegszálgyapot szigetelést kapott.
5. A képzőművészeti gyűjteményben a kialakított fémrácsos tartórendszer felülete kevésnek bizonyult, ez pedig a tároló hely bővítését igényelte. Ennek érdekében a raktár egyik felét elfoglaló történeti gyűjteményt átköltöztettük a szintén első emeleti néprajzi gyűjteményi helyiségbe. Ott azonban ellőtte biztosítani kellett a megfelelő tároló kapacitást. Ezt a Gombor gyűjtemény Felsőörsre szállításával, a tárgyak átrendezésével, valamint a felszabadult helyekre további Dexion-Salgó polcrendszerek építésével sikerült kivitelezni. Ezáltal lehetővé vált a festmények elhelyezésére szolgáló fémrácsos tartórendszer bővítése. Továbbá a nagyobb szobrok ideiglenes elhelyezését is sikerült megszüntetni újonnan épített Salgó-polcrendszerek biztosította tárolási lehetőséggel.
6. Megoldódott a numizmatikai gyűjtemény szakszerű tárolása egyedi fémszekrények beszerzésével.
7. A régészeti raktárépületből a még nem fel dolgozott leleteknek és az embertani anyagnak az átvitele a felsőörsi raktárbázis jobb állapotú, részben üresen álló épületeibe.

III. 2023-2028 ÉVI ÁLLOMÁNYVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEK A TÖRÖK IGNÁC UTCAI RAKTÁRAKBAN

1. Célszerű lenne lábtörlők és papucskok használatával kevesebb kopásnak lenne kitéve a padló műgyantás felülete, csökkenhetne a takarítások gyakorisága is.
2. Az 5-ös műtárgyraktár főbejárata tűzvédelmi ajtó, azonban a kettős beléptető rendszer hiányzik, amelynek folytán a külső környezetből bekerült szennyeződések károsan hatnak a műtárgyak tárolási körülményeire. A raktár bejárati ajtajánál ki lehetne alakítani egy zárt beléptőt /dupla

ajtó/, a külső ajtó előtt és után megfelelő kialakítású lábtörlőt kellene elhelyezni. Szintén csökkenne az előbb említett károsító tényezők valószínűsége.

3. Az üveggyűjtemény egy részét a lépcsőház fölött található tetőablakon beáramló napfény közvetlenül és hosszasan éri. Szükséges lenne UV védő fólia és árnyékolók felszerelésére ezen ablakokra.
4. A textil gyűjtemény egyik emeleti ablakán beázást észleltünk, itt ablakcserére van szükség, illetve meg kell vizsgálni a többi ablakot is, valamint az új rovarhálók felszerelésének lehetőségét is.
5. A néprajzi raktárban a porfogó molinóvászon és fátyolfólia takarók továbbra is használatban maradnak, illetve anyagi források függvényében alkalmazásukat tovább bővítenénk.
6. A földszinti történeti és iparművészet bútorraktár meglévő Welser állványrendszerét kibővítenénk, a többszintes polcokon helyeznénk el a kisbútorokat. A középső folyosó tartóoszlopainak közeibe megkezdődött dexion polcok beépítésének folytatása (ülőbútoroknak, varrógépeknek) stb. Az ütemezése a rendelkezésre álló szabad munkaerőtől függ.
7. A bútorraktárban korábban már történt az egyik radiátor hibájából eredő elázás, ezért fontos lépés a tárgyak padlótól történő elszigetelése. A nagyobb bútorok alá gurulós számolyok kellene a könnyebb mozgatás és sérülések elkerülése végett, illetve egy lépésben megtörténhetne a padlótól való izolálás is. Ezek használatával kevesebb munkaerő is elegendő lenne az aktuális feladatokhoz, nem vonná el más munkaköröktől a dolgozókat.
8. Külső, belső festés, vakolat javítása, mivel a belső falfestések több helyen peregnek a nem megfelelő előkészítés és a gyors kivitelezés miatt. A raktárhoz hozzáépített épületrész külső műanyag vakolata már most leválik a felületről. A két épületrész között repedések jelentek meg a külső falon és a belső aljzaton.
9. Az ereszcatornák cseréje csak a hibás szakaszokon történt meg, a rossz illesztéseknél több helyen folyik a víz az épület alá. Az ereszcatornák kijavítása az épület oldalról és alulról történő nedvesedésének megakadályozása miatt lenne fontos. A későbbi károk javítása sokkal nagyobb költséget jelentene a múzeum számára.

IV. A FELSŐÖRSI RAKTÁRKÖZPONT BEMUTATÁSA

A veszprémi Laczkó Dezső Múzeum műtárgyvédelmi és raktárbázisa a 2000-es évek közepéig restaurátorműhelyekkel és három raktárral Felsőörsön működött. Ezt követően Veszprémbe költözött (két részletben 2004, és 2007-ben). A három raktár közül két raktár „E” és „D” jelű paramétere egyformák, pl. alapterületük és beosztásuk. A raktárak téglából készültek (B30-as falazóblokk), azonban a külső falazat nem hőszigetelt és a nyílászárók sem voltak azok. Az akkori tervek szerint a költözés a teljes gyűjteményt érintette volna. A történeti, néprajzi és képzőművészeti anyag át is került az 5-ös épületbe, valamint a 7-es épületbe a régészeti anyag egy része, de tetemes része Felsőörsön maradt. Időközben (2018-ban) a veszprémi 5-ös épületben található raktár is zsúfolttá vált, így szükséges volt a felsőörsi „E” és „D” jelűek, újbóli használatba vétele. Mivel ezek a raktárak műtárgyvédelmi szempontból nem voltak megfelelő állapotban kis lépésekben mindkét épületben saját finanszírozásból különböző munkálatok kezdődtek (eresz javítás, festési munkálatok, riasztó rendszer kiépítése). Azonban ez a fejlődés anyagi források hiányában megtorpant. 2019-ben pályázatot nyújtottunk be a Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása keretében a raktározási feltételek biztosítása.

2020-ban újabb pályázatot nyújtottunk be a Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása keretében, hogy az „E” jelű épületet tovább fejleszthessük. A pályázatunk 100 %-os támogatásban részesült. Célunkat, azaz az épület összes fából készült rossz állapotú ablakának cseréjét, UV és rovarhálós védelmét, valamint az emeleti (12,5m x 14,5m területű) helyiségében a saját forrásból elkezdett tárolórendszer tovább bővítését, ha nem is a tervezett mértékben, de sikerült megvalósítani.

A raktározási gondjainkat súlyosbítja, hogy több esetben a tájházakba kölcsönadott műtárgyaink visszaszállítását kellett kezdeményezni. A bejövő anyagok fertőzöttek, szuvasak, penészesek stb., azaz a raktározási helyükre nem helyezhetők vissza, ezért az egyik épületben kialakításra került egy átmeneti raktár.

V. A 2018-2023 ÉVI ÁLLOMÁNYVÉDELMI STARTÉGIÁNKBAN KÍTŐZÖTT CÉLOK MEGVALÓSULÁSA A FELSŐÖRSI RAKTÁRBÁZISON

1. 2019-ben az „E” jelű raktár emeletén lévő (12,5m x 14,5m területű) raktárhelyiség közel kétharmad részében a kisebb méretű néprajzi-történeti tárgyak elhelyezéséhez saját forrásból

Dexion-Salgo polcrendszer épült. A szinte teljes beépítéshez a Járásszékhely pályázat támogatásából 2021-ben készült polcrendszer is hozzájárult.

2. 2019-ben pályázati támogatással az „E” jelű épület földszinti (12,5m x 14,5m területű) helyiségében nyitott rakodólapos állványrendszert sikerült beépíteni. A bútorzat felállítását megelőzően annak helyét biztosítani kellett. A raktárhelyiségbe „ömlesztett” műtárgyakat úgy kellett elhelyezni, hogy előbb az egyik, majd a másik felén telepíthetővé vált az állványrendszer, közben az elkészült polcokra folyamatosan és rendezetten kerültek fel a műtárgyak.
3. 2021-ben szintén pályázati támogatással az „E” jelű raktár ablakainak cseréje, azaz 31 db új nyílászáró beépítése. Az ablakok mérete 1730x840 cm, külső-belső takaróléccel és külső párkánnyal készültek. Az ablakcserét követően 15 ablakra a rovarhálót helyezték fel. Az eredeti elképzeléssel ellentétben például nem került minden ablakra rovarháló, kizárólag azokra, amelyeken a szellőztetés történik. Végül minden ablakra a hő-, és fényvédő UV-szűrős fólia került.
4. A régészeti leletek tárolására, valamint átmeneti raktárnak sikerült tíz konténert beszerezni és elhelyezni az E és D raktárak között.

VI. 2023-2028 ÉVI ÁLLOMÁNYVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEK A FELSŐŐRSI RAKTÁRBÁZISBAN

A legfontosabb a fűtés korszerűsítés keretében az épületenkénti gázkazánok kiépítése, amelynek megvalósításához pályázati forrás, vagy az intézményünk fenntartójának anyagi támogatása szükséges. Céljaink:

1. Az épületek állagmegóvása, felújítása, nyílászárók további cseréje.
2. A temperáló fűtést biztosító gázkazánok beépítése.
3. Műtárgykezelő személyi állomány megteremtése

VII. KIÁLLÍTÓHELYEINK

1. ERZSÉBET SÉTÁNY

A Laczkó Dezső Múzeum Erzsébet sétányon található épületében a téli időszakban a szabályozhatatlan fűtés hatására nagyon alacsony 30% volt a relatív páratartalom értéke, valamint nyáron a kiállító termek túlzott felmelegedése miatt a környezeti hatásokra érzékeny műtárgyak (fa, papír, textil) nem volt ajánlatos behelyezni a kiállítóterekbe. A nem megfelelő műtárgyvédelmi paraméterek szükségessé tették a korszerű épületgépészeti berendezések beépítését (klimatizáló berendezés). Míg a múzeum felsőbb szintjein az alacsony páratartalom, addig az alaksorban a szigetelés hiánya miatti vizesedés okozott problémát. A múzeum földszinti részén történt már felújítás pl. a látványkönyvtár helyisége (beleértve a nyílászárókat is), valamint új vizesblokkokat és korszerű ruhatárat is létrehoztak.

2023. augusztusi nyitással a Laczkó Dezső Múzeum Erzsébet sétányon található épületének teljes felújítása valósulhatott meg. Ami magába foglalja a teljes épületgépészeti felújítást, elektromos hálózat, fűtés, klimatizálás, azaz páratartalom és hőmérséklet szabályozása, levegő csere biztosítása. Ezenkívül homlokzat és belső festés, tetőfelújítás, nyílászáró csere (kivéve látványkönyvtár), alagsori belső vízszigetelés, lift beépítése.

2. BAKONYI HÁZ

A Bakonyi ház szabadtéri néprajzi kiállítóhely a múzeum szomszédságában Erzsébet sétány 3. szám alatt található. A 138 m² alapterületű házat 1935-ben építették. Az épület (a hátsó szoba kivételével) döngölt földpadlós, háromosztatú lakóház, boltíves tornáccal (gádor), a falak 50 cm vastag vörös-kőből épültek, tetőszerkezete nád fedésű.

A ház legnagyobb veszélyt jelentő problémája az oromfal, illetve a hátsó szoba állandó vizesedése volt. 2008-ban vízelvezető kavicságy készült az épület köré, azonban a vizesedést, amely a

kezdetektől fogva fennáll ez a megoldás nem csökkentette. 2015-ben készült el az épület falfűtése, amely lehetővé tette, hogy egész évben látogatható legyen. Előtte a fűtés hiánya miatt október 15. és április 15. között zárva volt. Az érzékeny műtárgyakat pedig a hideg idő beálltával fűtött raktárba kellett szállítani. A falfűtés mellett számos érv szólt, ezek közül az egyik az volt, hogy reményeink szerint gátolja majd (hosszú távon megszünteti) a szigeteletlen falak vizesedését, és a fűtés orvosolja a folyamatosan jelentkező műtárgyvédelmi problémák egy részét. Azonban mivel a vízvezetést anyagi okok miatt nem volt megoldott a falfűtés csak generálta a pára lecsapódását. A falakban a fűtés ellenére talajvíz volt. A nedvesség az agyagpadlón keresztül felszívódik a kapillárisokba, és a falfűtés miatt elkezdett párologni, majd kicsapódott fenn a hideg födémen. Ez a csapadék nem szívódott be, hanem kiült a felújított, azaz lefestett, lekezelt gerendákra, ez a szinte állandó nedvesség pedig kiváló környezet a penészgombák számára. A belső légnedvesség értékei a külső hőmérséklet, páratartalom mellett a falakba bejutott nedvesség függvénye, amelyet ilyen vizesedés mellett nehéz szabályozni.

A döngölt padló is sok nehézségeket okoz azzal, hogy egyrészt magába szívja, és átengedi a nedvességet, másrészt folyamatosan porlik, ami miatt állandó por borítja a műtárgyak felületét, táptalajt biztosítva ezáltal a légköri eredetű szennyeződéseknek, mivel a por megköti ezeket, így a műtárgyakban korróziós folyamatok is elindulhatnak.

2.1. A 2018-2023 KÖZÖTT MEGVALÓSULT CÉLOK

1. Az ablakokra 2019-ben rovarhálók kerültek megakadályozva ezzel a rovarok bejutását szellőztetéskor.
2. Mivel a házban nincs, műemlék jellegénél fogva nem is lehet ereszt, ezért az összes csapadékvíz a ház alá folyik, 2020-ban pályázati forrásból dréncsöve vízvezető rendszer épült a ház köré, sajnos csak 3 oldalára, mivel a csökkentett pályázati érték miatt erre volt lehetőség.
3. A Teleki László Alapítvány által biztosított forrásból 2023-ban a nádtető javítása, belső meszelés, a porló agyagpadló újra tapasztása, valamint botanika kert köré részleges vesszőkerítés készült el.

2.2. 2023-2028 KÖZÖTT IDŐSZAK ÁLLOMÁNYVÉDELMI CÉLJAI

1. A döngölt padló helyett színezett beton jobb megoldást jelentene, nem hullik, nem porlik, alulról nem engedi át a nedvességet. Helyben öntött műgyantával le is fedhetik a színezett beton tetejét,

hogy könnyebb legyen takarítani. Ebben azonban nincs egységes álláspont, viszont az agyagpadló problémájára mindenképpen megoldást kell találni.

2. A másik középtávon megoldandó feladat az a Bakonyi házat fenyegető vandalizmus megakadályozása. A biztonság további növelése térfigyelő kamerával és mozgásérzékelő reflektor beüzemelésével lehetne megoldani.
3. Külső homlokzatfestés, leginkább a gádor területén szükséges.

3. VÁRKAPU, TŰZTORONY

A Laczkó Dezső Múzeumnak a veszprémi várban megtalálható egyik kiállítóhelyét, a neoromán stílusú Hősök kapuját 1939-ben avatták fel, és 2013-ban felújították. A kiállítóhelyen a falak vizesedése okozott problémát, amely a külső vízszigetelés hibáiból ered. Az optimális páratartalmat mobil páramentesítő készülékek folyamatos üzemeltetésével próbáltuk biztosítani. 2023-ban önkormányzati forrás segítségével megvalósult felújítás során megtörtént a megfelelő vízszigetelés is.

Ugyancsak a veszprémi várban található a 48 méter magas tűztorony, amely szintén a Laczkó Dezső Múzeum kezelésében van. A középkorból megmaradt tornyot 1811-1818 között építették át a mai formájára. A toronyba vezető un. gyilokjáró balesetveszélyes volt, felújítása 2023 szintén megtörtént.

4. VÁRBÖRTÖN

A veszprémi várbörtön 2003 óta nem működik eredeti funkciójában, jelenleg felújítás alatt áll. Az helyiségeket a Veszprém Megyei Bíróság használta az elmúlt 10 évben. Majd a Veszprémi Törvényszék és a Laczkó Dezső Múzeum együttműködésének köszönhetően 2015. május 6-án megnyitotta kapuit a látogatók előtt a Várbörtön mínusz harmadik emeletén. A várbörtön vagyonkezelője továbbra is a Veszprémi Törvényszék, a - 3. szint használója pedig a Laczkó Dezső Múzeum. Az egykori börtön a Vár utcához viszonyítva a talajszint alatt van, ebből adódóan a páratartalom igen magas (70-75%). Szellőztetés és a fűtés hosszú ideje nem üzemel. A falak és a padozat nedvesek, a vakolat folyamatosan omlik, a gomba spórák elszaporodtak. Ebben a műszaki állapotban volt a várbörtön a felújítás előtt, amelynek paraméterei egyelőre nem ismertek.

5. SZENT ISTVÁN U. 10. UN. NEVEZETT KÁLYHÁS HÁZ

A Szent István utca 7. szám alatti műemlék épület a Veszprém Megyei Jogú Város (VMJV) tulajdona, a Laczkó Dezső Múzeum 2017-ben kapta meg hasznosításra. Jelenleg nem használható sem kiállítóhelyként, sem egyéb célokra, mivel 8 évig használaton kívül állt. Az épületben fűtés évek óta nem volt, valamint beázás is történt, mindezek következtében durva penészfertőzés terjedt el. A fertőzés érintette a pincét, a földszintet, és a padlásteret. A házban lévő tárgyak, bútorok, egykori vitrinek és paravánok felületét vastagon penészréteg borította, akárcsak a falakat, és a felpúposodott parkettát. 2017-ben a restaurátor kollégák kiválogatták azokat az eszközöket és tárgyakat, amelyeknek megőrzését fontosnak ítélték és megmenthető állapotban találtak. Javasoltuk az ottmaradt eszközök és egyéb tárgyak elszállítását és esetleges megsemmisítését. Ezt követően a VMJV Polgármesteri Hivatala, Városüzemeltetési Irodájának koordinálásával a teljes berendezésnek, mint veszélyes hulladék konténerbe rakására és lerakóba szállítására került sor, illetve némi takarítás is történt. Azonban a felpúposodott tönkrement parketta ott maradt.

A házat 2020-ban szeretnénk volna fertőtleníteni, vagyis a pincét és a szobákat, emellett a tetőszerkezet esetében gomba- rovar elleni védelem és égéskésleltető kezelés. Sajnos azonban anyagi források hiánya miatt végül ez nem sikerült. Jelenleg is látható penészesedés, valamint erős dohsszag érezhető a házban.

5.2. 2023-2028 KÖZÖTTI IDŐSZAK ÁLLOMÁNYVÉDELMI CÉLJAI

1. A ház fertőtlenítése, amely megoldódni látszik a Magyar Állományvédelmi Bizottsághoz beadott pályázat segítségével.
2. A gombafertőzés következtében a károsodott burkolatok cseréje.
3. A szerkezeti hibák felmérése, lehetőségek szerinti megszüntetése.

Török Ignác u. raktárépületeket érintő állományvédelmi célkitűzések		
Cél	Határidő	Felelős
Az üvegyűjteményt megóvandó szükséges UV védő fólia, és árnyékolok felszerelése a lépcsőházi tetőablakokra, 5-ös raktár	2024	Állományvédelmi felelős Gondnok Múzeumigazgató
A textil gyűjtemény egyik emeleti, egy vagy több ablakának cseréje, illetve új rovarhálók felszerelésének lehetőségét is meg kell vizsgálni, 5-ös épület		
Külső, belső festés, vakolat javítása, főleg 5-ös épület	2028	Állományvédelmi felelős Gondnok Múzeumigazgató
Ereszcsatornák cseréje, javítása	2026	Gondnok Múzeumigazgató
Zárt belépő /dupla ajtó/ kialakítása 5-ös raktár	2026	Állományvédelmi felelős Múzeumigazgató

Emeleti ablakok új rovarhálókkal való felszerelése 5-ös raktár	2024	Állományvédelmi felelős Műtárgyvédelmi osztályvezető
A rácsos festménytároló rendszer bővítése, 5-ös raktár	2026	Állományvédelmi felelős
A tárgyak padlótól történő elszigetelése, 5-ös raktár	Folyamatos 2023-2028	Állományvédelmi felelős Műtárgyvédelmi osztályvezető
Kis bútorok bővített Welser állványrendszerre helyezése, 5-ös raktár	2025	Állományvédelmi felelős Műtárgyvédelmi osztályvezető Néprajzi-történelmi osztályvezető
A nagyobb bútorok alá gurulós zsámolyok a könnyebb mozgathatóság miatt, 5-ös raktár	2026	Állományvédelmi felelős Műtárgyvédelmi osztályvezető
Lábtörlő és papucsok használata, 5-ös raktár	Folyamatos 2023-2028	Állományvédelmi felelős Műtárgyvédelmi osztályvezető

		Az aktuális múzeumi programért felelős munkatárs
Porfogó molinóvászon és fátyolfólia takarók folyamatos beszerzése, használata	Folyamatos 2018-2023	Állományvédelmi felelős Műtárgyvédelmi osztályvezető Néprajzi-történeti osztályvezető
A 9-es épület esetleges használatba vételével csökkenteni a műtárgyraktáraink zsúfoltságát	2028	Múzeumigazgató

Felsőörsi raktárközpontot érintő állományvédelmi célkitűzések		
Cél	Határidő	Felelős
Az épületek felújítása /külső belső festés, szigetelés/	2028	Gondnok Múzeumigazgató-helyettes Múzeumigazgató
Nyílászárók cseréje D épület	2026	Gondnok Múzeumigazgató-helyettes Múzeumigazgató
Gázkazánok beépítése	2028	Múzeumigazgató-helyettes Múzeumigazgató

Személyi állomány megteremtése	2028	Múzeumigazgató
Felsőörsi telephelyen régészeti raktár rendezése	2026	Múzeum igazgató helyettes Műtárgyvédelmi osztályvezető Régészeti osztályvezető
Látogatható kőtár és kőraktár kialakítása (D épületből 22-es épületbe)	2025	Múzeum igazgató helyettes Műtárgyvédelmi osztályvezető
A fertőzött műtárgyak folyamatos fertőtlenítése	Folyamatos 2023-2028	Műtárgyvédelmi osztályvezető

Bakonyi ház kiállítóhelyet érintő állományvédelmi célkitűzések		
Cél	Határidő	Felelős
Folyamatos szellőztetés	Folyamatos 2023-2028	Állományvédelmi felelős Részlegvezető
Térfigyelő kamera és mozgásérzékelő reflektor beszerelése, karbantartása	2026	Múzeumigazgató

Döngölt padló kiváltása	2026	Állományvédelmi felelős Műtárgyvédelmi osztályvezető Múzeumigazgató
-------------------------	------	---

Szent István u. 10. un. nevezett kályhás házat érintő állományvédelmi célkitűzések		
Cél	Határidő	Felelős
A ház fertőtlenítése	2024	Állományvédelmi felelős
A gombafertőzés következtében a károsodott burkolatok cseréje.	2026	Múzeumigazgató
A szerkezeti hibák felmérése, lehetőségek szerinti megszüntetése.	2026	Múzeumigazgató

IX. SZAKMAI-MÓDSZERTANI KÖZPONTI TEVÉKENYSÉG

A Laczkó Dezső Múzeum az emberi erőforrások minisztere 5/2014. (I. 24.) számú EMMI rendelete „a települési önkormányzatok könyvtári, közművelődési és múzeumi feladataihoz nyújtott támogatások részletes szabályairól” szerint végzi az éves feladatait, azaz szaktanácsadás és módszertani műhelygyakorlatok szervezése a megyében működő önkormányzatok kezelésében lévő múzeumok, kiállítóhelyek számára. Ezenkívül az állományvédelmi felelősök helyszíni bejárások alkalmával segítik a kiállítóterek, és gyűjteményi raktárak optimális műtárgykörnyezetének kialakítását, fejlesztését.

IX.1. ÁLLOMÁNYVÉDELMI FELELŐS HELYSZÍNI BEJÁRÁSAI, MEGHATÁROZOTT CÉLÉRTÉK

Kultv. 45/A §. (2) bekezdés j) pont alapján a Laczkó Dezső Múzeumnak, mint megyei hatókörű városi múzeum legalább egy fő, szakirányú közép- vagy felsőfokú végzettségű állományvédelmi felelőst kell foglalkoztatnia, aki évente legalább egyszer helyszíni bejárás keretében felméri a megye területén lévő muzeális intézmények állományvédelmi helyzetét.

Az évenkénti állományvédelmi bejárások általános tapasztalata, hogy a tájházak, kiállítóhelyek fenntartása (téli temperálás, munkaerő foglalkoztatása, festés, vízelvezetés stb.) jelentős anyagi terhet ró a fenntartó önkormányzatokra, amelyet sok esetben nem tudnak vállalni.

Az intézmények munkatársaival a kapcsolattartást gyakoribbá szeretnénk tenni, mint az előző években (akár pl. elektronikus úton is). A bejárások gyakoriságát és ütemezését a gyűjtemények, kiállítóhelyek állapotához igazítottan kell végeznünk, többször látogatjuk meg azokat a helyszíneket, ahol műtárgyak számára kevésbé kedvezőek a körülmények.

IX.2. MÓDSZERTANI MŰHELYGYAKORLAT/MÓDSZERTANI MŰHELY

Kultv. 45/A §. (2) bekezdés i) pont alapján a Laczkó Dezső Múzeumnak, mint megyei hatókörű városi múzeumnak szakmai-módszertani központként módszertani műhelygyakorlatot kell szerveznie a megye közigazgatási területén működő muzeális intézmények munkatársai számára.

A tájházakban és kiállítóhelyeken kevés az állandó alkalmazott, legtöbbjük évadonként cserélődő ideiglenesen foglalkoztatott munkatárs, akik nincsenek tisztában a megfelelő műtárgykörnyezet

létrehozásának alapvető feltételeivel. Muzeológus a legtöbb helyen nincs, vagy a feladathoz és a gyűjteményhez képest kevés létszámú a restaurátor, és a képzett gyűjteménykezelő. A legtöbb helyen szerződötett közfoglalkoztatott dolgozók nem képesek a feladatuk szakszerű elvégzésére, még a folyamatos szellőztetés, ill. takarítás is nehézséget jelent. Tapasztalataink szerint nem is számíthatunk arra, hogy ez a közeljövőben változni fog. A módszertani műhelygyakorlatokat minden évben egy másik kiállítóhelyen tartjuk, azokat részesítjük előnyben, ahol több éve változatlan állapotokat találunk. Ezt a gyakorlatot tervezzük alkalmazni a következő 2023-2028-as időszakban is.

Törekvésünket, hogy a megye különböző kiállítóhelyein, tájházaiban a kihelyezett műtárgyak és épületek állapotán javítani tudjunk, ezt az erre irányuló megfelelő tájékoztatás, oktatás nagymértékben elősegítheti. Fontos az önkormányzatok (fenntartók) részéről megbízott dolgozók műtárgykörnyezettel kapcsolatos felvilágosításának, oktatásának, azaz a módszertani műhelygyakorlatoknak az adott helyszíneken történő megtartása.

Módszertani feladatokat érintő állományvédelmi célkitűzések		
Cél	Határidő	Felelős
Kiállítóhelyek, tájházak, városi múzeumok ellenőrzése évente minimum egyszer	Folyamatos 2023-2028	Állományvédelmi felelős
Bejárásokról helyszíni jelentés, dokumentáció készítése: megfelelő műtárgykörnyezettel kapcsolatos felvilágosítás	Folyamatos 2023-2028	Állományvédelmi felelős
A módszertani műhelygyakorlatok tervezett előadásai, bemutatói egy kiválasztott helyszínen minimum évente egyszer	Folyamatos 2023-2028	Állományvédelmi felelős Műtárgyvédelmi osztályvezető
Felmerülő, az adott intézményre jellemző problémákkal kapcsolatos	Folyamatos 2023-2028	Állományvédelmi felelős

szaktanácsadás igény szerint		Műtárgyvédelmi osztályvezető
------------------------------	--	------------------------------

Kelt: Veszprém, 2023. szeptember 15.

Farkas Attila
Műtárgyvédelmi Osztályvezető

Cziráki Veronika
Állományvédelmi felelős

Laczkó Dezső Múzeum
8200 Veszprém Török Ignác u. 7.

Melléklet Veszprém Megyei Jogú Város Közgyűlése Közjóléti Bizottságának 196/2023 (XII.04) számú határozatához.

LACZKÓ DEZSŐ MÚZEUM
GYŰJTEMÉNYGYARAPÍTÁSI ÉS REVÍZIÓS
STRATÉGIÁJA

2024 - 2028

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
Új lehetőség, változó környezet.....	5
A gyűjtemények jelenlegi helyzete az intézményben.....	5
<i>Nyilvántartás.....</i>	<i>6</i>
<i>Revízió</i>	<i>7</i>
<i>Humán erőforrás.....</i>	<i>7</i>
<i>Raktárhelyzet.....</i>	<i>8</i>
Újratervezés 2023	9
<i>LDM2023.....</i>	<i>10</i>
<i>Gyűjtés vagy felhalmozás?</i>	<i>10</i>
<i>Miért gyűjtenek a múzeumok?.....</i>	<i>10</i>
<i>Miért kell tervezni?.....</i>	<i>11</i>
Újrafogalmazott intézményi célok.....	11
Operatív lépések.....	12
<i>Gyarapítás.....</i>	<i>12</i>
<i>Nyilvántartás, digitalizálás.....</i>	<i>13</i>
<i>Revízió</i>	<i>14</i>
<i>Humán erőforrás.....</i>	<i>15</i>
<i>Raktárhelyzet.....</i>	<i>16</i>
Összefoglalás.....	18

Bevezetés

A veszprémi Laczkó Dezső Múzeum Veszprém Város Önkormányzata fenntartásában működik 2013. január 1-e óta. Gazdaságilag nem önálló.

A múzeum jelenleg az alábbi gyűjteményekkel rendelkezik:

- Adattár
- Antropológiai gyűjtemény
- Fotótár
- Iparművészeti gyűjtemény
- Irodalomtörténeti gyűjtemény
- Képzőművészeti gyűjtemény
- Néprajzi gyűjtemény
- Numizmatikai gyűjtemény
- Régészeti gyűjtemény
- Történeti gyűjtemény
- Néprajzi gyűjtemény

Gyűjtőköre megyei hatókörű, képzőművészeti vonatkozásban országos kitekintésű. A kiemelkedő darabok, tárgye gyűttesek széles íven mozognak, minden egységben vannak meghatározó, nagy értékű „ereklyék”: 17.-19. századi céhes és ipartörténeti emlékek, középkori és kora újkori fegyvergyűjtemény, 20. századi és kortárs üvegművészeti műtárgyak, Egry József-gyűjtemény, Jókai relikviák, nagydémi római kori lararium, langobard emlékek vagy a 11. századi apátnői botvég a veszprémvölgyi kolostorból.

A jelenlegi 53 fős állományból 13 fő szakmuzeológusunk van, 7 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező restaurátor – köztük egy állományvédelmi munkatárs. Ezen túl 2 fő gyűjteménykezelő végez napi szintű munkát közvetlenül a gyűjteményekben.

A központi kiállító épületünk elhúzódó felújítása miatt a főépületünk csak 2023 nyarán nyitotta meg kapuját a látogatók előtt, egy nagyszabású Egry-tárlattal. Az új állandó kiállítás várhatóan 2023 végén nyílik meg. A bezárás alatt élénk, színes időszak kiállításokkal igyekeztünk a látogatói figyelmet fenntartani. Megerősítettük a belvárosban található Bakonyi Ház, illetve a várban lévő egységeink pozícióját: rendezvényekkel, workshopokkal, valamint múzeumpedagógiai aktivitásokkal. A fenti munka eredménye a látogatottságban is érezhető volt. A központi épületünk hátrányait tovább ellensúlyozandó egy vártörténeti, állandónak szánt kisebb kiállítást készítettünk elő – ez 2023 tavaszán vált látogathatóvá. A projekt uniós pályázati forrásra támaszkodva jött létre, amelynek révén színesíteni tudtuk a múzeumi kínálatot a veszprémi várban lévő kiállítóhelyünkön.

A múzeum közönségkapcsolati tevékenysége elismerésre méltó, a munkatársak magasan képzettek, kreatívak, de az osztály létszáma kritikus: 1-1 fő marketingmenedzser, kulturális menedzser és múzeumpedagógus alkotja a csapatot. 2023 őszén nagyobb szervezeti változást készítettünk elő, amelynek során a korábbi kiállítóhelyi részlegek és a közönségkapcsolati osztály betagozódott egy közös koordinációs főosztály alá. Ennek révén reméljük a

közönszolgálati feladatok rugalmas és hatékonyabb elosztását, legnagyobb mértékben a látogatói igények kiszolgálását.

Új lehetőség, változó környezet

A Laczkó Dezső Múzeum 2017/2018 fordulóján elkészítette öt évre szólóan a gyűjteménygyarapítási és revíziós tervét, amelynek rövid élete alatt voltak komoly eredményei, pl. a tárgyi gyűjtemények 80 %-ában - a régészeti, adattári és könyvtári gyűjtemény kivételével - megtörtént a revízió. 2020-ban kezdtük volna el az adattári-fotótári egység, három évre szóló revízióját, amely a kialakult járványhelyzet miatt megállt és a tervezettnél kisebb lendülettel tudott ismét mozgásba jönni. A legtöbb energiánkat a bezártság ellensúlyozására és a látogatói figyelem fenntartására fordítottuk. Szakmuzeológusaink prioritásként az online jelenlét tartalmassá, kreatív megerősítésén dolgoztak.

A tervezet elfogadásával szinte egyidejűleg óriási fordulat következett be és egy széles körű lehetőséget kínáló helyzet állt elő a múzeum számára: Veszprém városa 2023-ra elnyerte *Európa Kulturális Fővárosa* címet. Ezzel a lehetőséggel nemcsak érdemes, hanem kötelező is élnie egy kulturális intézménynek. A fenntartóval kezdődő közös gondolkodás nyomán kb. egy év alatt formálódott az a koncepció, amely *LDM 2023* néven a múzeum 2023-ig tartó többéves kultúrmisszióját indította el.

Új irányok, új célok fogalmazódtak meg, amely az intézményi munka teljes spektrumát érintette.

A gyűjtemények jelenlegi helyzete az intézményben

Gyűjtemény	Nyilvántartásba vett állomány (darab)	Leltározatlan állomány (darab)	Fényképpel ellátott állomány (%)
Régészeti gyűjtemény	423 127	391 350	1
Történeti gyűjtemény	10 952	72	62
Numizmatikai gyűjtemény	28 934	12 000	50
Néprajzi gyűjtemény	24 854	1 392	28
Képzőművészeti gyűjtemény	6 142	100	100
Iparművészeti gyűjtemény*	4 690	0*	67
Irodalomtörténeti gyűjtemény	3 978	2	64
Fotótár (forrásértékű és fotónegatívár összesen)	113 679	68	100
Adattár (forrásértékű, összesen)	58 833	761	17
Adattári dokumentumok (beleértve a régészeti adattári dokumentumokat)	132 377	3 741	80
Szakkönyvtár	47 254	56	0
Antropológiai gyűjtemény**	1097	na	0

* Az Iparművészeti gyűjtemény lezárt gyűjtemény, a gyarapodás nyilvántartásba vétele a Történeti gyűjteménybe történik.

** Az antropológiai nyilvántartás jelenleg csak papíralapon működik. saját szakembere nincs a múzeumnak. A munka projekt jelleggel zajlik.

A gyűjteménygyarapítás vonatkozásában az intézmény alapvetően az ajándékozással, hagyatékok átadásával, illetve NKA pályázatok támogatása révén történő vásárlással számolt. Terepi kutatómunkához kapcsolódó gyarapodás egyedül a régészet vonatkozásában került eddig szóba.

A múzeumi szakkönyvtár elhelyezése lassan 15 éve nem megoldott. Az új raktár- és irodaépületben szűkösen fértek el az egyes funkciók, a könyvtár egy részét a megyei levéltár egyik bérelt helyiségében, másik részét átalakított restaurátor műhelyben helyezte el a múzeum. 2022-ben a levéltár jelezte, hogy szüksége van az említett helyiségre, ekkor az irodaépület melletti ingatlant jelölte ki a fenntartó a könyvtár számára, amely abban az állapotában nem volt alkalmas gyűjteményi anyag elhelyezésére. A veszprémi közüzemi szolgáltató közreműködésével múzeum saját forrásból megszervezte a több tízezres állomány rövid időn belüli átmozgatását és elvégezte a minimális átalakításokat az új épületrészen (festés, padlózatjavítás, ablakok javítása), hogy az állományvédelem szempontjai is érvényesülhessenek. Habár a körülmények egy alsó minimum szinten rendeződtek, a hozzáférés továbbra is kritikus. A korábban a külső kutatók által is gyakran látogatott szakkönyvtárban a kutatás komoly akadályokba ütközik a mai napig és a gyűjtemény viszonylag gyorsan kikopott az aktív használók gyakorlatából. Ettől függetlenül a könyvtári munka, még ha csökkentett aktivitással, tovább folytatódik.

Nyilvántartás

Integrált múzeumi gyűjteményi adatbázis kiépítésére több kísérlet után 2009-ben került sor a MONARI program bevezetésével. A folyamat a régészeti gyűjtemény konvertálásával 2011-ben teljesedett ki. A leltározás a nyilvántartó programba történt, amelyből az év végén importáltuk, kinyomtatjuk, hitelesítjük és lezárjuk a leltárkönyveket. 2022-2023-ban a Laczkó Dezső Múzeumban újabb korszakváltás következett be, amely egy többéves vajúdási szakaszt zárt le. A múzeummal szemben támasztott külső, társadalmi elvárások és az intézményi adottságok közti olló egyre szélesedett és félő volt, hogy a múzeum nem tud megfelelni a felhasználói igényeknek. Ez több ponton is intézkedésre sarkallta a múzeumot.

2023-ban az alapvetően nyilvántartó funkciójú program használatáról áttért a felhőalapú, komplex gyűjteménykezelői és publikációs felületre, a Múzeumdigitár használatára. A folyamatot fél éves, 2022 nyarán kezdődő előkészítési szakasz indította. A közel 500 000 rekordot tartalmazó összegyűjteményi adatbázis tisztítása, migrálása 8 hónapos feladatot jelentett mind a saját szakmai gyűjteménykezelőknek, mind az az adatimportot végző külső

szolgáltatónak. Az új rendszer segítségével a gyűjteménykezelésen túl a múzeum növelni tudja a felhasználói eléréseket, a publikált rekordjainak számát, megerősítve a szolgáltatói szerepét, hozzájárulva a tudásmegosztáshoz, segítve az oktatást és az egyéni tanulást.

A könyvtári nyilvántartás korszerűsítésére több kísérlet is történt az elmúlt években. 2021-ben a múzeum megvásárolta a Qulto - Huntéka gyűjteménykezelő rendszert, ezzel lehetőséget nyitva a nyilvántartási munka fejlesztésére, a külső-belső elérés biztosítására. A program támogatja a gyűjtemény formai és tartalmi feltárását, hagyományos és a hagyományostól eltérő dokumentumok bibliográfiai rekordjának automatikus felépítését. Kezeli az egyes dokumentumok beszerzésével kapcsolatos műveleteket, nyilvántartja az információhordozó lelőhelyét és példányára vonatkozó adatait. Automatizálja az állomány naprakész ellenőrzését és az intézmény kölcsönzési politikájának megfelelően koordinálja az információhordozó szolgáltatását.

A leltározatlan anyagok száma gyűjteményenként eltérő, az a régészeti, numizmatikai és adattári gyűjteményekben a legnagyobb a felhalmozódás. A többi egységben ennél sokkal jobb a helyzet, lényegében rendezettnek tekinthető, ebből a szempontból.

Revízió

Gyűjtemény	Nyilvántartásba vett állomány (darab)	Revíziózott állomány (%)
Régészeti gyűjtemény	423 127	1
Történeti gyűjtemény	10 952	70
Numizmatikai gyűjtemény	28 934	100
Néprajzi gyűjtemény	24 854	80
Képzőművészeti gyűjtemény	6 142	100
Iparművészeti gyűjtemény	4 690	70
Irodalomtörténeti gyűjtemény	3 978	50
Fotótár (forrásértékű és fotónegatívár összesen)	113 679	100
Adattár (forrásértékű, összesen)	58 833	1
Adattári dokumentumok (beleértve a régészeti adattári dokumentumokat)	132 377	90
Szakkönyvtár*	47 254	0
<i>Antropológiai gyűjtemény**</i>	<i>1097</i>	<i>0</i>

*A könyvtár jelenlegi elhelyezése nem teszi lehetővé a revízió kivitelezését.

** Jelenleg nincs antropológus státusz az intézményben, a munka ad hoc módon, projekthez kapcsolódóan zajlik.

Humán erőforrás

A múzeum versenyhelyzetben van a szakemberek tekintetében, mivel a jól képzett, tapasztalatokkal rendelkező munkaerő számára a múzeumi közalkalmazotti státusz nem jelenti

a legvonzóbb ajánlatot. A magas színvonalú munka azonban nem csak finanszírozási kérdés, ugyanilyen fontos az átgondolt humán erőforrás-gazdálkodás és -fejlesztés. A Laczkó Dezső Múzeum gyűjteményi osztályain jelenleg biztosított a jogszabályban előírt egy fő szakmuzeológus, kivétel ez alól az antropológiai gyűjtemény.

Habár a létszám megvan, ugyanakkor az is igaz, hogy az elmúlt 4 évben komoly fluktuáció ment végbe a muzeológus állományunkban. A tapasztalt középkorú munkatársak helyét lelkes, de kevés munka- és élettapasztalattal bíró fiatalok vették át. Muzeológia terén mutatkozó komoly ismeret- és tapasztalathiányuk csak nehezen orvosolható, hiszen a mentorként szóba jöhető generáció lecserélődött.

A generációcsere mellett komoly nehézséget okoz, okozott a klasszikus feladatellátás tekintetében:

- rövidtávon a gyűjteményi állomány egészét érintő, több éves revízió,
- tágabb kitekintésben az a megnövekedett és egyre erősödő társadalmi és gazdasági igény, miszerint a múzeumok az eddigi komfortzónájukból kilépve, új szemlélettel, új csatornákon tegyék magukat elérhetővé, szorosabb, élőbb kapcsolatot alakítsanak ki a környezetükkel, mindezt tudatosan, piacképesen.

A korábbi stratégiában megfogalmazott célok között szerepelt az önkéntesség és a gyakornoki program kidolgozása, elindítása. Ezen a téren pozitív változások következtek be:

- egy muzeológus és a múzeumpedagógus munkatársunk részt vett egy, a témába vágó képzésen, ott szerzett ismereteiket, ma már élesben próbálgatják,
- két évvel ezelőtt elindult a civil régészetre koncentráló, ma már egyre népszerűbb *Utak mentén* című programunk. Az eltelt idő alatt szépen kikristályosodott egy 8-10 fős mag, amely a szatelittáborral együtt, komoly szakmai eredményeket ért el a terepen.
- széles körű szakmai együttműködések születtek egyetemekkel, megyei múzeumokkal, valamint civil egyesületekkel: a közös projektek szakmai, tudományos (közös kutatói program, szakdolgozatok, kiállítási koncepciók) szinten éppúgy, mint ismeretterjesztő jelleggel zajlanak.

Raktárhelyzet

A gyűjteményi stratégia egyik meghatározó része a gyűjtemények raktározási körülményeinek folyamatos korszerűsítése, a felmerülő raktározási problémák megoldása. Ebben a vonatkozásban a múzeum nincs könnyű helyzetben – ahogy a legtöbb múzeum sem.

- Műtárgyraktár, Felsőörs

A régészeti, antropológiai anyag nagy része, valamint a nagyméretű néprajzi tárgyak a felsőörsi telephelyen maradtak, egyre romló körülmények között. Időközben Veszprémből Felsőörsre kellett költöztetni a Kőtárat is. Mindezek ellenére, az egyre gyarapodó, különösen régészeti leletanyag, valamint a különböző tájházakból behozni kényszerült, fertőzött műtárgyak elhelyezésére a fenntartó az épületek, a közművek felújításával az újbóli birtokbavétel mellett döntött. A felújítás elkezdődött.

A régészeti gyűjtemény elhelyezésével már áthidalhatatlan problémák voltak, vannak. Mivel egyéb más lehetőség nem mutatkozott, a múzeum a korábbi, Felsőörsön lévő raktárépületeinek revitalizálása mellett döntött. Ez a munka lassan, alapvetően saját forrásból halad előre azóta, évről évre. 2022-ben 10 darab raktár-konténer vásárlásával igyekeztünk a helyzeten enyhíteni, ami kb. 3-5 évre elegendő kapacitásnövekedést biztosít a gyűjtemény számára.

- Török Ignác u. 5.

A néprajzi, képzőművészeti, iparművészeti és a történeti gyűjtemény anyagának bemutatására 2011-ben modern tanulmányi raktár jött létre, kutatószobával, munkaállomással felszerelve, a földszinti előteret vendégfogadásra alkalmas térére alakítottuk, elkészült az épület akadálymentesítése is, így mozgás korlátozott, vak- és gyengén látók számára is elérhető lehetőséget nyújt. A gyűjtemény igen jelentős része publikussá vált, szabadon kutatható. Az eltelt évek alatt ezek a gyűjtemények is gyarapodtak, betöltve az eddigi szabad raktárkapacitásukat.

Az általános helyhiány, a zsúfoltság más vonatkozásban is kérdést, megoldandó problémát vet fel. A raktárak egy részében a gyűjteménykezelők és velük együtt a kutatók is jelenleg a raktárhelyiségekben dolgoznak. Ez két okból sem kielégítő megoldás. A normál munkavégzéshez igazodó klimatikus viszonyok a legkritikább esetben felelnek meg a műtárgykörnyezetben elfogadható értékeknek, ezeket az értékeket nehéz optimalizálni. Másrészt a raktárakban uralkodó zsúfoltság nem, vagy csak nehezen teszi lehetővé a hatékony, kulturált munkavégzést, a kutatók kiszolgálását.

Újratervezés 2023

2023 mérföldkő volt nemcsak a város, hanem a múzeumunk életében is. Az *LDM 2023* keretében igen intenzív szakmai, muzeológusi, illetve társadalmi szerepvállalást építő, fejlesztő feladatra vállalkozott az intézmény, amely új, eddig nem járt utakra, irányba vitt bennünket – ahol az eddig elért eredmények további lépésekre sarkallnak.

LDM2023

A Laczkó Dezső Múzeum ezzel a közösségre építő, feltáró programmal járult hozzá a megtisztelő címet elnyerő város sikeréhez. *Veszprém – Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa* hívószavai a közösségépítés, innováció, nyitottság, fenntarthatóság. Ismerősen csengenek a múzeumi fülnek, hiszen az utóbbi pár évben ugyanezekkel a fogalmakkal szembesülünk, mint intézmény. Ugyanezeket várja el a társadalom a múzeumoktól, várják el a veszprémi polgárok a múzeumunktól.

A program egy négyéves, regionális, interdiszciplináris kutatási programnak indult 2021-ben, amely hat Balaton felvidéki települést, valamint Veszprém városát jelölte ki helyszíneként. A megfogalmazott fenntartható célok között szerepel:

- hosszú távú, kétoldalú kommunikáció Veszprém városával, az itt élő közösségekkel,
- szoros együttműködés hazai és nemzetközi szakemberekkel, kulturális intézményekkel, egyetemekkel,
- a helyi értékek feltárása („semmi különös”-től az „érték”-ig), az identitás, a kötődés erősítése – a környezet tisztelete.

A program az eltelt évek alatt részben megvalósult, részben átstrukturálódott, de minkét esetben számos tapasztalattal gazdagította a múzeumi szakembereket, a muzeológustól a közönségkapcsolati szakemberen át a háttérmunkát végző gyűjteménykezelőig, gazdasági munkatársakig.

Milyen mértékben és módon érintette a program az intézmény gyűjteményeit, gyűjteményezési tevékenységét?

- *Gyűjtés vagy felhalmozás?*

Az igazi gyűjtés nem csak a megszerzést jelenti, hanem a szerzemény dokumentálását, kutatását és különböző formájú, tematikájú megosztását. A gyűjtés tulajdonképpen mindig diszkriminatív, hiszen a gyűjtemény finomítására, fejlesztésére irányul.

- *Miért gyűjtenek a múzeumok?*

A múzeumok a köz érdekében dolgoznak a mindennapokban, a szellemi, kulturális, művészeti, történelmi és tudományos örökség megőrzése érdekében. Minden korosztály és eltérő társadalmi háttérrel rendelkező számára lehetőséget biztosítanak a múlt és a jelen kapcsolatának feltárására, megőrzik az elmúlt korok és a jelen tárgyaiban rejlő történeteket a jövő számára. Széles közönséget elérve segítenek a kulturális sokszínűség megértésében és értékelésében.

A múzeumok gyűjteményeinek jelentősége:

- lehetőséget ad az intézménynek, hogy helyi, regionális szinten meghatározó kulturális tényező legyen. A gyűjtemény a múzeum aranytartaléka, identitásának alapköve – tőle lesz egyedi, más, mint a többi, a kulturális palettán található intézmény.
 - átfogó képet ad régiós kulturális örökség tekintetében
 - erősíti a szakmai és társadalmi kapcsolat, hálózatosodás kiindulópontja lehet
 - közvetlen kapcsolatot biztosít a közönség számára a kulturális örökségével, lehetőséget adva a helyi és/vagy személyes identitás megerősítésére.
- *Miért kell tervezni?*

A gyarapítás és a vele együtt mozgó tevékenységek programozásával lehetőség nyílik arra, hogy az alapvetően szűkös vagy korlátozott erőforrások tudatos mederben tartásával maximalizált eredményt érjünk el, meghatározott időtartam alatt. A proaktivitásnak kiemelkedő szerepe van sikerben, a reaktív hozzáállással legfeljebb szinten tartjuk a meglévő állapotokat, de előre lépni nem tudunk. Így viszont a világ túllép rajtunk és lemaradunk. A proaktivitás nem kevés bátorságot igényel, hiszen ki kell lépni az eddigi komfortzónából oda, ahol még nem jártunk és még nem vagyunk jártasak az ottani szabályok tekintetében. De a jártaság tanulható, elsajátítható. Túl kell lépni saját magunkon, szigorú tudatossággal. Ha ezt lehetőségként tudjuk felfogni és nem kényszerülte iránynak, nyitottabb szemmel fürkesszük az új területet és sokkal több kapcsolódási pontot fogunk felfedezni.

Azt gondolom, hogy három évvel ezelőtt a Laczkó Dezső Múzeum elszánta magát a szemléletváltásra és 2020-tól egy 21. századi választ fogalmazott meg a neki feltett kérdésre. Sajnálatos módon a járványhelyzet ezt a bizonytalan, friss hajtást nem engedte a tervezett módon növekedni, de elindult és gyarapodik. Vannak nagyon szép sikerek, vannak döccenők, de haladunk. A sikerből pedig óriási erőt lehet meríteni.

Újrafogalmazott intézményi célok:

1. releváns gyűjteményezés

- gyűjtési terv kidolgozása a következő 3 évre
- korszerű nyilvántartási rendszer és állományvédelem
- harmonizáló kiállítási, digitalizálási és állományvédelmi stratégia megalkotása

2. Látásmódformálás, közös tevékenység/bevonás által

- többretegű történetalkotás, kontextusba helyezés helyi-regionális és nemzeti szinten

- múzeumi misszió tudatos felvállalása és képviselése nemcsak az intézményen belül, hanem a közönség felé is. Ezáltal válik hitelessé a múzeum a társadalmi közege előtt. Enélkül nem tudja sem magát, sem a közönséget mozgósítani.

3. közösségi térré válni

- látogatótér korszerűsítése
- összefogás a helyi és regionális kulturális szereplőkkel, civil közösségekkel - közös aktivitások révén szélesebb közönséget elérni és azok érdeklődését hosszú távon fenntartani

4. tudásmegosztás fejlesztése

- releváns kiállítások, amelynek témájával a közönség (helyi és regionális) kapcsolatot talál
- oktatási programok bővítése
- évenként kiválasztott célcsoportra fókuszáló projektek –különös tekintettel az óvodás és senior korú közönségre, valamint hátrányos helyzetű csoportok megszólítása
- múzeumi könyvtár és adattár bevonásával, 20. századi történeti kutatóközpont kialakítása

Operatív lépések

Gyarápítás

A múzeum, küldetésnyilatkozatában foglaltaknak megfelelően, mint megyei hatókörű intézménynek feladata, hogy Veszprém megye régészeti, numizmatikai, néprajzi, történeti, ezen belül helytörténeti, képzőművészeti, irodalomtörténeti örökségét gyűjtse, őrizze, feldolgozza és közzé tegye. Ugyanakkor a múzeumi szervezet gyűjteményei a magyar nemzet szellemi és anyagi örökségének egyedi és felbecsülhetetlen értékű részei, gyarápításuk és az utókor számára való megőrzésük az intézmény egyik legfontosabb kötelessége. Ennek értelmében az intézmény igyekszik az egyes szakterületeknek megfelelően végezni gyűjteményezési feladatait.

I. Egy éven belül

- Tudatos gyűjtés, intézményen belül egy szerzeményi bíráló bizottság létrehozása, amelynek az állományvédelmi munkatárs is a tagja. Nem feltétlenül az egyediség a mérvadó, fontos szempont a személyhez vagy helyhez kötődés megléte, azaz a tárgy történettel rendelkezzen. Kerülendő a redundáns anyag bekerülése. Ebben az esetben -

amennyiben a tárgy állapota kielégítő, demonstrációs eszközként való használata megfontolandó.

- éves gyűjtési terv készítése, összhangban a múzeum stratégiai koncepciójával. Fontos szem előtt tartani, hogy a gyarapításnak legyen biztos pénzügyi forrása.
- Az adattárban vannak a múzeum hőskorában bekerült gyűjteményrészek, amelyek értékes, de az intézmény gyűjtési területéhez kevésbé illeszkedő iratanyagot tartalmaznak, pl. céhtörténeti dokumentumok. A veszprémi levéltárral a tavalyi évben folyt egy előzetes egyeztetés ennek az iratanyagnak az átadását illetően. A profiltisztítás egyik döntő eleme az átadni kívánt egység digitalizálása lenne. Mivel tekintélyes mennyiségről van szó, éves tervet kell készíteni ennek megvalósítására.

II. Középtávon

- A közelmúltban a múzeumba került, veszprémi, illetve a megyéhez kötődő néprajzi és képzőművészeti hagyatékok gondozás, a feldolgozás előkészítése: Vajkai Aurél, Veszprémi Imre, Ós- Nagy István.
- A tárgyi anyag mellett a szellemi örökség és tájképi környezet változásának dokumentálása, pl. eltűnő és átalakuló veszprémi terek, megújuló belváros (fotódokumentáció). A múlt dokumentálása mellett fontos a jelenkor archiválása is, megfelelő kritikai érzékkel.
- Hazai és nemzetközi kutatási partnerkapcsolatok, egyetemekkel és projektekkel. A múzeum az elmúlt években is részt vett ilyen közös programokban, pl. két, régészeti INTEREG projektben részben, mint a MNM partnerintézménye, részben Veszprém város kulturális intézménye.
- A múzeum korábbi kutatási - és ezzel együtt gyűjteményi - munkájában is hangsúlyos szerepet kapott a roma közösségek, valamint a megyében igen jelentős német nemzetiségi közösségek vizsgálata. Mindkét vonalon komoly eredményeket értünk el, szoros kapcsolat volt az említett közösségeket képviselő egyesületekkel, települési hagyományőrzőkkel.

Az adattári revízió folytatása, raktárendezéssel egybekötve, éves terv alapján.

Nyilvántartás

I. Egy éven belül

- A digitalizálási stratégia aktualizálása, ez alapján éves akcióterv készítése. A jelenkori állapotokat számszerűsítő táblázatban látható, hogy az egyik gyűjteményben, -részben

sem számottevő a digitalizáltság mértéke. A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia célkitűzései között szerepelt, hogy 2020-ig a közgyűjtemények digitalizált állományának hozzávetőlegesen 50%-ban már digitalizálnak kell lenni. Ettől eltekintve, vagy ezzel párhuzamosan fontos szem előtt tartani, hogy az új technológiák révén már távolról is kutathatóvá válik egy megfelelő mértékben digitalizált gyűjtemény. Nem szűkül le a fizikai valójában megjelenő kutatóra, látogatóra, hanem sokkal szélesebb körben elérhetővé válnak a gyűjteményeink.

- A digitalizáltság emeléséhez szükséges forrásbiztosítás terve.

II. Középtávon

- A gyűjteménykezelő rendszer korszerűsítésével új lehetőség nyílik a múzeum számára, amely költséghatékonyan biztosít lehetőséget a klasszikus nyilvántartási feladatellátáson túl virtuális kiállítások, múzeumpedagógiai oktatóanyagok létrehozására. Így létezővé, élővé válhat a szlogenként ismételt élethosszig tartó tanulás, vagy hátrányos helyzetű közösségek, csoportok előtt nyílik meg egy új kapu. Minél erősebben megjelenik ez a gondolat az intézmény céljai között, minél inkább megfelel ennek a kihívásnak a múzeum, annál sikeresebb lesz a közönséggel, a társadalmi-gazdasági környezetével a kohézió.

Revízió

A gyűjtemények többségében a revízió vagy megtörtént vagy nagyon előrehaladott állapotban van. Ki kell emelni, hogy ezekben az esetekben teljes revízió zajlott/zajlik a munkatársak közreműködésével.

Vannak azonban olyan nagy darabszámú gyűjteményi egységek – régészet, adattár, könyvtár – ahol a gyűjtemény nagysága és a szakember létszám ismeretében elve lehetetlen a 7 évenként teljes revízió megvalósítása. Ebből kifolyólag ezekben az állományokban szűrőpróbaszerű revíziót alkalmazunk a következő időszakban.

I. Egy éven belül

- Minden gyűjteményi egységre értendően ki kell dolgozni éves szinten a revíziós ütemtervet.

II. Középtávon

Az adatbázis rekordjainak egyelőre csak egy töredéke van fotóval ellátva. A retrospektív adatbevitel a leltárkönyvi adatok rögzítését jelenti, a fotók a műtárgyrevízió során készülnek a tárgyról és utólag kerülnek az adatbázisba. A képzőművészeti és a régészeti gyűjtemények fotóval ellátott kartonjai növekedtek a legnagyobb mértékben, de még mindig nagy a lemaradás. Ebben az esetben nem igazán lehet prioritásokat felállítani, hiszen a jogszabály szerint a teljes múzeumi gyűjteménynek rendelkeznie kell fényképpel.

Humánerőforrás

I. Egy éven belül

- Mivel az intézményen belüli mentorálás jelenleg nehézkesen megoldható, beiskolázási terv készítése, amely kiemelten a nagyszámú, fiatal, muzeológiában járatlan szakemberinknek szóló képzésekre koncentrál. A képzési tervben ezen felüli korszerű, a digitális tartalmak készítésében, az online kommunikációban eligazodni segítő továbbképzések kapnak prioritást. Harmadsorban a tudományos, szakmai képzések szerepelnek a tervezetben, a jelenleg is folyamatban levő három PhD tanulmány mellett.
- Gyűjteményi kézikönyv összeállítása, amely segít eligazodni a munkatársaknak a múzeumi gyűjteményezés egyes területeit illetően.

II. Középtávon

- Önkéntes program bővítése. A nagy sikerrel startolt, az elmúlt években szép eredményeket hozó közösségi régészeti program tapasztalatait felhasználva, bővíteni kell a múzeumi önkéntes programot. A koordinálást részben régész, részben egy közönségkapcsolati munkatárs végzi, az egyes szakágak képviselőit bevonva. A múzeumok önkéntes programjának primer oka mindenképpen a hiányzó, de szükséges humánerőforrás biztosítása, azaz elősegítse a napi működést, javítsa a múzeumi szolgáltatások minőségét, bővítse azok körét, összességében hozzájáruljon a múzeumlátogatás pozitív élményéhez. Ugyanakkor a program egyre markánsabbá váló célja az, hogy a múzeum az önkéntesekkel együtt, közös erőfeszítéssel egy új értéket teremtsen, amely mindkét fél számára előnyöket is hordoz. A program elsősorban a kiállítási, a közönségkapcsolati és múzeumpedagógiai területen lehet népszerű, de az önkénteseket a gyűjteményi osztályok munkafolyamataiba is integrálni lehet, akár a kutatói, terepi gyűjtői munka részfolyamataiba történő bevonással, akár a digitalizálási

részfeladatokkal való megbízással. A programban olyan projekteket kell kidolgozni, amelyek a lehető legjobb mértékben idomulnak a múzeum szakmai munkájához és olyan új szolgáltatások bevezetését teszik lehetővé, amelyekre eddig emberi és anyagi erőforrás hiányában nem volt lehetősége az intézménynek.

- Gyakornoki program előkészítése és elindítás. Az iskolai közösségi szolgálat vagy egy-egy sikeres pályorientációs múzeumi workshop révén megalapozható a gyakornoki terv. A másik irányból ezt a cél szolgálják az egyetemekkel kötött együttműködési megállapodások, amelyek elvi szinten jelenleg is lehetőséget biztosítanak hallgatóknak arra, hogy gyakorlatot szerezzenek a múzeumban. A programban részt vevők bekapcsolódnak az adott osztály munkájába, ezáltal megismerkednének nemcsak a muzeológia, hanem a kiállítás tervezés és rendezés, a múzeumpedagógia, a kommunikáció, azaz az összes múzeumi szakterület alapjaival. A megszerzett gyakorlati tudás alapja lehet egy, a múzeum tudományos, kiállítási vagy gyűjteményezési stratégiájába illeszkedő szakdolgozatnak. A gyakorlati ismereteket továbbtanulásuk, vagy a jövőbeni munkájuk során is hasznosítani tudják, tapasztalatuk adott esetben előnyt is jelenthet egy állásinterjú során. A tervezet a múzeum számára is előnyös. A humán erőforrás bővülés gyakorlati hasznán túllépve, a program újabb kapcsolódási pontot jelent az oktatásban szereplő intézményekkel, újabb lehetőséget kapva a szemléletformálásra. Ugyanakkor a programba résztvevő diákok és oktatási intézmények visszajelzései iránymutatóak a közösség által a múzeummal szemben támasztott modern elvárások tekintetében.

Raktár, állományvédelem

I. Egy éven belül

- Az állományvédelmi stratégia aktualizálása, éves intézkedési terv készítése.
- A képzőművészeti raktár tároló rendszerének bővítése

II. Középtávon

- A felsőörsi raktár együttes teljes revitalizálása: régészeti, néprajzi raktárak, valamint látvány kőtár kialakítása.
- a múzeumi szakkönyvtár körülményeinek további optimalizálása és a felhasználói lehetőségek javítása.

- A központi kiállító épület teljes felújítása, energetikai korszerűsítése, modern, állományvédelmi szempontoknak megfelelő környezet kialakítása 2023-ra megtörtént. Modern, 21. századi közösségi terek jöttek létre az épületen belül és környezetében.
- A 2020-ban elindult tájház-program, a *TÁJházalás* folytatása, a néprajzi, állományvédelmi és restaurátor szakembereink részvételével. A Veszprémi Honismereti Egyesülettel közösen indított program keretében a megyében található tájházak, emlékházak, helytörténeti gyűjtemények számára nyújtunk támogatást, valamint találkozóhelyet, ahol megoszthatják tapasztalataikat, kérdéseiket egymással.

Összefoglalás

Fenntartható gyűjtemények = fenntartható múzeum

Ha a múzeum gyűjteményei elzárt területként, elefántcsonttoronyként működnek, rövid időn belül csökken az érdeklődés, egyre kevesebben lesznek rájuk kíváncsiak. A közönség gyorsan új impulzusokat talál és a gyűjtemények a múzeummal együtt elvesztik vonzerejüket, lecsúsznak a prioritások listájáról. Kevesebb figyelem, kevesebb látogató és egyre kevesebb finanszírozás jut el hozzájuk. A múzeumi fenntarthatóság legfontosabb kihívása nem a működés „zölddé” tétele. A fenntartható múzeum komoly mértékben számol a jövővel, annak lehetőségeivel, látogatóival. Számol és tudatosan felkészül. A fenntartható múzeumnak azt a kényes egyensúlyt kell megtalálnia a jelenben és ezen hosszabb távon megmaradnia, aminek egyik oldalán a jelenlegi gyűjtés, gyarapodás és ezzel járó raktározás, sőt raktározási nehézségek vannak, a másik oldalon pedig a jövő szakembereinek és látogatóinak a lehetőségei állnak. A jelenlegi gyűjtésnek figyelemmel kell lennie arra is, hogy a jövő kulturális örökségét is gyűjteni kell. Számolnia kell a jövő közönségével, amely a saját korának kérdéseire fogja keresni majd a választ és a jövő múzeumi szakembereinek kell válaszokat adnia, a jövő gyűjteményei adta lehetőségek által, amelynek az alapjait mi teremtjük meg most, a jelenben.

Melléklet Veszprém Megyei Jogú Város Közgyűlése Közjóléti Bizottságának 197/2023 (XII.04) számú határozatához.

LACZKÓ DEZSŐ MÚZEUM DIGITALIZÁLÁSI STRATÉGIÁJA

2024 - 2028

Tartalom

I.	Bevezető	3
II.	A digitalizálás fogalma, jogszabályi környezet	3
III.	SWOT- analízis	5
IV.	A digitalizálás területén eddig elért eredmények, helyzetelemzés	6
	a) az intézményen belül végzett digitalizálás múltja és jelene	6
	b) a múzeumi gyűjtemények jelene	
V.	Vízió – jövőkép	9
VI.	Stratégiai célok	11
	a) Átfogó cél	11
	b) A Laczkó Dezső Múzeum középtávú digitalizálási feladatai	13
VII.	Megvalósítás	20
VIII.	Összegzés	21

BEVEZETŐ

A digitalizálás, a digitalizáció a múzeumi intézmények tevékenységének egyre fontosabbá váló eleme, a hétköznapi valóságában jelen levő rutinfeladat. Olyan eszköz/tevékenység, amely mára már alapvetően befolyásolja a muzeális intézmények alapfeladatainak ellátását, alapvetően új alapokra helyezve azokat.

Biztosítja a közgyűjteményben őrzött tárgyak korszerű nyilvántartását, az egyre szélesebb körben történő hozzáférést, hozzáférhetővé tételét, kiállítási és múzeumpedagógiai tevékenységek megújulását, a kulturális javak állományvédelmét. Nem utolsósorban megemlítve az eleve digitálisan születő kulturális értékek gyűjtését, amely a jelen időszakban már nem elvétve felbukkanó kuriózum, hanem a mindennapok része.

A Laczkó Dezső Múzeum első digitalizálási stratégiája 2013-ban született, amely megalapozta a múzeumban a digitalizálás, mint módszer jelentőségét, beépült a munkakultúrába és új szemléletmódot indukált. Lehetővé tette, hogy az intézmény minden egysége a digitális rendszer részévé váljon. A második stratégia kidolgozásánál a múzeum munkatársai arra törekedtek, hogy az első időszak eredményei alapján felmérjék, hogy hol tart most az intézményben a digitalizálási tevékenység, meghatározzák az új célokat és fejlesztési irányokat és a terv végrehajtása érdekében kijelölik a célok eléréséhez vezető utat, a módszereket és a szükséges eszközöket. A jelen, harmadik stratégia középtávon, 2024-2030 közötti feladatokat tervezi és összegzi, reagálva az elmúlt pár év informatikai fejlődésére, a digitális szokások alapvető átalakulása adta kihívásokra, felmérve és előkészítve a mesterséges intelligencia bevonásának lehetőségét.

A DIGITALIZÁLÁS FOGALMA, JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET

Általános megfogalmazás szerint a digitalizálás az az eljárás, amely analóg információt digitális formára alakít. Múzeumi közegben a digitalizálás lényegében a muzeális javak által hordozott képi és szöveges információk elektronikus reprodukálását jelenti.

A technológiai megközelítésen túl, ha komplexebben tekintünk a fogalomra, akkor azt a folyamatot nevezzük így, amely a digitális objektumok létrehozását, kezelését és szolgáltatását foglalja magába.

Ezen tevékenység során a Laczkó Dezső Múzeum, az európai és hazai stratégiai szabályozásokkal és jogszabályokkal összhangban, figyelembe veszi az alábbi szabályozókat, illetve jogszabályokat:

Európai Bizottság Európa 2020 stratégia keretében kidolgozott Digitális Menetrend (Brüsszel, 2010)

Európai Digitális Egységes Piaci Stratégia 2015

Európai Bizottság 2011/711 EU ajánlása

Magyar Kormány által elfogadott Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (2014-2020)

Nemzeti Digitalizációs Stratégia (2022 – 2030)

Magyar Kormány által elfogadott Digitális Jólét Program (2015)

Digitális Jólét Program 2030 Stratégia

Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája (2016)

Magyar Kormány által elfogadott Digitális Nemzet Fejlesztési Program (2015)

Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (2017-2025)

ún. Fehér Könyv (2019)

a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény,

a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (Kult. tv.),

a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény,

a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény,

20/2002. (X. 4.) NKÖM rendelet a muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról,

az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény,

1311/2012. (VIII. 23.) Korm. határozat a megyei múzeumok, könyvtárak és közművelődési intézmények fenntartásáról,

a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről szóló 2016. évi XCIII. törvény,

a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény,

a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény,

a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény,

a közadatok újrahasznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvény,

1404/2017. (VI. 28.) Korm. határozat a Digitális Nemzet Fejlesztési Program megvalósítása során elkészült Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiáról.

SWOT- ANALÍZIS

Erősségek

- tárgyi gyűjtemények kulturális értéke
- eddig megszületett digitális tartalmak
- az eddig megszerzett digitalizálási tapasztalat
- megfelelő létszámú szakemberállomány szakmai tudása
- korszerű nyilvántartó, gyűjteménykezelő és publikáló platform használata
- modernizált IT eszközpark, adatmentési és -tárolási környezettel, kedvező szélessávú hálózattal

Gyengeségek

- pénzügyi erőforrás kiszámíthatatlansága
- a humán erőforrás leterheltsége
- a digitalizálási folyamatok szigetszerűek, nem kellő mértékben összehangoltak

Lehetőségek

- a pandémiát követő digitális térhasználat erősödése
- digitális kompetenciák fejlesztése, fejlődése, intézményen belül és látogatói/felhasználói oldalon egyaránt
- hazai és nemzetközi közgyűjteményi platformokkal való együttműködés
- városi közgyűjteményekkel (megyei könyvtár és levéltár) történő együttműködés

Veszélyek

- informatikai erőforrások szinten tartása

- humán erőforrás szinten tartása
- elavulás

DIGITALIZÁLÁS TERÜLETÉN EDDIG ELÉRT EREDMÉNYEK, HELYZETFELMÉRÉS

a) az intézményen belül végzett digitalizálás múltja és jelene

A Laczkó Dezső Múzeumban a digitalizáció lényegében 25 éve elkezdődött folyamat. A múzeum informatikai fejlesztése 1998-ban indult meg komolyabb mértékben, amikor a minisztériumi pályázat segítségével elkezdődött a hálózat kiépítését. A további fejlesztés anyagi fedezete ezután jó ideig nem állt rendelkezésre, ezért a hálózatépítés csak kis lépésekben haladt előre és az eszközpark is nagyon lassan bővült. A rendelkezésre álló humán erőforrás is kevés volt, egyetlen 4 órás munkatárs dolgozott a múzeumban a 90-es évek végén.

Ezzel párhuzamosan, szintén a 90-es években elkezdődött a gyűjteményi adatbázisok kialakítása és az adott időszakban elérhető, korszerű adatbázis kezelő szoftver használata. Viszont ezek a korai platformok egyes gyűjteményekben voltak csak elérhetők. Integrált múzeumi gyűjteményi adatbázis kiépítésére, több kísérlet után, 2009-ben került sor a Monari program bevezetésével. Ez a folyamat a régészeti gyűjtemény konvertálásával 2011-ben teljesedett ki.

2022-2023-ban a Laczkó Dezső Múzeumban újabb korszakváltás következett be, amely egy többéves vajúdási szakaszt zárt le. A múzeummal szemben támasztott külső, társadalmi elvárások és az intézményi adottságok közti olló egyre szélesedett és félő volt, hogy a múzeum nem tud megfelelni a felhasználói igényeknek. Ez több ponton is intézkedésre sarkallta a múzeumot.

2023-ban az alapvetően nyilvántartó funkciójú program használatáról áttért a felhőalapú, komplex gyűjteménykezelői és publikációs felületre, a Múzeumdigitár használatára. A folyamatot fél éves, 2022 nyarán kezdődő előkészítési szakasz indította. A közel 500 000 rekordot tartalmazó összgyűjteményi adatbázis tisztítása, migrálása 8 hónapos feladatot jelentett mind a saját szakmai gyűjteménykezelőknek, mind az az adatimportot végző külső szolgáltatónak. Az új rendszer segítségével a gyűjteménykezelésen túl a múzeum növelni tudja a felhasználói elééréket, a publikált rekordjainak számát, megerősítve a szolgáltatói szerepét, hozzájárulva a tudásmegosztáshoz, segítve az oktatást és az egyéni tanulást.

Ezzel párhuzamosan 2022-2023-ban a múzeum nagy léptékű fejlesztést hajtott végre mind a szoftver, mind a hardver állomány tekintetében, szintén saját forrás terhére. Az elavult felhasználói munkaállomások megújítása, szükség szerinti kapacitásbővítése mellett korszerű, felhő alapú tároló és biztonsági mentési rendszer lett kialakítva, redundáns NAS eszközökkel. Ezzel magas magafokú online rendelkezésre állás, magafokú adattárolási biztonság, gyors adatelérés jött létre. Mindez olyan szoftverkörnyezetben, amelyben megoldható a későbbi bővíthetőség és korszerűsíthetőség is, igazodva a gyorsan változó informatikai és digitalizációs környezethez.

Az elmúlt 3 év során a múzeum a több digitalizálási program aktív részese volt:

- *KDS projekt*

A Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) egy olyan átfogó rendszer, mely a közgyűteményekben őrzött kulturális javaink digitalizálását hivatott megvalósítani. A program alapvető célja az volt, hogy a közgyűtemények anyagai digitális formában bárki számára, jó minőségben és informatív módon elérhetővé váljon, így elősegítve azok megismerését, a kultúra közvetítését, a tudományos kutatás és az oktatás támogatását.

A KDS lehetővé teszi a kulturális örökség szolgáltatásorientált, felhasználóbarát megjelenítését, és annak a lehető legteljesebb körű hozzáférhetőségét. Ennek érdekében az intézmények kidolgoztak egy egységes módszertani útmutatót, az úgynevezett Fehér Könyvet. A megvalósításban kulcsszerepük van az ágazati aggregátor intézményeknek, amelyeknek feladata az egy-egy szakterületen belül megvalósuló feladatok összefogása, koordinálása és az eredmények publikálása.

2019-2022 között a Laczkó Dezső Múzeum 600 darab, a gyűteményi darabok krémjét adó műtárgy 2D digitalizálását végezt el a két aggregátor intézménnyel (Magyar Nemzeti Múzeum, Szépművészeti Múzeum) együttműködve. A legkiemelkedőbb daraboknak a 3D digitalizálása is elkészült.

A minősített, adatgazdagított metaadatokkal ellátott tárgyak az aggregátor intézmény MuseuMap felületén elérhetők. A MuseuMap együttműködik az Europeana nemzetközi platformmal, szélesebb hozzáférést tud biztosítani a csatlakozott intézmények és műtárgyaik, kulturális értékeik számára.

[MuseuMap - Laczkó Dezső Múzeum](#)

- *MANDA projekt*

A Magyar Nemzeti Digitalizálási Archívum, majd 2017-től a Forum Hungaricum Nonprofit Kft. adatbázisa a magyarországi múzeumok, könyvtárak, levéltárak, magángyűjtemények, civil szervezetek, kulturális- és oktatási profilú intézmények digitalizált kulturális javait egy közös felületen publikáló, nyilvános online gyűjtemény.

2022-ben a Laczkó Dezső Múzeum a Veszprém Európa Kulturális Fővárosa 2023 program keretén belül csatlakozott a városi kezdeményezéshez, hogy a Forum Hungaricum- Hungaricum Nonprofit Kft., mint aggregátor koordinálásával, a társintézményekkel közösen, Veszprém és a régió értékeinek nemzetközi láthatósága növekedjen.

- *Kézai Simon program*

A Digitális Jólét Program keretein belül 2019-2020-ban valósult meg digitális készségek fejlesztését, a digitális készségek fontosságára való figyelemfelkeltést ösztönző Kézai Simon Program. A Kézai Simon Program olyan országos mozgalommá kívánt válni, amelynek célja államilag minőségbiztosított környezetben lehetőséget teremteni az állampolgároknak, az intézményeknek és a szervezeteknek, hogy gyűjtsék és megőrizték a régi, analóg technológiával fotókon rögzített emlékeket és családi történeteket egy online felületen.

A programhoz csatlakozott a Laczkó Dezső Múzeum is, az adattári gyűjteményben található veszprémi családtörténeti hagyatékok anyagával. A programban közel 2000 darab fénykép került digitalizálásra és megosztásra.

[Kézai Simon Program \(kezai.hu\)](http://kezai.hu)

- *CLLD projekt*

A TOP-7.1.1-16 'Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva' című pályázati felhívás alapján a Veszprém-Balaton Régió Kultúrájáért Közalapítvány 2019-ben támogatást nyert 'Veszprém város történeti forrásainak digitális tára' elnevezésű projekt megvalósításához. A programban a városi közgyűjtemények vettek részt, köztük a Laczkó Dezső Múzeum is. A társintézmények összehangolt munkával 2020-2023 között valósították meg a feladat szakmai részét, a digitalizálás technikai feltételeit a MNL Veszprém Vármegyei Levéltára biztosította. A múzeum az alapítóatyák, Laczkó Dezső és Rhé Gyula levelezését dolgozta fel és tette publikussá digitálisan a programon belül.

[Partnerek \(veszpremmonografia.hu\)](http://veszpremmonografia.hu)

- *Hungaricana-projekt*

2010-től a múzeumi évkönyvek és egyéb periodikák kötetei elérhetők a Hungaricana közgyűjteményi portálon keresztül digitális formában.

[Veszprém megye](#) | [Könyvtár](#) | [Hungaricana](#)

- *NKVL Program*

A Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt. az állami tulajdonú kulturális javak felmérése, nyilvántartása érdekében egy egységes, országos hatókörű elektronikus vagyonyilvántartási rendszer létrehozását kezdte meg 2015-ben, Nemzeti Kulturális Vagyonylenyomat Program néven. A program az MNV Zrt. gondozásában zajlik, az állami tulajdonú PRIV-DAT Dokumentum Archiváló és Tároló Kft. kivitelezésében. A program eredményeként megtörtént az alapleltári nyilvántartások felmérése, ez alapján pedig a papír alapú leltárkönyvek teljes körű szkennelése, ez alapján pedig a metaadatok rögzítése is. A program jelenleg is folyamatban van.

b) *a múzeumi gyűjtemények jelene*

Az egyes gyűjteményi egységekben eddig elért digitalizáltsági állapot eléggé széles skálán mozog.

A múzeum elektronikus nyilvántartási rendszerének köszönhetően minden gyűjteménybe kerülő tárgy digitális lenyomatot kap a leltárkönyvekben, 2011 óta integráltan minden szakágban. Ez önmagában azt sugallja, hogy az elektronikusan nyilvántartott állomány teljes egészében digitalizált és hozzáférhető, megosztható, de nem így van.

A hozzáférhetővé tétel egyik gondja az volt, hogy a Monari adatbázis kevésbé volt alkalmas a rekordok publikussá tételére, használata nehézkes volt felhasználói oldalon, mind a saját munkatársak, mind a külső kutatók, érdeklődők számára.

Másrésről a rekordok a legtöbb esetben csak a legalapvetőbb adatokra szorítkoznak, inkább szakmai szempontokat figyelembe véve, ami egy külső felhasználó számára nem feltétlenül figyelemfelkeltő. A másik nagy hiányosság a fényképfelvételek hiánya, ebben a tekintetben vannak a legnagyobb elmaradások. Ezek pótlása az egyik nagy feladat a következő időszakra.

Gyűjtemény	Teljes, nyilvántartásba vett állomány (darab)	Fényképpel ellátott állomány (%)
------------	---	----------------------------------

Régészeti gyűjtemény	423 127	1
Történeti gyűjtemény	10 952	62
Numizmatikai gyűjtemény	28 934	50
Néprajzi gyűjtemény	24 854	28
Képzőművészeti gyűjtemény	6 142	100
Iparművészeti gyűjtemény	4 690	67
Irodalomtörténeti gyűjtemény	3 978	64
Fotótár (forrásértékű és fotónegatívtár összesen)	113 679	100
Adattár (forrásértékű, összesen)	58 833	17
Adattári dokumentumok (beleértve a régészeti adattári dokumentumokat)	132 377	80

Az elmúlt időszak nagy kihívása volt a pandémia, amely alapvetően megváltoztatta a múzeumi terveket, eltérítve az eredeti irányból. A hirtelen home office-ba kényszerült munkatársak (beleértve adminisztrátorokat, kiállításépítőket, teremőröket, azaz alapvetően nem szakdolgozókat) betagozódtak olyan kevésbé látványos háttérmunkákba, mint a gyűjteményi adatbázisok metaadatainak tisztítása, fényképek retusálása és feltöltése az adatbázisba, hangfelvételek átírása.

A folyamat a home office-t követően is lendületben maradt, a nyári időszakban diákmunkások bevonásával.

A legnagyobb előrelépés két gyűjteményi egységben volt. A numizmatikai gyűjteményben, ahol több ezer felvétel készült el, részben a múzeumi fotós, részben a gyűjteménykezelő munkatárs közreműködésével. Az utómunkákat követően ezek a felvételek folyamatosan feltöltésre kerültek az adatbázisba. A munka jelenleg is tart.

A másik egység, ahol a digitalizáltság mértéke nagyot nőtt, a régészeti adattár volt. A munkát egyrészt állományvédelmi okok indokolták, másrészt a szolgáltatói szerepkör erősítése. A digitalizált állományok adatbázisa – egyelőre még egy Excel-táblázat - könnyebben és gyorsabban nyújt segítséget a múzeum régészeti feladatellátásához, másrészt a múzeumi kutatószolgálat számára is előre lépési lehetőséget nyújt. 2020-2023 során a teljes állomány szkennelése 90%-ban megtörtént. A többi dokumentum túlméretesnek bizonyult, amelyek

szkenelésére az intézményi eszközök nem alkalmasak, ezért együttműködés keretében a MNL Veszprém Vármegyei Levéltára segítségével oldjuk meg a következő időszakban.

Szintén előre tudunk lépni a könyvtári állományuk nyilvántartásában.

A múzeumi szakkönyvtár több mint egy évtizede küzdött a korszerű nyilvántartási felület hiányával. 2021-ben a múzeum megvásárolta a Qulto - Huntéka gyűjteménykezelő rendszert, ezzel lehetőséget nyitva a nyilvántartási munka fejlesztésére, a külső-belső elérés biztosítására. A program támogatja a gyűjtemény formai és tartalmi feltárását, hagyományos és a hagyományostól eltérő dokumentumok bibliográfiai rekordjának automatikus felépítését. Kezeli az egyes dokumentumok beszerzésével kapcsolatos műveleteket, nyilvántartja az információhordozó lelőhelyét és példányára vonatkozó adatait. Automatizálja az állomány naprakész ellenőrzését és az intézmény kölcsönzési politikájának megfelelően koordinálja az információhordozó szolgáltatását.

Vízió – jövőkép

Az Laczkó Dezső Múzeum digitalizálási tevékenysége meg kell, hogy feleljen az múzeum küldetésének, a magasabb szintű stratégiai céloknak és a társadalmi, valamint szakmai elvárásoknak. Ezeknek megfelelően ki kell építeni egy olyan digitalizálási kapacitást, amellyel az múzeum képes mennyiségben és minőségben előállítani az elvárásoknak megfelelő digitális másolatokat.

A mennyiség mellett biztosítani kell, hogy a digitális másolatok megfelelő minőségűek legyenek. Ez fejlett, a minőségi és mennyiségi elvárásoknak megfelelő eszközökkel lehetséges. A mennyiségi és minőségi követelmények csak olyan környezetben valósíthatók meg, amelyben a digitalizáló munkatársak optimális teljesítményt tudnak nyújtani.

A digitális írástudás és digitális kompetenciák fejlődésével a társadalom egyre szélesebb rétegei várják el, hogy egyre pontosabb információhoz jussanak, ezért olyan – a digitalizálásra is épülő – szolgáltatások kialakítása a cél, melyekkel az információ a célközönség egyes rétegei számára célzottan, olykor személyre szabottan kerül átadásra

Stratégiai célok

a) Átfogó cél

Állományvédelem

Az analóg objektumok állagának megőrzése és kutathatósága tekintetében jelentős előrelépésnek tekintendő, hogy az egyszeri, szakszerű digitalizálást követően az objektum kutathatósága – a digitális reprodukción keresztül – meghatározódik, miközben az eredeti objektum biztonsága és sérülékenysége csökken. Mivel a használat a legnagyobb elővigyázatosság mellett is felgyorsítja azokat a folyamatokat, amelyek az eredeti objektumok károsodásán keresztül azok pusztulásához vezetnek, a másolatkészítés célja az eredeti adathordozók kivonása a kutatóforgalomból és digitális másolattal való helyettesítésük.

Új típusú megőrzés, biztonság

Bár kétségtelen, hogy az eredetiség pótolhatatlan, de a digitális megőrzés mégis megteremti annak a lehetőségét, hogy az objektum esetleges sérülése vagy megsemmisülése esetén az azt reprodukáló másolat létrehozható legyen. A közgyűjteményi anyag kitett a természeti katasztrófáknak, az ember okozta pusztításnak és a rögzítéshez használt anyagok természetes romlásának. A digitalizálás biztonsági célja az egyedi értéket őrző gyűjteményekben lévő információ megóvása az eredeti pusztulása esetén.

Állománygyarapítás

A digitalizálás lehetőséget teremt a gyűjtemények számára, hogy olyan tartalmakkal gazdagítsák gyűjteményeiket, amelyeknek eredetiben való megszerzésére nincs lehetősége.

Új típusú szolgáltatások kialakítása

A digitalizálás egyik legközvetlenebb célját azon széleskörű szolgáltatások jelentik, amelyek a kulturális örökségi tartalmakat a tanulási, érték- és tudásközvetítési folyamatok közvetlen szereplőivé teszik. A digitalizálás révén megteremthető az egymáshoz tárgyilag vagy provenienciájuk szerint kapcsolódó tartalmak integrációja, amin keresztül a több, különböző intézményben és közgyűjteményben őrzött anyagok virtuális újraegyesítésére is lehetőség nyílik az eredeti rendezése, illetve átadása nélkül.

Publikálás, felhasználhatóság növelése

A digitalizált tartalmak a közzététel korábban nem ismert, és nem alkalmazott csatornáin keresztül juthat el a szakmai, és tudományos közösséghez, illetve a legszélesebb értelemben vett kultúrafogyasztókhöz, az internet nyilvánosságán, az attrakció-fejlesztéseken és a kreatív ipar támogatásán keresztül. A digitális tartalom révén olyan felhasználási módok, kutatási módszerek nyílnak meg a kutatók előtt, amelyek nem voltak lehetségesek az analóg gyűjtemények-

ben. A digitális tartalomban végezhető keresés, tartalomelemzés, automatikus feldolgozás a források használatának lehetőségeit jelentősen kibővíti. Támogatja az archívum eredeti szerkezetének dekonstrukcióján alapuló kutatási megközelítéseket. A könnyebb keresési lehetőségeken keresztül a kutatásba olyan anyagok is bevonhatók, amelyek az alacsonyabb szintű feldolgozottság miatt korábban a kutatói érdeklődésen kívül estek.

Növelni a gyűjteménybe látogatók számát

A helyesen alkalmazott digitális közzététel – mint például a dinamikus web kommunikáció vagy a virtuális kiállítások – növelik a gyűjtemények és az eredetiség iránti érdeklődést és új felhasználókat generál.

Távfelhasználók, esélyegyenlőség, inkluzivitás szélesebb körű biztosítása

A digitális tartalomszolgáltatás által a múzeum olyan befogadókhoz juttathatja el tartalmait, akiket a fizikai távolság megakadályoz a gyűjteményi térben való személyes megjelenésben. Az internet nyújtotta lehetőség, amely kiküszöböli a fizikai tér és az időbeli meghatározottság korlátait jelentősen megnöveli a gyűjtemények hatáskörét és új távlatokat nyit a társadalmi esélyegyenlőtlenségek felszámolása irányában.

Közművelődési, oktatási funkció gazdagítása

A digitális kulturális örökségi tartalmak kimeríthetetlen forrást biztosítanak mind az intézményes, mind az intézményes kereteken kívüli, élethosszig tartó oktatás számára, hogy a megfelelő szereplők olyan szolgáltatásokat hozzanak létre, amelyek folyamatosan újrahasznosítják a memóriaintézményekben felhalmozott egyetemes és nemzeti tudásanyagot.

b) *A Laczkó Dezső Múzeum középtávú digitalizálási feladatai*

1. Digitalizálási munkacsoport létrehozása

- tagjai: igazgatóhelyettes, osztályvezetők, gyűjteménykezelő, múzeumi fotós
- feladat: az éves digitalizációs terv kidolgozása, ezen belül
- a műtárgyak digitalizálási célú kijelölése, állományvédelmi szempontú előkészítés, a digitális reprodukciók tárolása, digitális tartalmak többszintű online közzététele. Ehhez kapcsolódóan indikátorok bevezetése, a preferenciák, ütemezés kidolgozása, a publikálás protokolljának kidolgozása és közzétételi ajánlások meghatározása, összhangban a kutatási szabályzattal,

- a stratégia megvalósítását és a munkacsoport szakmai munkáját szervezeti szinten az igazgatóhelyettes felügyeli.

Annak érdekében, hogy a múzeumi digitális tartalmak minél szélesebb kört elérjenek és minél szélesebb körben felhasználhatók legyenek egységes szabványt kell követni. A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia aggregátor intézményei kidolgozták a *Fehér Könyv, Módszertani útmutató a közgyűjteményi kulturális örökség digitalizálásához és közzétételéhez* című kiadványt. Ez tartalmazza a közgyűjtemények digitalizálási munkájához szükséges szabványokat és módszertani segédleteket, valamint – egyfajta zsinórmértékként szolgálva a múzeumok, könyvtárak, levéltárak és audiovizuális gyűjtemények munkájához – elősegíti az egységes elvek mentén történő műtárgy-digitalizálást.

A kulturális örökségi tartalmak hosszú távú megőrzése érdekében az állományvédelmi megközelítésből veszélyeztetettnek tekinthető kulturális örökségi tartalmak, digitális reprodukciókészítésnél prioritást élveznek. A gyenge fizikai állapotban lévő törékeny, vagy erősen szennyezett anyag esetében szükséges a restaurátori előkészítő munka (tisztítás, javítás, restaurálás).

Az előkészítő műveletek az anyagköltség és munkaidő ráfordítás miatt nagymértékben növelhetik a költségeket.

A digitalizálandó iratanyag rendezettsége/feldolgozottsága/nyilvántartottsága a digitalizálásra való kiválasztás kiemelkedően fontos szempontja. A digitalizálás igénye a legintenzívebben kutatott iratanyagokkal kapcsolatban merül fel, ezért a digitalizálás és rendezés/feldolgozás/nyilvántartás kérdését együtt kell kezelni. Fontos, hogy a rendezés/feldolgozás/nyilvántartásba vétel megelőzze a digitalizálást.

Digitalizáló projektek alatt olyan határozott célokat és a megvalósításhoz szükséges materiális és immateriális eszközöket értünk, amelyek meghatározott időszak alatt kulturális örökségi digitális tartalmak létrehozására és archiválására irányulnak. Kiterjedhetnek a szűkebb értelemben vett digitalizálástól, a megőrzés, adatfeldolgozás és szolgáltatás területeire. Ezért úgy kell tervezni és koordinálni a projekteket, hogy azok különböző célcsoportok igényeit elégítsék ki és minél szélesebb körű gyűjteménytípusok legyenek reprezentálva bennük.

Alapvető döntések, kritériumok:

- Döntést kell hozni, hogy az intézmény a tervszerű gyűjteményi digitalizálást saját munkatársak vagy külső szakemberek, vállalkozások bevonásával, esetleg a két eljárás együttes alkalmazásával kívánja megvalósítani.
- Döntést kell hozni, hogy az intézmény alkalmaz-e műtárgyai digitalizálásához szükséges szakmai kompetenciákkal rendelkező szakembereket. Állományvédelemi rangsor Közzétételi rangsor
- Döntést kell hozni, hogy megfelelő szakmai előkészítés, valamint a műtárgyvédelmi és minőségi szempontok érvényesítése mellett mely műtárgytípusok esetében célravezető vállalzási formában kivitelezett digitalizáláshoz projekteket alkalmazni.
- Döntést kell hozni a folyamatosan változó technológiák, minőségi elvárások tekintetében, hogy a mindenkori élenjáró technológiai megoldások közül mely eljárás a legcélravezetőbb és leggazdaságosabb.
- Alapvető kritérium a nemzetközi szabványos megoldások alkalmazása, szemben az egyedi, elszigetelt megoldásokkal.
- A digitalizálást olyan minőségben kell elkészíteni, hogy az megfeleljen a szolgáltatási igényeknek, és lehetővé tegye a hosszú távú megőrzést, szükség esetén a forrásobjektum reprodukálását, illetve a sokoldalú újrahasznosítást.

2. MúzeumDigitár, mint új platform - akkreditálást előkészítő időszak teendői

A múzeum az előző stratégia időszakában a MúzeumDigitár programjának bevezetése és használata mellett kötelezte el magát. Szempont volt, hogy a döntés hosszútávra szóló megoldást adjon, hogy könnyen kezelhető (akár a tapasztalattal nem rendelkező kulturális közfoglalkoztatottak számára), rugalmas és fejlesztői háttérrel bíró support álljon rendelkezésre és gyors eredményeket produkáló rendszer legyen. Olyan program, amely biztosítja az összes

diszciplína gyűjteményei és adattárai számára a digitalizálás és a műtárgykezelés pontos dokumentálásának lehetőségét. Szempont volt az is, hogy a program a gyűjtemény kezelhetőségét segítse raktározási és mozgató modulokkal. Költségvetési szempontból olyan fenntartható programot választottunk, amely megfelel az intézmény anyagi kondícióinak, nem túl költséges, nem igényel saját fejlesztést. A felhő alapú rendszernél a választást az adatkezelés gyorsasága, az internet sávszélessége, hozzáférési ideje határozta meg. A MúzeumDigitár olyan rendszer, amelyben a kollégák akár otthonról is tudnak dolgozni. Ez különösen felértékelődött a koronavírus-járvány miatti kényszerű bezárások időszakában, az otthoni munkavégzés tervezésében.

A MúzeumDigitárral szemben jelenleg is elvárás, hogy a folyamatosan változó technológiákat, minőségi elvárásokat kiszolgálja, az aktuális technológiai megoldások közül a legcélravezetőbb és leggazdaságosabb megoldásokat ajánlja. Alapvető kritérium a távlati célok megvalósítása érdekében a nemzetközi szabványos megoldások alkalmazása. A digitalizálást olyan minőségben kell elkészíteni, hogy megfeleljen a szolgáltatási igényeknek és lehetővé tegye a hosszú távú megőrzést, szükség esetén a forrástárgy reprodukálását, illetve a sokoldalú újrahasznosítást.

A következő időszak feladata az elkészült rögzítések ellenőrzése, adatgazdagítása és előkészítése publikálásra.

A múzeum középtávú terve, hogy az új gyűjteménykezelő rendszer akkreditálását megszerezze, az összes gyűjteménye tekintetében. Ehhez a jelenleg is érvényben levő nyilvántartási jogszabály szerinti kétéves felkészítő időszakot kell elindítani, amelynek értelmében párhuzamosan kell vezetni a papír alapú és elektronikus nyilvántartásokat. Két évet követően a múzeum kezdeményezni fogja az akkreditálás engedélyezését a szakági minisztériumnál.

3. Minőségi digitális objektumok létrehozása, adatgazdagítás

A magas színvonalú közzétételi szolgáltatásokhoz korszerű technológiával előállított mesterfájlok szükségesek, amelyekből további felhasználásra alkalmas, élményszerű szolgáltatási példányokat lehet generálni.

A digitális objektumokhoz fűzött, szöveges információk egyik részét a műtárgy metaadatai jelentik. Az informatív tárgyleíráshoz elengedhetetlen, hogy a nyilvántartási rendelet mezőiből minél többet, minél részletesebben adjanak meg a muzeológusok. Másrészt az újrafelhasználás szempontjából fontos, hogy megszülessenek azok a felhasználói igényekhez alakított narratív leírást tartalmazó részek, amelyek további kontextusba helyezik a műtárgyakat és

megkönnyítik a befogadást. Már intézményi szinten elindulhatna saját vagy külső névterek használata az adatbázisban rögzített entitások (személy, hely, fogalom stb.) beazonosítására. A strukturált formában tárolt, karbantartott adatok eredményesebben hasznosulnak további, közös szolgáltatásokban is.

A digitális rekordok plusz információval való ellátását a KDS az aggregátorok szintjére helyezte át. A KDS programban szerzett tapasztalatokkal múzeumi szinten is, kihasználva az új gyűjteménykezelői platform adta lehetőségeket, folytatni lehet ezt a munkát. Az adatgazdagítást tekintve a múzeumi terület is a klasszikus értelemben vett négy dimenziójú adatgazdagítást veszi alapul: a személyre, helyre, időre, fogalomra történő szemantikai dúsítást.

4. Műtárgyfotózás

A 20/2002. nyilvántartási rendelet értelmében a nyilvántartásba vett műtárgyakról fényképfelvételt kell készíteni. Ennek az előírásnak a múzeum gyűjteményei hol jobban, hol kevésbé felelnek meg. A fentebb leírtakban is látható, hogy a képzőművészeti gyűjtemény és a fotótár kivételével, mindenhol vannak elmaradások. A legrosszabb helyzetben az adattári gyűjtemény és a régészeti gyűjtemény van.

A következő tervezési időszak egyik kiemelt feladata a műtárgy fotók lehető legteljesebb körű pótlása, amelynek során a nyilvántartási, publikálási és tudásmegosztási szempontok egymással egyensúlyban, az intézményi stratégiát erősítve érvényesülnek. Ennek az egyensúlynak a megteremtése a digitalizálási munkacsoport feladata lesz.

A műtárgyfotózás szervesen kapcsolódik a műtárgyrevíziós feladatokhoz is. Ennek folyamatát a gyűjteményezési és revíziós stratégiában foglaltakkal kell összhangba hozni.

A régészeti leletek digitalizálásánál probléma a nagy mennyiség: minden évben több ezer lelettel bővül az eleve több százezer leletet tartalmazó gyűjtemény. A digitalizálást két fő irányban tervezzük megvalósítani ebben a gyűjteményi egységben:

- az elmúlt évtizedek legjelentősebb tárgyainak digitalizálása és bemutatása. Ez a folyamat részben a KDS program idején, részben az új állandó kiállítás előkészítéséhez kapcsolódóan már elindult.
- a másik irány az új leletek digitalizálása. Itt kiemelten kell törekedni, hogy a leltározással párhuzamosan elkészüljenek a tárgyak felvételei. A régészeti osztály 4 évvel ezelőtt egy kisebb fotólaborhoz szükséges felszerelést szerzett be, azaz a technikai feltételek rendelkezésre állnak. Az alapvető cél, hogy minden tárgyról 2D fotó készüljön,

amelyet a leíró adatok mellé kapcsolnánk a tárgy könnyebb azonosítása miatt. 3D-ben pedig csak a kiemelkedő tárgyak és leletegyüttesek kerülnének rögzítésre.

5. Adattári anyag digitalizálásának prioritása

A százezret meghaladó darabszámú adattári gyűjtemény (történeti fotók, fotónegatívek, képeslapok, történeti dokumentumok, céhtörténeti dokumentumok stb.) a Laczkó Dezső Múzeum gyűjteményei közül a legkevésbé feltárt és publikált, ugyanakkor ebből fakadóan nagyon komoly hasznosítási potenciállal bíró bázis. Olyan memória- vagy adatbank, amely újfajta interpretációknak adhat muníciót, ha hozzáférhetővé válik, ezzel Veszprém, valamint a régió kutatásának fontos és megkerülhetetlen forrását jelenthetné. Ehhez alapvető szükséglet a teljes gyűjtemény megfelelő minőségű digitalizálása.

Az elmúlt időszakban a régészeti adattár szinte teljes körű digitalizálása megtörtént, valamint elindult a történeti adattár anyagának szisztematikus digitalizálása. A következő etapban szükséges a digitalizálási munka felgyorsítása, az e-dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása: kutatószolgálat digitális szolgáltatások koordinálásának megszervezése, a korábban beszkenelt állomány véglegesített intézményi szabványok szerinti publikálása.

Folytatjuk az intézményben évek óta zajló, magánszemélyek tulajdonában lévő archív fényképek digitalizálását, rendszerezését. Az elkészült digitális másolatok a múzeum tulajdonába kerülnek, ezáltal a gyűjteményünk gazdagodik, másrészt alkalmasak összehasonlító kutatásokra.

6. Régészeti adatbázis kialakítása, térinformatikai állományok hozzárendelésével

A régészeti adattár anyagának használatában nyitna új dimenziót egy külön adatbázis kialakítása. Ebben a rendszerben már nem csak a leltárakat lehetne számítógépen vezetni, hanem az ásatásokon talált objektumok leírásait, fotóit, rajzait is fel lehet tölteni és az adatokat összekapcsolni. Akár egész dokumentációkat is egybe lehetett rendezni és kinyomtatni. Ez a különböző információk keresését is megkönnyíti, illetve listázni lehet olyan adatokat, amiket egy külsős kutató vagy valamelyik munkatárs keres. A kialakítandó rendszer fontos kritériuma, hogy a térinformatikai adatokat is hozzá lehessen kapcsolni a már felvitt információkhoz. Néhány múzeumban használatban volt/van az ARCHÉ nevű rendszer, viszont ez térinformatikai állományokat nem tud kezelni.

A következő időszak feladata a szóba jöhető platformok felkutatása, vagy egy önálló fejlesztés megvalósítása.

7. Online közzétételi keretrendszer meghatározása

A digitális objektumok közzétételi elvárásaira vonatkozóan a Fehér Könyv az Europeana Publikációs Keretrendszer Digitális tartalmakra vonatkozó útmutatóját ajánlja, amely minden médiatípusra (kép, szöveg, hang, video) négy közzétételi szintet határoz meg, és ezekhez paramétereket rendel. Az első szint, amikor a tartalmainkkal csak a keresőmotorokat szeretnénk kiszolgálni, a második szint, amikor már alkalmasak a tartalmak tematikus gyűjtemények vagy virtuális kiállítások létrehozására, a harmadik és a negyedik szint pedig a kreatív, nem kereskedelmi (pl. oktatási célú) és kereskedelmi célú (pl. kreatív ipar) újrafelhasználási igényeit írja le. Az utóbbi két esetben a jogi szabályozásban vannak különbségek.

A digitalizálás során a múzeumban a legnagyobb mennyiségben képfájlokat készítünk. A képfájlok esetében:

- 1., 0,1 megapixel, ~ 400 pixel széles előnézeti kép – (keresőmotorok)
- 2., 0,5 megapixel kb. ~ 800 pixel széles képfájl (tematikus gyűjtemények, virtuális kiállítások)
- 3., Minimum 1200+ pixel széles ajánlott (nem kereskedelmi célú újrafelhasználás; pl. oktatás)
- 4., Minimum 1200+ pixel széles ajánlott (kereskedelmi célú újrafelhasználás, kreatív ipar)

Az adatbázisban tárolt digitális tartalmak online közzététele egy központilag szabályozott munkafolyamat eredménye, amelynek kidolgozása és koordinálása a Kommunikációs és közönségszolgálati Főosztály feladata, együttműködésben a szakági gyűjtemények felelős kollégáival és a digitalizálási munkacsoporttal.

A múzeum a tudásmegosztás elvének szem előtt tartásával, egy háromszintű online közzétételi keretrendszerben fogja közzétenni digitális tartalmait, amelynek első szintjét az intézményi, második szintjét a nemzeti, a harmadik szintjét a nemzetközi online közzététel jelenti. A válogatott digitális tartalmak intézményi szinten a Laczkó Dezső Múzeum weboldalán (www.ldm.hu), a róluk szóló információ a közösségi média platformokon (Facebook, Instagram), nemzeti szinten a MuseuMap platformján és a Hungaricana közgyűjteményi

aggregációs portálon történik. A nemzetközi szintű integráció kiemelt felülete az Europeana európai aggregációs portál, ezért a múzeum digitális tartalmainak közzététele ezen a szinten elsősorban itt történik.

A múzeum ugyanakkor további nemzeti és nemzetközi szintű lehetőségekkel is kíván élni, ehhez folyamatosan keresi a jövőben is a lehetőségeket.

8. Oktatási célú tartalomszolgáltatás

Múzeum gyűjteményeinek széleskörű digitalizálása révén lehetőség nyílik új típusú oktatási segédanyagok létrehozására. Mindez hozzájárul a minőségi tanulási környezet és digitális kulturális környezet fejlődéséhez, továbbá a tudáshoz való hozzáférés, az esélyegyenlőség megteremtésének lehetőségéhez. A Laczkó Dezső Múzeum középtávon szeretne a digitalizált gyűjteményi adatbázisában megjelenő tartalmakra épülő oktatási segédanyagokat létrehozni, építve a NAT-ban előírt alapelvekre és a tanárokkal folytatott konzultáció eredményeire.

Ebben segítségül hívható a Themator, a MúzeumDigitár gyűjteménykezelő és publikációs szoftverre épülő ingyenes témamodul, amellyel összefüggő és strukturált digitális narratívákat hozhatnak létre a múzeum szakemberei, a publikált műtárgyak hasznosításával. A Themator használatával tematikus oldalakat, interaktív múzeumpedagógiai anyagokat, valamint digitális kiállításokat lehet létrehozni.

9. A technikai, technológiai környezet avulásának követése, az adatbiztonság feltételeinek és hosszútávú tárolás technikai hátterének biztosítása

A digitális adatvagyon hosszú távú megőrzéséről az intézményi informatikai szabályzat rendelkezik, amelyet a gyors technikai fejlődés miatt minimum 5 évente frissíteni szükséges a jövőben.

Megvalósítás

Stratégiai cél	2024	2025	2026	2027	2028
Digitalizálási munkacsoport létrehozása					
MúzeumDigitár, mint új platform - akkreditálást előkészítő időszak teendői					
Minőségi digitális objektumok létrehozása, adatgazdagítás					
Műtárgyfotózás					

Adattári anyag digitalizálásának prioritása					
Régészeti adatbázis kialakítása, térinformatikai állományok hozzárendelésével					
Online közzétételi keretrendszer meghatározása					
Oktatási célú tartalomszolgáltatás					
A technikai, technológiai környezet avulásának követése, az adatbiztonság feltételeinek és hosszútávú tárolás technikai hátterének biztosítása					

Költségigény, fenntarthatóság

A stratégia és az abban szereplő feladatok, eszközök pénzügyi feltételeinek részletes kidolgozása az intézmény költségvetésének évenkénti elfogadása miatt csak éves szinten tervezhető. Ugyanakkor a Laczkó Dezső Múzeum törekszik arra, hogy tervezési szinten hosszabb távon lásson előre és ehhez mérten tervezze az éves költségvetését.

A múzeum az előző tervezési időszakban megvalósított informatikai fejlesztéseit meghatározó mértékben saját forrás terhére valósította meg. Az éves költségvetésünkben tervezetten szerepel általában 1-5 millió forint közötti kisértékű informatikai eszközbeszerzés, amely a meglévő eszközök és technológiák szinten tartásához, a fenntartási és karbantartási kiadásokhoz tartozó költségeket fedi le.

A nagyobb volumenű, beruházás jellegű fejlesztések belső forrásának előteremtése csak átgondolt tervezéssel és fenntartói jóváhagyással valósíthatók meg. E tekintetben az elmúlt időszakban teljes mértékű partnerség volt a fenntartó irányából.

Összegzés

A Laczkó Dezső Múzeum 120 éve kulcsszerepet játszik a nemzeti kulturális identitás megőrzésében. Az utóbbi években kialakuló stratégiai környezet és kiemelten a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia megvalósítása az intézmény számára is új lehetőségeket és új, magasabb elvárásokat teremtett.

A Laczkó Dezső Múzeum a 2024-2028 közötti időszakban is fő prioritásként kezeli a múzeumi gyűjtemények digitalizálás kérdését.

A digitális átállás egyik következménye, hogy a múzeumi területen is egyre nagyobb számú adat keletkezik, aminek a kezeléséhez egyre kevésbé áll rendelkezésre elég szakember. Az újonnan keletkező tartalmak mellett folyamatos feladat a már meglévő állományok gondozása is. A tartalmak gyorsabb és hatékonyabb feldolgozására hosszabb távon a mesterséges intelligencia bevonása jelent majd megoldást. A múzeumi adatbázisokban található rekordok digitális objektumait (médiatartalom) és a hozzájuk tartozó szöveges információkat elemezhetjük tanuló algoritmusok segítségével, külső források (szótárak, teauruszok, névterek) figyelembevételével. A tartalomalapú elemzésbe beletartozhat: az arcfelismerés, színelemzés, formák, helyszínek, korok vagy stílusirányzatok felismertetése. Az új technológia előnye, hogy a sokkal több időt igénylő manuális munkavégzést kiváltva gyorsabb és eredményesebb lehet a tartalmak feldolgozása, valamint a gépi intelligencia addig nem ismert kontextusokat is feltárhathat a műtárgyak között.

Ez már azonban a következő tervezési időszak témája lesz.